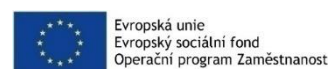

VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČESKÉ REPUBLICE 2021

Výroční zpráva o stavu veřejné správy
České republiky za rok 2021

Statistiky
Digitalizace
Lidé
Hospodaření
Volby

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zpracováno v rámci projektu „Implementační jednotka Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0000125.
Projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie, Evropského sociálního fondu

Vydalo Ministerstvo vnitra, odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy v roce 2022.

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA VNITRA

Vážení spoluobčané,

v roce 2021 pokračoval boj s pandemií nákazy covid-19, která nadále zasahovala do většiny oblastí života. Chtěl bych proto na tomto místě poděkovat všem bez rozdílu, kdo pomáhali období šíření nákazy překonat.

V této výroční zprávě najdete jako každý rok přehled o výkonu české veřejné správy. O milionech úkonů provedených ve správních činnostech (vydaných občanských průkazů, cestovních dokladů, řidičských průkazů, živnostenských oprávnění, matričních zápisů, povolení a rozhodnutí ve stavebním řízení, atd.). Dále se věnuje statistikám o zaměstnancích veřejné správy, hospodaření nebo digitalizaci.

Zvláště digitalizace zaznamenala velký pokrok, který byl částečně zapříčiněn i pandemií covidu-19, která urychlila přesun do online prostředí. Díky bankovní identitě se mezi veřejností nebyvale rozšířila elektronická identita, která občanům umožňuje elektronický styk s úřady. V souvislosti s tím byl zaznamenán velký nárůst zájmu o služby Portálu občana nebo o datové schránky. Další digitalizace služeb je proto nyní klíčová.

Výroční zpráva přehlednou formou ukazuje, co všechno stát poskytuje a obsluhuje v oblasti veřejné správy. Vytváří tak lepší představu o rozsahu činností a agend, které občanům coby klientům poskytuje ať už stát prostřednictvím svých úřadů, nebo úřady obcí a krajů v tzv. přenesené působnosti.

Přeji vám příjemné čtení.

Mgr. Bc. Vít Rakušan

1. místopředseda vlády a ministr vnitra

OBSAH

Úvodní slovo ministra vnitra	3
Shrnutí výroční zprávy	6
Obecná témata	9
Volby 2021	9
Covid-19	10
Další témata	11
Novinky v legislativě	13
Volby	19
Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR	19
Místní referendum	21
Rejstřík politických stran a politických hnutí	22
Statistiky	24
Státní občanství	24
Obyvatelstvo	24
Migrace	26
Osoby s trvalým pobytem na ohlašovnách	27
Osobní doklady – občanské průkazy	28
Osobní doklady – cestovní doklady	29
Agenda řidičů a registr vozidel	30
Matriční agenda	33
Stavební agenda	34
Živnostenská agenda	36
Veřejné sbírky	38
Lustrace	38
Přestupky	38
Počet právních předpisů	41
Obsoletní právní předpisy	43
Digitalizace veřejné správy	47
Elektronická identifikace	47
Informační systém Datových schránek	48
Czech POINT	49
Změna evidence veřejnoprávních smluv o převodu výkonu agend	50
Elektronická veřejná správa	50
Projekt PMA 3	51
Katalog služeb veřejné správy a plán digitalizace	51
Portál veřejné správy a Portál občana	51

Platební brány pro veřejnou správu	52
Otevřená data.....	52
Inovace ve veřejné správě	54
Měření inovací ve veřejné správě 2019 – 2021	54
Lidé ve veřejné správě.....	58
Zaměstnanci ve vládou regulované sféře	58
Struktura státních zaměstnanců.....	59
Zaměstnanci služebních úřadů	60
Zaměstnanci územních samosprávných celků	67
Hospodaření veřejné správy	76
Hospodaření se státním majetkem	76
Příspěvek na přenesený výkon státní správy	77
Hospodaření územních rozpočtů	78
Hospodaření územních samosprávných celků	78
Hospodaření dobrovolných svazků obcí (DSO)	90
Hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti	90
Stavy na bankovních účtech	91
Zadluženost	91
Rozpočtové určení daní	93
Dozor a kontrola obcí	96
Dozorová činnost.....	96
Kontrolní činnost	99
Publikace a metodické materiály	101
Metodické materiály odboru veřejné správy, dozoru a kontroly	101
Vybrané publikace Ministerstva vnitra vydané v roce 2021	102
Systém měření a hodnocení veřejné správy	104
Index služeb veřejné správy	105
Index transparentnosti veřejné správy	106
Index komunikace a participace občanů	107
Index hospodaření státu a samosprávných celků	108
Index managementu	109
Index právního prostředí.....	110
Použité datové zdroje.....	111

SHRNUTÍ VÝROČNÍ ZPRÁVY

Obyvatelstvo

Dle dat Ministerstva vnitra bylo v roce 2021 v České republice **10 250 033 občanů**. Z toho 5 237 067 žen (51,1 %) a 5 012 966 mužů (48,9 %). Meziročně počet občanů **klesl o 33 895** (tj. o 0,3 %). Počet cizinců žijících v České republice **vzrostl o 26 059 osob** na celkem **660 849 cizinců** (z toho **321 892 s trvalým pobytem a 338 957 s přechodným pobytem**).

Správní činnosti

Úřady obcí s rozšířenou působností vydaly dohromady **1 233 954 ks občanských průkazů** (z toho **509 338 s biometrickými údaji**), **430 876 ks cestovních dokladů**, **675 157 řidičských průkazů**. Na registrech vozidel bylo zapsáno celkem **543 722 vozidel**, což je oproti roku 2020 nárůst o významných 59 816.

Matriční úřady provedly celkem **298 866 prvozápisů**. Z toho bylo **112 197 zápisů narozených dětí**, **139 891 zápisů úmrtí a 46 778 zápisů sňatků**. Oproti roku 2020 matriční úřady celkově provedly o 13 531 prvozápisů více. Nárůst, stejně jako předchozím roce, zapříčinilo zejména úmrtí, kterých meziročně přibýlo 10 602. Za rok 2021 bylo uzavřeno **310 registrovaných partnerství** (oproti 324 v roce 2020).

Stavební úřady celkem vydaly **15 552 územních rozhodnutí**. Oproti roku 2020 došlo k drobnému nárůstu vydání územních rozhodnutí o 294. **Územních souhlasů bylo vydáno 43 859**. Meziročně šlo o pokles v počtu 434 územních souhlasů. **Stavebních povolení bylo v roce 2021 vydáno 12 169**. Oproti roku 2020 došlo k poklesu v počtu 536 vydaných stavebních povolení. **Co se týká kolaudačních souhlasů, těch bylo vydáno 35 512**. Meziroční nárůst činil 796 kolaudačních souhlasů.

Podle dat Ministerstva průmyslu a obchodu bylo v roce 2021 **celkem platných 4 018 839 živnostenských oprávnění (meziročně +97 517)**. Jde o historicky nejvyšší počet (po roce 2007) a poprvé byla překročena hranice čtyř milionů. **Na 1 000 obyvatel je v ČR již 376 živnostenských oprávnění**. Za rok 2021 **přibýlo 45 698 podnikatelů**. Stejně jako u živností nárůst nijak nevybočuje z tempa předchozích let. Celkový počet již dosáhl sumy **2 627 378 podnikatelů** (2 106 539 fyzických osob a 520 839 právnických osob). Počet podnikatelů každým rokem roste a rok 2021 tím byl opět rekordní. **Na 1 000 obyvatel je v ČR 246 podnikajících subjektů (fyzických i právnických osob)**. V České republice poprvé v historii podniká přes 100 000 cizinců (konkrétně **102 422**), kteří jsou držiteli **138 346 živnostenských oprávnění**.

Informační systém evidence přestupků (ISEP), který se používá od roku 2016, eviduje zapsané přestupky v rámci celkem devíti zákonů. V roce 2021 bylo do evidence zapsáno celkem **126 150 přestupků**, což je o 17 912 více než v roce 2020, kdy byl zaznamenán výrazný propad. Nyní se počet přestupků začíná opět blížit dřívějším číslům. Současně bylo zpracováno a vydáno **843 262 opisů** (meziročně o 205 278 více).

V roce 2021 Ministerstvo dopravy **evidovalo 339 131 přestupků a trestných činů (tj. o 10 401 více než v roce 2020)**.

Počet právních předpisů

Mezi lety 1990 a 2020 bylo ve Sbírce zákonů publikováno **14 432 právních předpisů** (zákony, usnesení vlády, vyhlášky). Dohromady jde o více než **208 000 stran**. Ve Sbírce mezinárodních smluv bylo mezi lety 2000 a 2020 publikováno **2127 právních předpisů** o celkovém rozsahu **112 822 stran**. Celkem bylo v období od roku 1918) identifikováno **28 528 obsoletních právních předpisů** (včetně úředních listů

z let 1945 až 1968). Obsoletní právní předpis je takový, který se již v praxi nevyužívá, ale nedošlo k jeho formálnímu zrušení (tzv. derogaci), zůstává tedy de iure v platnosti

Digitalizace a digitální služby

Rok 2021 znamenal zásadní rozvoj tzv. **bankovní identity**. Pokud jde o počet prostředků pro elektronickou identifikaci **vydaných bankami, zde se celkové číslo pohybovalo kolem cca 7,7 miliónu prostředků** – banka může jednomu klientovi vydat více identifikačních prostředků a zároveň jeden člověk může být klientem několika bank. **Alespoň jedním prostředkem (nejen BankID) pro elektronickou identifikaci disponuje cca 4,8 miliónů fyzických osob**. Celkový počet vydaných prostředků pro elektronickou identifikaci **byl ke konci roku 2021 téměř 8,5 mil. prostředků**.

Ke konci roku **2021 bylo zřízeno celkem 1 425 010 datových schránek a odesláno celkem 945 089 928 datových zpráv**. Tj. asi 20% nárůst v počtu datových schránek a 16% v počtu odeslaných zpráv. V roce 2021 **bylo evidováno celkem 37 080 722 elektronických podání** prostřednictvím datových schránek (datové zprávy zasílané orgánům veřejné moci), což je v meziroční srovnání nárůst téměř 8%.

Ke konci roku 2021 bylo provozováno **7 334 kontaktních míst veřejné správy**, přičemž přístup do systému Czech POINT mají všechny obce. Czech POINT aktuálně nabízí **37 služeb**. Celkový počet vydaných výpisů, uskutečněné podání či žádosti za rok 2021 činil **2 081 889**. Největší zájem byl o konverzi dokumentů (703 743), výpis z rejstříku trestů (689 097), výpis z katastru nemovitostí (168 000) a zřízení datové schránky (117 302). V roce 2021 byla překročena hranice **26 milionů výpisů**, které byly na Czech POINT za dobu jeho existence vydány.

Vlajková loď v oblasti digitalizace služeb veřejné správy, **Portál občana**, zaznamenala na konci prosince 2021 celkový počet téměř **1,6 milionu přihlášení** (pro srovnání na konci roku 2020 činil celkový počet necelých 400 tisíc přihlášení), přičemž týdně bylo v průběhu roku evidováno cca 30-40 tisíc přihlášení. Nárůst souvisí v první řadě s příchodem bankovní identity. Začátkem února 2021 proběhlo **nasazení nového Portálu veřejné správy**. Následně byla spuštěna nová **mobilní aplikace Gov.cz** pro uživatele zařízení s operačními systémy Android a iOS. Fakticky se jedná o převedení Portálu občana do podoby **mobilní aplikace**.

Zcela zásadní projekt v rámci **rozvoje Portálu občana** představovala **elektronizace žádosti o vydání řidičského průkazu**. Na tuto spolupráci s Ministerstvem dopravy dále navázala služba **zobrazení údajů z Registru vozidel na Portálu občana**.

Lidé ve veřejné správě

S účinností od 1. ledna 2021 bylo schváleno **76 265 služebních a pracovních míst**. V porovnání se systemizací s účinností od 1. ledna 2020 bylo zaznamenáno **navýšení o 469 služebních a pracovních míst**. **V roce 2021 bylo na služebních místech zařazeno 61 213 státních zaměstnanců**, což bylo o 86 více než v roce 2020. Obsazenost služebních míst činila celkem 87 %. V otázce dosaženého vzdělání **42,5 % státních zaměstnanců dosáhlo vysokoškolské vzdělávání v magisterském studijním programu**. Další **15 % zaměstnanců má vysokoškolské vzdělávání v bakalářském programu**.

Podíl státních zaměstnanců starších 50 let **vzrostl oproti minulým letům na 43,4 %** (42,6 % v roce 2020, 41,9 % v roce 2019, 40,8 % v roce 2018) a podíl státních zaměstnanců do 30 let (včetně) **se snížil na 7 %** (8 % v roce 2020, 9,0 % v roce 2019, 10,5 % v roce 2018 a 9,7 % v roce 2017). Státní zaměstnanci tak nadále stárnou, zatímco klesá zájem mladých lidí o práci pro stát.

„Územní samosprávné celky“ je souhrnný název pro obce, kraje a hl. město Prahu. V roce 2021 vykázaly celkem **99 159 zaměstnanců** (v průběhu roku, tj. i se započítáním fluktuace) a **82 892 úvazků**

(průměrný evidenční počet zaměstnanců). Dle dostupných dat celkově vynaložily na platy **35,17 mld. Kč** (celková suma po započítání všech příplatků).

Věková struktura zaměstnanců územních samosprávných celků ukazuje, že **45,1 % zaměstnanců je starších 50 let věku**. Čtyřicátníci tvoří **dalších 30,7 %**. Obě tyto věkové kategorie početně rostou. Podíl zaměstnanců do 40 let věku meziročně klesl na 24,2 %.

Hospodaření veřejné správy

V roce 2021 byl **připraven návrh příspěvku na výkon státní správy na rok 2022**, který je obcím a krajům vyplácen jako částečná úhrada nákladů. Oproti roku 2021 **došlo u krajů k navýšení příspěvku o 83 mil. Kč (valorizace 5 %)**. V případě obcí byla zachována výše roku předcházejícího.

V roce 2021 došlo k meziročnímu růstu celkových příjmů územních samosprávných celků o **8,3 %** na 678,3 mld. Kč. Po poklesu daňových příjmů z roku 2020 došlo opět k jejich meziročnímu růstu o **11,3 %**, tj. o 34,2 mld. Kč. U transferů přijatých ÚSC v roce 2021 došlo meziročně k růstu o 3,4 %, tj. o 9,3 mld. Kč, přičemž rostly pouze neinvestiční transfery, a to o 5,5 %, tedy o 12,8 mld. Kč.

Celkové příjmy obcí v roce 2021 činily 392,4 mld. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 23,4 mld. Kč, tedy o 6,4 %. Bez hl. m. Prahy celkové konsolidované příjmy obcí v roce 2021 činily **286,8 mld. Kč**. Celkové výdaje obcí v roce 2021 činily **359,1 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 2,6 %**, tj. o 9,1 mld. Kč. Bez hl. m. Prahy celkové výdaje představovaly **269,4 mld. Kč** a **výsledek hospodaření skončil v přebytku 17,3 mld. Kč**. V roce 2021 došlo pouze k růstu běžných výdajů a k mírnému poklesu kapitálových výdajů.

Celkové příjmy krajů v roce 2021 činily 291,3 mld. Kč, což znamená meziroční růst celkových příjmů o 11 %, tj. o 29 mld. Kč. Po očištění celkových příjmů krajů o **přímé náklady na vzdělávání celkové příjmy činí 145 mld. Kč**. Celkové výdaje krajů v roce 2021 činily **283,4 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o **6 %**, respektive o 16 mld. Kč. Po očištění celkových výdajů krajů o **přímé náklady na vzdělávání celkové výdaje činí 137,1 mld. Kč**. **Vyšší růst byl vykázan u běžných výdajů, které meziročně vzrostly o 8,8 %**, tj. o 20,1 mld. Kč na 249,6 mld. Kč. Naopak **kapitálové výdaje meziročně klesly o 4,1 mld. Kč** na 33,8 mld. Kč.

Stav peněžních prostředků na **bankovních účtech obcí, DSO, krajů, regionálních rad** a na účtech **příspěvkových organizací zřízených kraji a obcemi** dosáhl ke konci roku 2021 v souhrnu **367,5 mld. Kč**, meziročně se zvýšil o 47,4 mld. Kč, respektive o 14,8 %.

Územní rozpočty včetně zřízených příspěvkových organizací vykazaly ke konci roku 2021 **dluh ve výši 96,1 mld. Kč**, což je o 1,8 %, respektive o 1,7 mld. Kč více než v roce předchozím. **Dluh vzrostl na úrovni krajů meziročně o 2,9 mld. Kč**, tj. o 13,4 %, **u DSO o 309,4 mil. Kč**, tj. o 21,9 %. **Obce naopak v roce 2021 svůj dluh meziročně snížily o 1,6 mld. Kč**, tj. o 2,2 %. **Regionální rady dlouhodobě hospodaří bez dluhů**.

Volby

Vzhledem k nejisté situaci kolem šíření onemocnění covid-19 byly opět zaveden speciální režim umožňující osobám v karanténě a izolaci s onemocněním covid-19 hlasovat. Bylo zřízeno celkem **81 volebních stanovišť** (tzv. drive-in) v jednotlivých okresech a na území hlavního města Prahy. O zvláštní způsoby hlasování projevilo zájem **celkem 2 812 voličů; jde o cca 0,05 % z celkového počtu voličů** (5 414 637), kteří se voleb zúčastnili.

Významnou novinkou voleb byla **změna přepočtu hlasů na mandáty**.

OBEČNÁ TÉMATA

Volby 2021

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky přinesly novou koaliční vládu složenou z volebních subjektů Spolu (ODS, TOP 09, KDU-ČSL) a Piráti+STAN. V polovině prosince členy nové vlády Petra Fialy jmenoval prezident republiky Miloš Zeman a o měsíc později získal kabinet důvěru Poslanecké sněmovny.

Ve svém **programovém prohlášení** vláda slíbila následující kroky v tématech veřejné správy:

- Na základě inventury všech agend státu do konce roku 2022 představí konkrétní plány na snížení počtu úřednických míst.
- Zavedení měření výkonu a efektivity státních (veřejných) služeb pomocí benchmarkingu jako u soukromých firem.
- Zpřehlednění a zjednodušení povinností občanů a podnikatelů vůči státu ve spolupráci s profesními a podnikatelskými organizacemi prostřednictvím sdílené platformy.
- Zachování smíšeného modelu veřejné správy.
- Do konce roku 2023 připraví revizi legislativy pro krizové řízení a kritickou infrastrukturu a případně upraví také kompetenční zákon.
- Rozšíření funkce Czech POINTu a ve stejném rozsahu zřízení telefonické informační a transakční linky s asistentem.
- Zpracují na spuštění digitální mapy veřejné správy a krajských technických map, kde budou
- dostupná data o sítích dopravní a technické infrastruktury v území.
- V roce 2022 předloží úpravu nového stavebního zákona tak, aby bylo zajištěno rychlé, transparentní, digitální a občanovi blízké stavební řízení prostřednictvím Portálu stavebníka.
- Na základě důkladné práce s daty vytvoří doporučenou úroveň vybavenosti pro různé typy obcí.
- U vybraných centrálních úřadů provedou analýzu jejich přesunu do regionů.
- Zlepší fungování malých obcí (posílení meziobecní spolupráce, metoda LEADER/ CLLD,
- Místní agendy 21 aj.). Nechtějí obce slučovat, ale propojovat na základě dobrovolnosti.
- Posílí funkční spolupráci na úrovni metropolitních oblastí a aglomerací prostřednictvím Integrovaných územních investic.
- Zruší, co je v českém právu zbytečné nebo přestalo dávat smysl: povinnosti, razítka i samotné zákony. V první řadě se zaměří na zjednodušení povinností malých a středních podniků.
- Zavedou posouzení dopadu legislativy na rodinu (FIA – Family Impact Assessment) a dopadu na regionální rozvoj a územní samosprávu (TIA – Territorial Impact Assessment).

Covid-19

Shrnutí

Na jaře a na podzim 2021 se epidemiologická situace dále zhoršovala. Objevily se agresivnější varianty delta a omikron. Zatímco v roce 2020 byl zaznamenaný denní počet lidí s aktuálně probíhajícím onemocněním covid-19 v maximu 120 000 osob (říjen 2020), obdobného čísla se v roce 2021 dosáhlo ve vlnách již v lednu a poté znovu v březnu (dokonce 160 000 osob). Od dubna počet aktuálních případů klesal a přes léto se držel kolem pěti až šesti tisíc. Na podzim epidemie znovu sílila se skokovým nárůstem v říjnu (11 000 případů 1. října oproti 60 000 případům na konci října). Vrcholu bylo dosaženo na začátku prosince (**245 000 aktivních případů**). V polovině měsíce začal počet opět klesat na 80 000 aktuálních případů na konci roku.¹

Zatímco na začátku roku bylo lehce přes 600 tisíc **vyléčených osob**, na konci jich bylo již přes **2 350 000**. Celkový počet **zemřelých osob** pozitivních na covid-19 se do konce roku 2021 zvedl z 11 tisíc na **36 296**. Za rok 2021 bylo provedeno téměř **15,5 milionu očkování (6,8 mil. první dávkou, 6,25 mil. druhou dávkou a 2,4 mil. posilující dávkou)**.

V dubnu 2021 **skončil druhý nouzový stav** spojený s nákazou covid-19, který trval 188 dní od 5. října 2020 do 11. dubna 2021.

V polovině června stát spustil dvě **nové aplikace Tečka a čTečka**, které sloužily k verifikaci certifikátů. **Tečku si do konce roku stáhl 6 milionů osob, kontrolní čTečku přes 1 milion**. Podpůrné aplikace byly součástí nového **systému O-T-N** (očkování, testování, nemoc) k všeobecnému prokazování bezinfekčnosti po rozvolnění plošných opatření.

Na konci října byl ukončen provoz **aplikace eRouška**, kterou do té doby **použilo 1,7 milionů lidí**. Ministerstvo zdravotnictví díky ní odeslalo

přes 400 tisíc varování. Důvodem konce aplikace bylo, že očkování a očkovací certifikáty fakticky nahradily její smysl.²

V listopadu se praktikovaný systém O-T-N zúžil **na O-N**, přičemž pojišťovny přestaly proplácet antigenní testy. Zůstal nárok jen na omezený počet PCR testů. Vláda rozhodla, že od druhé poloviny listopadu nebudou testy dostačovat k prokázání bezinfekčnosti pro služby a hromadné akce. Kvůli epidemiologické situaci byly současně zaměstnavatelé vyzváni, aby v možných případech zavedli home office. V polovině listopadu denní přírůstek případů nákazy přesáhl 20 000 osob.

Zhoršující se situace, spojená zejména s novou variantou omikron, vedla vládu k **vyhlášení třetího nouzového stavu** (od 25. listopadu). V prosinci vyšla ve sbírce zákonů vyhláška, která s účinností od března roku 2022 zaváděla povinné očkování pro občany starší 60 let a pro vybrané profese. Nová vláda ovšem avizovala, že vyhlášku zruší, což učinila. Rovněž po třiceti dnech platnosti neprodloužila nouzový stav. Na konci roku také skončilo prominutí daně z přidané hodnoty pro respirátory a ochranné polomasky třídy FFP2 a vyšší.

Finanční kompenzace

Za testování na covid-19 pojišťovny v roce 2021 proplatily zhruba 55 miliard korun. Stát vyšší náklady pojišťovnam kompenzoval navýšením platby za státní pojištění (za rok 2021 to bylo o 14 miliard korun).³

Podle žebříčků sestaveného pro média Ministerstvo pro místní rozvoj v letech 2020 a 2021 vyplatilo firmám celkem 5,3 miliardy korun. Většina kompenzací směřovala do hromadných ubytovacích služeb (hotelové řetězce, lázně, cestovní kanceláře).⁴

¹ <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>

² <https://erouska.cz/>

³ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/pcr-test-zdarma-mesicne-koronavirus-aktualne-cesko-valek_2202171121_ako

⁴ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-nejvice-penez-za-covid-dostali-u-dostalove-prazsti-hotelier-188741>

Ministerstvo zemědělství uvedlo, že obdrželo 467 žádostí o covidové dotace. V nich vyplatilo 206,2 milionu korun. Největším příjemcem byla akciová společnost Plzeňský prazdroj (40 mil. korun).⁵

Z programu Antivirus Ministerstva práce a sociálních věcí šlo firmám dalších 50 miliard korun.

Dvacítku největších příjemců covidových dotací zveřejnilo také Ministerstvo průmyslu a obchodu, ovšem bez celkového objemu dotací. Dvacet největších příjemců z programu Covid 2021 společně dostalo přes 475 mil. korun. Největšími příjemci byly firmy Letiště Praha a.s. (45 mil.), Smartwings, a.s. (45 mil.) a Kiwi.com s.r.o. (44,2 mil. korun). V programu Covid – Nepokryté náklady se opět objevily hotelové řetězce, které získaly dotace i z Ministerstva pro místní rozvoj, dále velké řetězce s módou a jinými produkty nebo kasina. V tomto programu si dvacet největších žadatelů rozdělilo 1,1 miliardy korun.⁶ Ministerstvo průmyslu a obchodu bylo později prvním resortem, který zveřejnil data v plné šíři. Databáze covidových dotací MPO je dostupná [zde](#).⁷

Další témata

Trh práce a nezaměstnanost

Úřad práce ČR evidoval k 31. 12. 2021 celkem **258 173 uchazečů o zaměstnání**, o 12 624 více než v předchozím měsíci a **o 33 804 méně než loni**. Podíl nezaměstnaných osob **vzrostl na 3,5 %**. To je o 0,2 p. b. více než v listopadu a o 0,5 p. b. méně než před rokem. Celkový počet volných pracovních míst na konci roku poklesl na 343 148, což je ale meziročně o 24 566 více. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo 82 281 uchazečů o zaměstnání, tj. 31,9 % všech uchazečů vedených v evidenci.⁸

⁵ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-nejvetsi-dotaci-za-uzavrene-hospody-ziskal-pivovarnicky-gigant-187820>

⁶ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/koronavirus-podivejte-se-kdo-dostal-nejvic-covidovych-dotaci-od-statu-185749>

⁷ <https://www.hlidacstatu.cz/data/Index/covid-podpory-mpo>

Míra nezaměstnanosti byla podle dostupných dat EUROSTATU (za prosinec 2021) nejnižší v celé EU, a to 2,1 % (průměr EU 6,3 %).⁹

Podíl nezaměstnaných osob se výrazně lišil dle regionů. Oproti celorepublikovému průměru 3,5 %, byly nejhorší kraje Moravskoslezský a Ústecký (5,1 %). Na úrovni okresů dopadl nejhůře okres Karviná (8,5 %), Bruntál (6,5 %), Most (6,2 %) a Chomutov (6,1 %).

Zvyšování cen

Rok 2021 byl zasažen rychlým zvyšováním spotřebitelských cen. Ty se dle dat Českého statistického úřadu meziročně **zvýšily o 6 %**.

K meziročnímu růstu spotřebitelských cen nejvíce přispívala doprava (13,5 %) a bydlení a energie (4,7 %). Prominutí DPH ale dynamiku cen bydlení a energií oslabilo. Výrazně působil také nárůst cen alkoholických nápojů a tabáku (7,9 %), odívání a obuvi (12,4 %), stravování a ubytování (7,1 %), rekreací a kultury (5,4 %), potravin a nealkoholických nápojů (2,0 %) i bytového vybavení a zařízení (6,7 %). U naprosté většiny oddílů spotřebního koše meziroční dynamika cen dál prudce posilovala. Drobný pokles vykazaly jen ceny pošt a telekomunikací. Ceny zboží úhrnem vzrostly proti listopadu 2020 o 5,0 % a ceny služeb o 7,5 %.¹⁰

V listopadu 2021 dosáhl meziroční přírůstek harmonizovaného indexu spotřebitelských cen v Evropské unii 5,2 %. To je nejvíce v celé časové řadě dostupné od roku 2001. Meziroční růst spotřebitelských cen od ledna 2021 zrychlil o 4,0 p. b. a ve srovnání s listopadem 2020 se přírůstek zvýšil o 5,0 p. b.¹¹

Prudké zvyšování cen – zejména u stavebních materiálů a energií – mělo zásadní vliv i na

⁸ <https://www.mpsv.cz/statistiky#statistiky-o-trhu-prace>

⁹ <https://www.uradprace.cz/web/cz/-/nezamestnanost-v-lednu-mirne-vzrostla>

¹⁰ <https://www.statistikaamy.cz/2021/12/10/spotrebitelska-inflace>

¹¹ <https://www.statistikaamy.cz/2022/01/27/rust-cen-zrychluje>

organizace veřejné správy a jejich probíhající nebo plánované veřejné zakázky. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve společném stanovisku s Ministerstvem průmyslu a obchodu proto stanovilo, jak nastalou situaci zohlednit tak, aby byly dodrženy zákony a zadavatelé mohli pružněji reagovat na vývoj cen.¹²

S pádem některých poskytovatelů energií v roce 2021 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže také vydal metodické stanovisko popisující, jak adekvátně zajistit nové dodávky energií prostřednictvím veřejných zakázek.¹³

Důchody

Dle dat České správy sociálního zabezpečení v roce 2021 **ubylo 22 659 osob pobírajících starobní důchod**. Jde o významný pokles již druhý rok za sebou. Celkový počet se tím snížil na **2 377 820 starobních důchodců**.

Dále bylo na konci roku 2021 **414 642 invalidních důchodců** (meziročně -2 993) a **65 178 pozůstalostních důchodců** (meziročně +1 872). Celkový počet všech důchodců činil 2 857 644 osob (meziročně -23 780).

Ženy tvoří 60 % starobních důchodců, 51,1 % invalidních důchodců a 62,5 % pozůstalostních důchodců.

Průměrná výše sólo starobního důchodu se meziročně zvýšila o 946 Kč na **15 425 Kč**. Nejvyšší průměrné důchody pobírali lidé v Praze (16 392 Kč), naopak nejnižší v Karlovarském kraji (14 875 Kč). Zatímco u mužů byl celorepublikový průměr sólo důchodů 16 900 Kč, u žen pouze 14 060 Kč.

Opět meziročně přibylo stoletých důchodců. Na konci roku 2021 jich bylo již **813** (meziročně +137); z toho 700 žen a 113 mužů. Nejstarším občankám bylo 108 let.

¹² <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/tiskove-zpravy/verejne-zakazky/3110-spolecne-stanovisko-uohs-a-mmr-k-problematice-narustu-cen-stavebnich-materialu-ve-verejnych-zakazkach.html>

¹³ <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/tiskove-zpravy/verejne-zakazky/3169-metodicke-doporuceni-uohs-tykajici-se-postupu-verejnych-zadavatelu-pri-nakupu-energie.html>

NOVINKY V LEGISLATIVĚ

Přehled významnějších zákonů, které vstoupily v účinnost v roce 2021 a dotýkaly se veřejné správy

Nová právní úprava správního členění území České republiky (zákon č. 51/2020 Sb.)

Dne 1. ledna 2021 vstoupil v účinnost nový zákon o územně správním členění státu, který nahradil stávající, již zastaralý zákon z roku 1960. Území České republiky se člení na správní obvody (samosprávných) krajů a hl. m. Prahy a v nižší úrovni na správní obvody obcí s rozšířenou působností (ORP) vymezené výčtem území příslušných obcí. Všechny úrovně jsou vzájemně skladebné. Okresy zůstávají zachovány.

Formálně do té doby stále existující velké administrativní kraje (7) tímto byly zrušeny, protože již několik desetiletí nebyly funkční a byly nahrazeny novými samosprávnými kraji, kterých je 13 plus hl. m. Praha. Dále byly odstraňovány některé anomálie ve vymezení území obcí a v některých případech byly též některé obce přesunuty do správního obvodu jiné ORP.

Zákon mění povinnost na možnost některých úřadů ORP za účelem lepší obslužnosti území zřídit pracoviště na území sousedícího velkého města. Konkrétně Černošice budou moci mít i nadále pracoviště svého úřadu v Praze, Nýřany v Plzni a Šlapanice v Brně. Prováděcí vyhláškou je využito zvláštní zákonné možnosti a pro některé obce je stanovena jejich odlišná příslušnost do okresu, než by odpovídala zařazení do správního obvodu ORP.

Přístupnost mobilních aplikací jejich uživatelům (zákon č. 99/2019 Sb.)

Od 23. června 2021 nabyla účinnosti některá ustanovení zákona o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací, jimiž byla vedle internetových stránek i na mobilní aplikace rozšířena pravidla usnadňující přístupnost mobilních aplikací pro jejich uživatele, zejména pro osoby se zdravotním postižením. Na internetových stránkách Ministerstva vnitra

je zveřejněn metodický pokyn k přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací.

Zákon o občanských průkazech (zákon č. 269/2021 Sb.)

Dne 2. srpna 2021 nabyl účinnosti, až na několik výjimek, zákon o občanských průkazech, jímž byl adaptován právní řád České republiky na evropské nařízení o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu. Podstatnou změnu představuje zavedení biometrických údajů, kterými jsou zobrazení obličeje a otisky prstů rukou, do občanských průkazů. Mezi další změny patří například změna v obsahu údajů uváděných v občanských průkazech (do občanského průkazu již není možné zapsat akademický titul nebo vědeckou hodnost), možnost podat žádost o vydání občanského průkazu ve výjimečných případech (například z důvodu dlouhodobých zdravotních potíží) mimo pracoviště úřadu (typicky z domova) či možnost ponechat si úředně znehodnocený občanský průkaz.

Úprava nového přepočtu hlasů na mandáty ve volbách do Poslanecké sněmovny (zákon č. 189/2021 Sb.)

V reakci na nález Ústavního soudu z února 2021, který pro rozpor s Ústavou zrušil stávající právní úpravu přepočtu voličských hlasů na poslanecké mandáty, byla urychleně připravena a přijata novela zákona o volbách do Parlamentu České republiky, která je účinná od 1. července 2021.

Nové řešení v souladu s požadavky Ústavního soudu více odpovídá zásadám poměrného volebního systému. Nově je také stanovena hranice pro vstup koalic do Sněmovny, přičemž dvoučlenné koalice budou muset získat 8 % platných hlasů, koalice složené z více subjektů pak 11 % platných hlasů.

Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2021 proběhly podle těchto nových pravidel.

Zákon umožňující hlasovat ve volbách do Poslanecké sněmovny i občanům v karanténě nebo izolaci
(zákon č. 296/2021 Sb.)

V reakci na pandemii onemocnění covid-19 byl přijat speciální zákon, který umožnil hlasovat v říjnu 2021 ve volbách do Poslanecké sněmovny i voličům v karanténě nebo izolaci kvůli onemocnění covid-19. Tito voliči mohli využít hlasovat u volebních stanovišť, kam přijeli svým motorovým vozidlem (tzv. drive-in), do vyžádané zvláštní přenosné volební schránky a v pobytových zařízeních (např. domovech důchodců) uzavřených z důvodu ochrany před šířením onemocnění. Díky těmto opatřením mohla využít svého voličského práva řada občanů, kteří by jinak podle obecně platných volebních předpisů kvůli karanténě hlasovat nemohli.

Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností
(zákon č. 543/2020 Sb.) a **Zákon o odpadech**
(zákon č. 541/2020 Sb.)

Od 1. 1. 2021 nabyla účinnosti komplexní nová odpadová legislativa. Tím došlo ke zrušení dosavadního zákona o odpadech a přijetí nového. Nové předpisy zvýšily poplatky za skládkování, mění pravidla poplatků

za odpady a zavádí řadu povinností pro obce. Obce také dostaly roční přechodné období na uvedení poplatkového systému v souladu s novou legislativou.

Zákon o zadávání veřejných zakázek
(zákon č. 134/2016 Sb.)

Od 1. 1. 2021 nabyla účinnosti novela zákona o zadávání veřejných zakázek, která do zásad zadávání veřejných zakázek zařadila principy sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací. Zásady jsou povinné i u zakázek malého rozsahu. Ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo k novele řadu metodických materiálů (viz www.sovz.cz).

Zákon, kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
(zákon č. 49/2020 Sb.)

Tímto zákonem, který vstoupil v účinnost dne 1. ledna 2021, byla právně upravena tzv. bankovní identita. Byla tak potvrzena možnost využívat přihlašovací údaje občanů do internetových bankovníctví coby důvěryhodný nástroj elektronické identifikace. Tím se pro pět milionů občanů okamžitě zpřístupnily digitální služby státu uvedené zejména na Portálu občana (gov.cz).

Přehled zákonů, které vstoupily v účinnost 1. ledna 2022

Zveřejňování právních předpisů obcí a krajů na internetu (zákony č. 35/2021 Sb. a č. 36/2021 Sb.)

S účinností od 1. ledna 2022 byl zřízen informační systém Sbírký právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů, v němž budou zveřejňovány právní předpisy vydávané obcemi a kraji (obecně závazné vyhlášky a nařízení upravující například místní poplatky, veřejný pořádek v obcích včetně nočního klidu či stanovící tržní

řád) a také další předpisy, kterými nejsou vyhlášovány ve Sbírce zákonů (předpisy vydávané v oblasti veterinární a rostlinolékařské péče, hygieny či ochrany některých chráněných území). Tím bude pro veřejnost zajištěn jednoduchý a rychlý přístup k oficiálnímu a závaznému znění těchto předpisů prostřednictvím internetu na jednom místě. Doposud byly například právní předpisy obcí vyhlášovány pouze na úřední desce, zatímco zveřejnění na internetových stránkách obcí mělo pouze informativní význam.

V návaznosti na zřízení předmětné Sbírkou právních předpisů byl zřízen i Rejstřík převodů agend orgánů veřejné moci, v němž jsou evidovány převody působnosti mezi úřady založené veřejnoprávními smlouvami nebo rozhodnutími k tomu příslušných orgánů.

Rozšíření využívání datových schránek (novela zákona č. 300/2008 Sb. provedená zákonem 261/2021 Sb.)

Zákonem č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, byl novelizován mj. i zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Všem podnikajícím fyzickým osobám a právnickým osobám je možné s účinností od 1. ledna 2022 doručovat tzv. poštovní datové zprávy (dokumenty jiných fyzických, podnikajících fyzických a právnických osob) bez možnosti „vypnutí“ této funkcionality.

Přiblížení výkonu veřejné správy občanům a firmám (novela zákona č. 365/2000 Sb. provedená zákonem 261/2021 Sb.)

Zákonem č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, byl novelizován mj. i zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Mezi tzv. kontaktní místa veřejné správy je s účinností od 1. ledna 2022 zařazena i Agrární komora České republiky.

Podání, ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy a další úkony je tak možné učinit, respektive získat např. v sídlech okresních agrárních komor.

Odškodnění za výbuchy ve Vrběticích (zákon č. 324/2021 Sb.)

Dne 1. ledna 2022 nabyl účinnosti zákon o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice a o změně některých zákonů. Zákon umožňuje vybraným obcím (Bohuslavice nad Vláří, Haluzice, Lipová, Slavičín a Vlachovice) a jejich

obyvatelům, kteří byli dotčeni několikaletým zásahem složek integrovaného záchranného systému v souvislosti s výbuchem muničního skladu ve Vrběticích, vyplatit kompenzaci, která by měla alespoň částečně mírnit útrapy obyvatel postižených obcí a škody na obecním majetku. Přiznání nároku na jednorázové odškodnění je podmíněno písemnou žádostí, jejíž administrace je svěřena Ministerstvu vnitra.

Užívání státních symbolů (novela zákona č. 352/2001 Sb. – zákon č. 414/2021 Sb.)

Na základě této novely patří mezi subjekty oprávněné kužívání státního znaku podle tohoto zákona také jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí, jednotky hasičských záchranných sborů podniků, jednotky sborů dobrovolných hasičů podniků a spolky působící na úseku požární ochrany – které mohou užít velkého státního znaku k zevnímu označení stejnokrojů svých členů, a dále i zdravotnická záchranná služba.

Novelou zákona o užívání státních symbolů dochází dále k upřesnění používání státní pečeti a nově upravených pečetidel s malým státním znakem u mezinárodních smluv. Nově bude možné pečetidla a pečeti se státním znakem užívat pouze za podmínek stanovených zákonem o užívání státních symbolů České republiky, aby bylo zajištěno, že užívání se bude dít způsobem předvídaným zákonem. Zcela nově je zakotvena právní úprava tzv. pečetidel Ministerstva zahraničních věcí, které budou určena pro pečetění všech dvoustranných mezinárodních smluv. Pečetění se svázání mezinárodních smluv do smluvních desek, přičemž smyslem pečetění je zajistit neměnnost dohodnutého textu, který je inkorporován do konkrétního výtisku smlouvy. Slouží tedy k zamezení manipulace s výtiskem textu smlouvy (např. výměny jednotlivých stránek).

Rozšiřovány jsou možnosti užití vlajky prezidenta republiky, kdy je nově výslovně zakotveno, že ji lze užít rovněž v souvislosti s výkonem jeho působnosti. Jde o přizpůsobení právní úpravy objektivním potřebám, kdy vlajku prezidenta republiky bude možno používat nejen v případech dosud vymezených, ale např.

i při vojenských ceremoniálech nebo při ceremoniálech spojených s ústavními pravomocemi prezidenta republiky konanými v prostoru Pražského hradu nebo mimo něj.

Novela též upřesňuje definici úředního razítka. Tato změna má legislativně-technický charakter.

Přestupky (novela zákona č. 250/2016 Sb. – zákon č. 417/2021 Sb.)

V roce 2021 byla přijata „technická“ novela zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich s účinností k 1. 2. 2022). Tato novela reaguje na dosavadní zkušenosti z aplikační praxe a měla by přispět k snazšímu vedení řízení o přestupku a větší vymahatelnosti tzv. omezujících opatření, které

lze v souvislosti se spácháním přestupku ukládat.

Nový stavební zákon (zákon č. 283/2021 Sb.)

Velmi diskutovaný nový stavební zákon byl přijat v červenci 2021 s dělenou účinností (část po vyhlášení, část k 1. lednu 2022 a zbytek k 1. lednu 2023). Zákon měl dle původního znění vytvořit novou strukturu stavebních úřadů, které by zcela přešly pod stát. S příchodem nové vlády po volbách roku 2021 bylo ovšem deklarováno, že dojde ke změnám. Nová vláda odmítla státní model stavebních úřadů a ty tak nadále budou fungovat v přenesené působnosti územních samosprávných celků. Vláda rovněž uvedla, že bude usilovat o roční odklad účinnosti dalších klíčových změn. Soustředit se chce především na digitalizaci stavebního řízení.

Zpracování zpráv RIA k právním předpisům

U agendy RIA (hodnocení dopadů regulace – *regulatory impact assessment*) pokračoval stav, kdy byly právní předpisy předkládány většinou bez zpracované zprávy RIA. **V roce 2021 byl předložen jeden ústavní zákon, a to bez**

zpracované zprávy RIA. Dále činily podíly právních předpisů bez zpracované zprávy RIA 72,8 % u návrhů zákonů, 77,1 % u návrhu nařízení vlády a 91,7 % u návrhu vyhlášky.

Přítomnost RIA v návrzích právních předpisů (2015–2021)

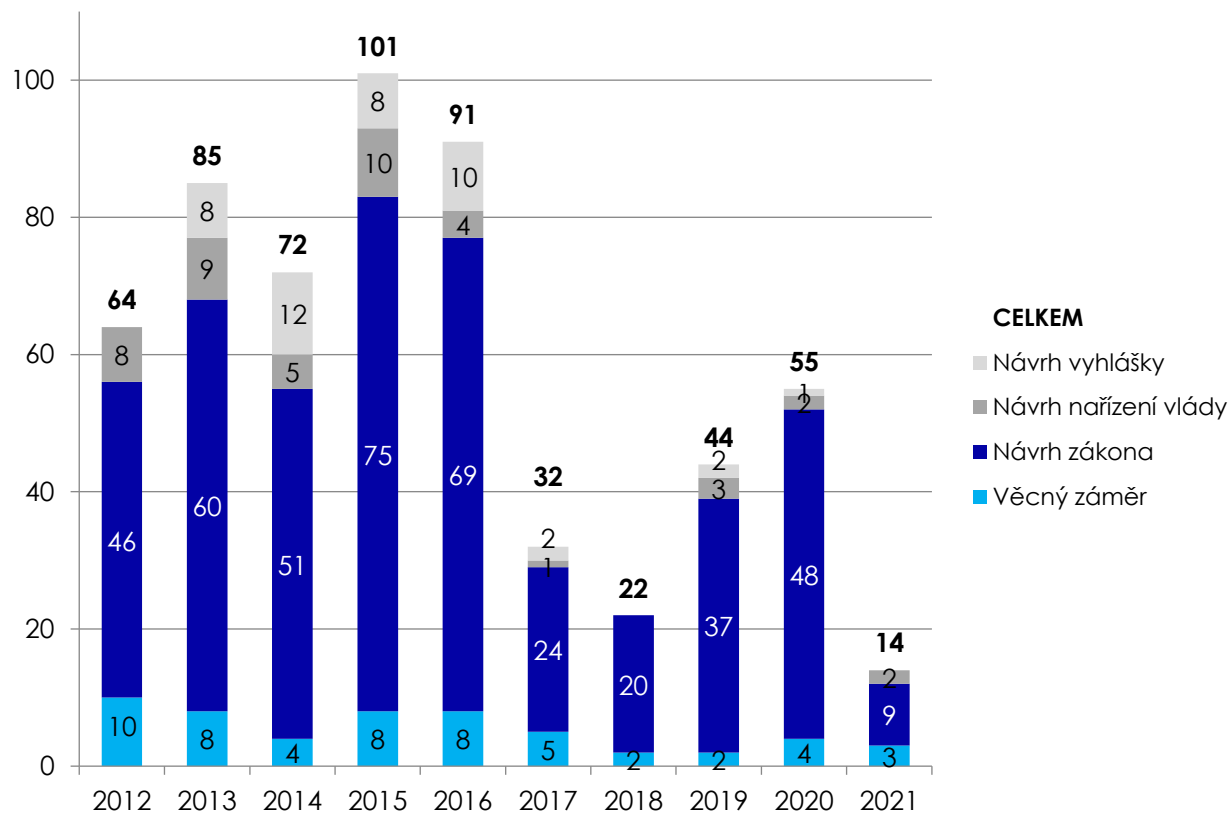
			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Věcný záměr	s RIA	abs.	8	8	4	2	2	5	2
		%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
	bez RIA	abs.	0	0	0	0	0	0	0
		%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Návrh ústavního zákona	s RIA	abs.	0	0	0	0	0	0	0
		%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	bez RIA	abs.	1	2	0	1	2	0	1
		%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Návrh zákona	s RIA	abs.	79	77	32	39	39	44	22
		%	68,70%	78,57%	57,14%	50,65%	42,39%	28,21%	27,16%
	bez RIA	abs.	36	21	24	38	53	112	59
		%	31,30%	21,43%	42,86%	49,35%	57,61%	71,79%	72,84%
Návrh nařízení vlády	s RIA	abs.	45	43	24	8	19	22	16
		%	53,57%	48,86%	35,82%	14,04%	36,54%	28,95%	22,86%
	bez RIA	abs.	39	45	43	49	33	54	54
		%	46,43%	51,14%	64,18%	85,96%	63,46%	71,05%	77,14%
Návrh vyhlášky	s RIA	abs.	80	80	47	26	26	20	15
		%	41,03%	45,20%	23,62%	17,22%	19,55%	13,42%	8,24%
	bez RIA	abs.	115	97	152	125	107	129	167
		%	58,97%	54,80%	76,38%	82,78%	80,45%	86,58%	91,76%

Pracovní komise RIA, která od roku 2011 hodnotí kvalitu zpráv RIA, v roce 2021 **hodnotila 14 zpráv RIA**. Celkově 1 z nich doporučila vládě schválit beze změn, 8 po zapracování

doporučení a u 5 uvedla, aby vláda projednávání přerušila do doby přepracování zprávy RIA předkladatelem.

Počet projednávaných materiálů Komisí RIA v letech.

Zdroj: Úřad vlády ČR

volby

VOLBY

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Nejvýznamnější novinkou voleb byla **změna přepočtu hlasů na mandáty** (novela zákona č. 247/1995 Sb. v reakci na nález Ústavního soudu nabyla účinnosti dne 1. července 2021). Na zákon č. 189/2021 Sb. reagoval Český statistický úřad a nový systém přepočtu hlasů na mandáty implementoval do centrálního programového vybavení.

S ohledem na nejistou situaci kolem šíření onemocnění covid-19 byl dne 21. července 2021 schválen zákon č. 296/2021 Sb., o zvláštních způsobech hlasování ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021 a o změně některých zákonů, který nabyl účinnosti dne 14. srpna 2021. Tímto bylo umožněno osobám v karanténě a izolaci s onemocněním covid-19 hlasovat:

- na volebních stanovištích ze silničního motorového vozidla (tzv. drive-in); bylo

zřízeno celkem **81 volebních stanovišť** v jednotlivých okresech a na území hlavního města Prahy. Ministerstvo vnitra na svých webových stránkách zveřejnilo interaktivní mapu umístění volebních stanovišť na území ČR;

- v uzavřených pobytových zařízeních sociálních služeb (v roce 2021 byl uzavřen pouze jeden domov seniorů);
- do zvláštní přenosné volební schránky (v případě, že oprávněný volič z vážných důvodů nemohl využít hlasování u volebního stanoviště – drive-in).

O zvláštní způsoby hlasování projevilo zájem celkem **2 812 voličů; jde o cca 0,05 % z celkového počtu voličů** (5 414 637), kteří se voleb zúčastnili.

Zvláštní způsoby hlasování ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2021:

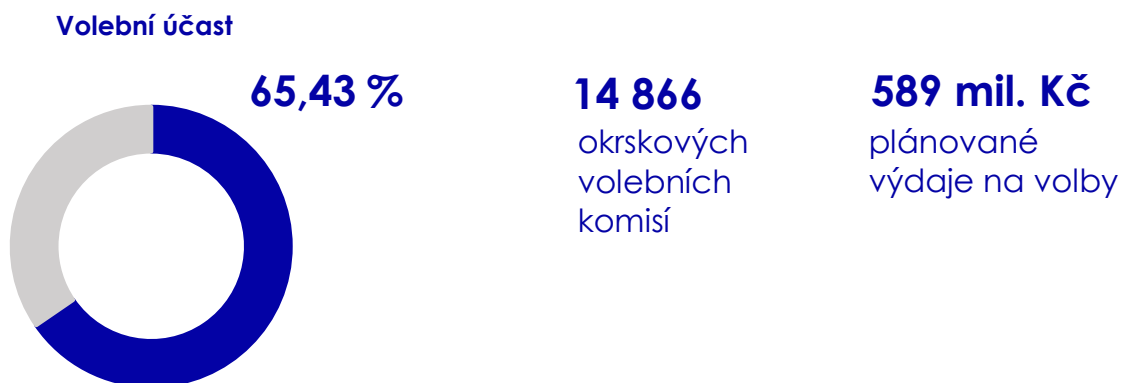
Kraj	voliči v drive-in stanovištích	uzavřená zařízení	voliči hlasující v zařízení	žádosti o zvláštní přenosnou schránku
Středočeský	239	0	0	136
Jihočeský	111	1	7	66
Plzeňský	77	0	0	38
Karlovarský	12	0	0	11
Ústecký	72	0	0	40
Liberecký	46	0	0	19
Královéhradecký	37	0	0	27
Pardubický	65	0	0	22
Vysočina	87	0	0	34
Jihomoravský	185	0	0	178
Olomoucký	61	0	0	98
Zlínský	70	0	0	58
Moravskoslezský	257	0	0	284
Hl. město Praha	282	0	0	193
CELKEM	1 601	1	7	1 204

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra připravilo **11 videí s informacemi o volbách**. Ve spolupráci se společností Deaf Friendly, zajišťující profesionální služby v oblasti překladů do znakového jazyka a tlumočení pro neslyšící, nahrálo video **ve znakovém jazyce**. Se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR upravilo informační leták k volbám (pro hlasování) do **formátu pro snadné čtení**. S Českým statistickým úřadem

bylo vytvořeno **nové instruktážní video pro školení členů okrskových volebních komisí**.

Členové komisí i voliči museli dodržovat nařízená hygienická a protiepidemická opatření. Ve volebních místnostech se cca v **54 případech** objevil problém nenasazení respirátorů, který se podařilo vyřešit domluvou bez navazujících konfliktů.

Volební účast byla vyšší než v přechozích volbách 2017 (60,84 %).

Zastoupení žen a mužů v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR od roku 1996–2021:

rok	1996	1998	2002	2006	2010	2013	2017	2021
ženy	15 %	15 %	17 %	15,5 %	22 %	19,5 %	22 %	25 %
muži	85 %	85 %	83 %	84,5 %	78 %	80,5 %	78 %	75 %

Průměrný věk poslanců v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR od roku 1996–2021:

rok	1996	1998	2002	2006	2010	2013	2017	2021
průměrný věk	43,84	45,20	46,87	47,90	47,21	49,95	47,44	49,84

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo vnitra

Do Poslanecké sněmovny ČR byl zvolen dosud **nejvyšší počet žen (50, což představuje 25 %)**. V roce 2017 bylo do Poslanecké sněmovny zvoleno 44 žen (22 %) a 156 mužů (78 %).

O mandát se ucházelo celkem 5 243 kandidátů, z toho 31,62 % žen a 68,38 % mužů. V roce 2017 to bylo 7 524 kandidátů, z toho 28,63 % žen a 71,37 % mužů.

Průměrný věk poslanců a poslankyň zvolených v roce 2021 byl **49,84**, v roce 2017 to bylo 47,44. Nejstaršímu poslanci bylo **77 let**, nejmladšímu **27 let**. Ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017 bylo nejstaršímu poslanci 79 let, nejmladším dvěma poslancům bylo 21 let.

Celkový počet kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR od roku 1996–2021:

rok	1996	1998	2002	2006	2010	2013	2017	2021
počet kandidátů	4 492	3 631	6 068	4 985	5 022	5 899	7 524	5 243

Zastoupení žen a mužů na kandidátních listinách ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR od roku 1996–2021:

rok	1996	1998	2002	2006	2010	2013	2017	2021
ženy	20,21 %	20,81 %	26,31 %	27,74 %	27,16 %	26,92 %	28,63 %	31,62 %
muži	79,79 %	79,19 %	73,69 %	72,26 %	72,84 %	73,08 %	71,37 %	68,38 %

Průměrný věk kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR od roku 1996 – 2021:

rok	1996	1998	2002	2006	2010	2013	2017	2021
průměrný věk	47,62	47,09	45,11	46,00	45,99	45,63	46,45	48,92

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo vnitra

Místní referendum

Místní referendum se v roce 2021 konalo celkem ve **33 obcích**, resp. ve 32 obcích a v 1 městském obvodu statutárního města, z toho **24 referend se uskutečnilo souběžně s říjnovými volbami do Poslanecké sněmovny**. Dvě místní referenda ohlášená na prosinec 2021 se nekonala z důvodu vyhlášení nouzového stavu v ČR od 26. listopadu 2021. Ve srovnání s rokem 2020, kdy se místní referenda konala celkem v 15 obcích, se v roce 2021 uskutečnilo více než 2x tolik místních referend.

Největší počet místních referend v roce 2021 se konal ve Středočeském kraji (8), Jihočeském (5) a Jihomoravském kraji (5).

V místních referendech se hlasovalo celkem o **40 otázkách**, které se týkaly rozhodnutí obcí v samostatné působnosti nebo podniknutí kroků a opatření zastupitelstev obcí vedoucích

k prosazení určitého záměru obce a jejich občanů. Jednalo se např. o realizaci rekonstrukce domu kultury s umístěním základní umělecké školy, o areál zámku ve vlastnictví města, o způsob opravy historické brány města, o možnosti umístění větrných elektráren v katastrálním území obce, o učinění všech potřebných kroků vedoucích ke změně územního plánu města dle podpory občanů města, o podpoře zdravotní péče ve vymezeném rozsahu v nemocnici na území města, o způsobu rekonstrukce klíčové křižovatky ve městě, o způsobu obnovy stromořadí, o pronájmu nebo prodeji bazény ve vlastnictví obce, o stavbě nákupního centra a hal pro lehký průmysl, o rozšíření těžby štěrkopísku (hornických činností) na pozemcích ve vlastnictví města, o prodeji pozemků ve vlastnictví města pro účely výstavby investičního záměru.

39

platných místních referend

37

závazných místních referend

Evidence ohlášených místních referend, kterou vede Ministerstvo vnitra, je dostupná na webových stránkách www.mvcr.cz, konkrétně zde: [Občanské aktivity – Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#).

Rejstřík politických stran a politických hnutí

Rejstřík politických stran a politických hnutí je každému přístupný, mj. i na webových stránkách Ministerstva vnitra. Každý má právo do něj nahlížet, pořizovat si kopie a výpisy. Během roku 2022 bude zpřístupněna veřejnosti

také sbírka listin obsahující stanovy, usnesení o ustavení orgánů, usnesení o změně stanov a usnesení o zrušení politické strany a politického hnutí.

4

nově zaregistrované
politické strany

5

nově zaregistrovaných
politických hnutí

271

Celkový počet
politických subjektů
v rejstříku (k 31. 12. 2021).
Z toho 111 politických
stran a 160 politických
hnutí.

statistiky

STATISTIKY

Státní občanství

V roce 2021 bylo podáno **3 847 žádostí o udělení státního občanství** (v režimu tzv. klasické naturalizace), **65 žádostí** o udělení státního občanství podle zvláštních způsobů udělení a **14 prohlášení** o nabytí státního občanství podle zjednodušeného nabytí, které jsou svěřeny do náhradní péče. Celkem bylo vydáno 163 rozhodnutí o zamítnutí žádostí o udělení státního občanství a 242 usnesení o zastavení řízení o těchto žádostech.

Do 12. 1. 2022 bylo uděleno státní občanství:

4 082 osobám	podle § 11 a násl. zákona o státním občanství
58 osobám	podle § 28 zákona o státním občanství
11 osobám	podle § 29 zákona o státním občanství
17 osobám	prohlášením podle § 36 zákona o státním občanství

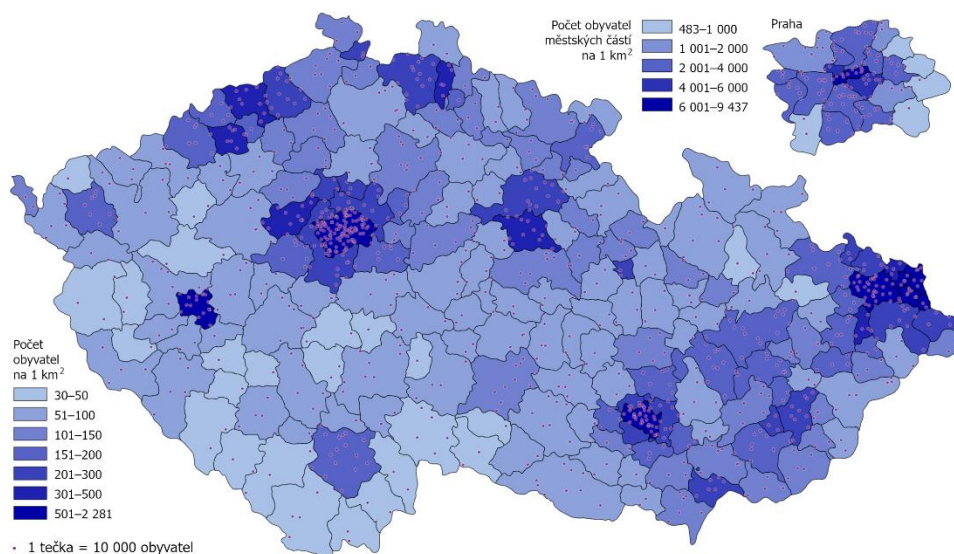
Zdroj: Ministerstvo vnitra

Obyvatelstvo

Občané

Podle informativního přehledu Ministerstva vnitra¹⁴ o počtu občanů za rok 2021 bylo v České republice **10 250 033 občanů**. Z toho 5 237 067 žen (51,1 %) a 5 012 966 mužů (48,9 %). Meziročně počet občanů klesl o 33 895 (tj. o 0,3 %).¹⁵ Celkem 8 688 763 občanů bylo na konci roku 2021 starších patnácti let.

Mapa hustoty zalidnění dle správních obvodů obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MV ČR.

¹⁴ Rozdílnost dat o počtu obyvatel – **Data Ministerstva vnitra** vycházejí z evidence obyvatel obecních úřadů. Odděleně je sledován počet občanů ČR a počet cizinců. Jsou evidováni jak cizinci s trvalým, tak přechodným pobytem (pokud se nahlásí). Vedle nich jsou někdy používána také **data Českého statistického úřadu (ČSÚ)** o počtu obyvatel v obcích, která vznikají na základě statistických hlášení o narození a úmrtí a souborů stěhování (soubory stěhování se rozumí údaj o přistěhování a vystěhování za hranice územní jednotky) v návaznosti na výsledky posledního sčítání lidu. Čísla ČSÚ zahrnují všechny obyvatele, kteří mají v ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na státní občanství. Údaje zahrnují také cizince s vízy nad 90 dnů, cizince s přiznaným azylem, občany zemí EU s přechodným pobytem na území ČR a občany třetích zemí s dlouhodobým pobytem.

¹⁵ MV ČR v roce 2021 provedlo korekci dat za rok 2020. Oproti v předchozí výroční zprávě uváděných 10 283 928 občanů k 1. 1. 2021 je k témuž datu nově uváděno 10 273 937. Meziroční pokles by byl o 10 000 občanů méně.

Cizinci

Informativní přehled Ministerstva vnitra o cizincích se zaevidovaným přechodným či trvalým pobytem ukazuje, že v České republice na konci roku 2021 žilo celkem **660 849 cizinců (z toho 321 892 s trvalým pobytem a 338 957 s přechodným pobytem)**. Oproti konci roku 2020 jde o nárůst v hodnotě 26 059 osob, tedy cca o populaci okresního města. Meziročně tak přibýlo 12 284 cizinců s trvalým pobytem a 13 775 s přechodným pobytem. Z celkového počtu 634 790 cizinců bylo 287 386 žen (43,5 %) a 373 463 mužů (56,5 %).

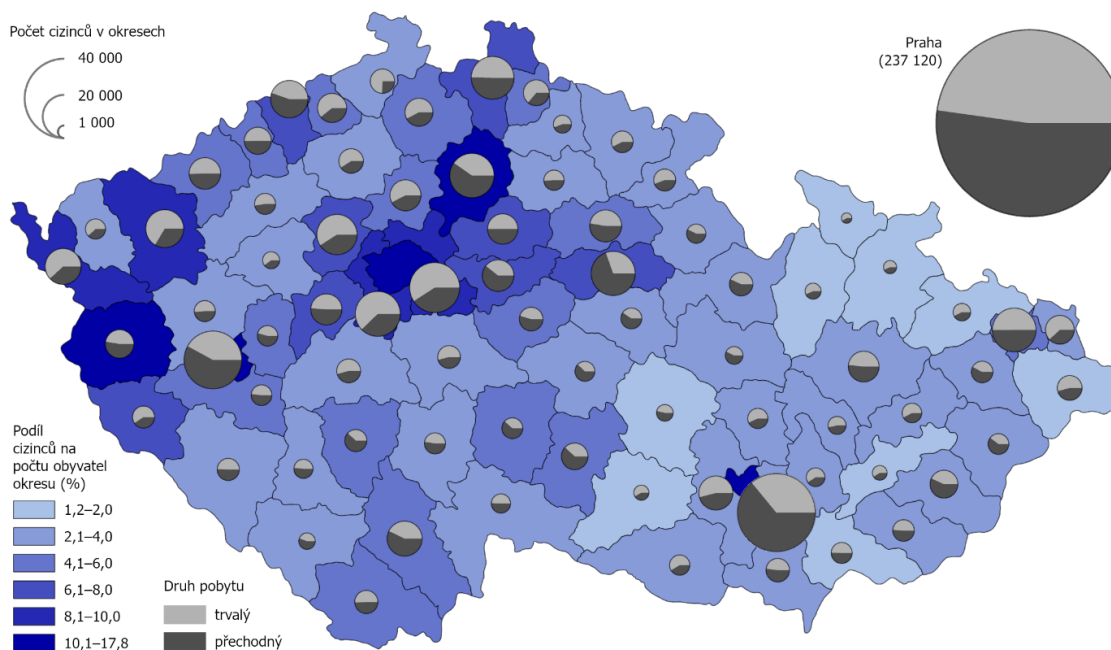
Nejpočetnější národnosti	Počet na konci roku 2021 (celkem)	Tj. %	Z toho s trvalým pobytem	Z toho s přechodným pobytem	Celkem oproti roku 2020
Ukrajinci	196 875	30 %	90 776	106 099	+31 221
Slováci	114 630	17 %	58 843	55 787	-9 914
Vietnamci	64 851	10 %	54 390	10 461	+1 967
Rusové	45 365	7 %	23 376	21 989	+3 458
Rumuni	18 806	3 %	5 545	13 261	+410
Poláci	17 936	3 %	11 129	6 807	-2 797
Bulhaři	17 295	3 %	6 687	10 608	-622
Němci	14 792	2 %	4 601	10 191	-6 069

Vývoj počtu cizinců celkem (trvalý pobyt + přechodný pobyt) dle dat Ministerstva vnitra

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
441 536	451 923	467 562	496 413	526 811	566 931	595 881	634 790	660 849
	+10 387	+15 639	+28 851	+30 398	+40 120	+28 950	+38 909	+26 059

Zdroj: Vlastní zpracování, dle dat MV ČR: Informativní přehledy cizinců se zaevidovaným přechodným či trvalým pobytem na území ČR, data jsou k 31. 12. daného roku, dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem

Mapa podílu cizinců na počtu obyvatel okresu (%) k 31. 12. 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MV ČR.

Migrace

Legální migrace

Mezi cizinci pobývajícími legálně na území ČR **převažují občané třetích zemí** (429 881 osob, tj. 65 %) **nad občany členských států EU, EHP a Švýcarska** (230 968 osob, tj. 35 %). U cizinců ze třetích zemí, kteří mají na území České republiky přechodný pobyt, převažuje **účel pobytu** zaměstnání (55 %), dále sloučení rodiny (25 %), studium (14 %) a podnikání (3 %).

Mezinárodní ochrana

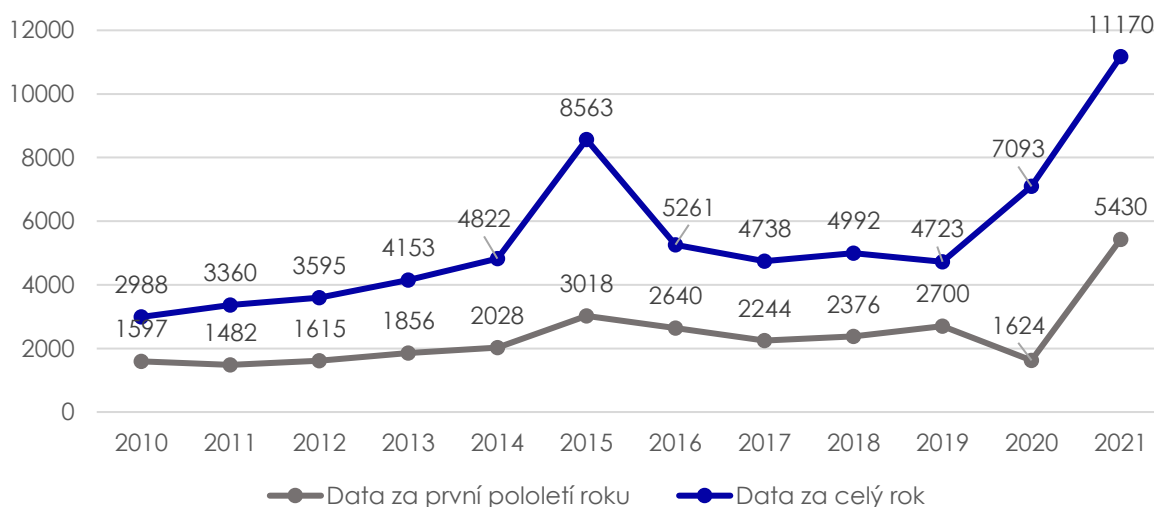
V roce 2021 požádalo o mezinárodní ochranu v České republice **celkem 1 411 osob**, což je ve srovnání s rokem 2020 o 21 % více. Nejčastěji šlo o státní příslušníky Ukrajiny (376), Gruzie (226), Afghánistánu (176), Vietnamu (70) a Moldavska (69).

Nelegální migrace

V roce 2021 bylo na území České republiky zjištěno celkem **11 170 osob při nelegální migraci**. V porovnání s rokem 2020 došlo ke zvýšení počtu, a to o 57 %. Z tohoto počtu bylo 335 osob zadrženo na vnější schengenské hranici, tj. na mezinárodních letištích a 10 835 při nelegálním pobytu. Na nelegální migraci se podíleli státní příslušníci 103 států, z toho nejvíce občané Ukrajiny (5 844), Moldavska (1 548), Afghánistánu (529) a Sýrie (428).

Z celkového počtu nelegálních migrantů bylo **1 330 osob zadrženo při nelegální tranzitní migraci**. Konkrétně se jednalo nejčastěji o státní příslušníky Afghánistánu (513), Sýrie (394), Maroka (133), Turecka (50) a Alžírsko (44).

Vývoj nelegální migrace v ČR

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Návraty

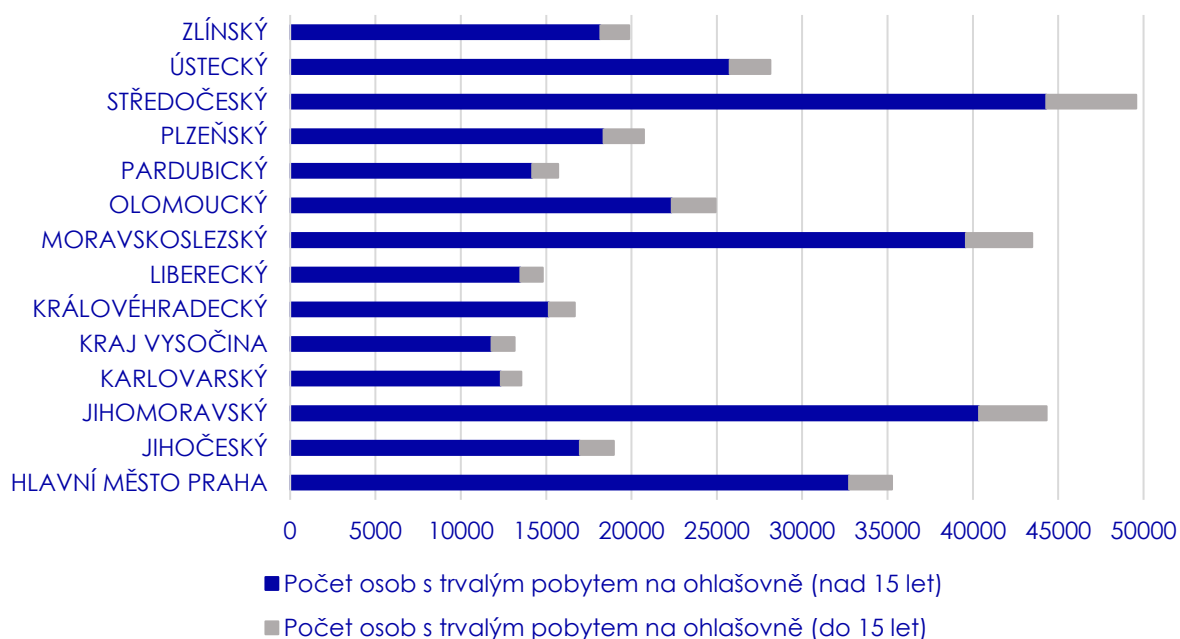
V roce 2021 (k 31. prosinci) odcestovalo z České republiky do země původu v rámci programu asistovaných dobrovolných návratů organizovaným Ministerstvem vnitra **celkem 361 osob**. Správa uprchlických zařízení (SUZ) poskytla v roce 2021 asistenci při návratu 20 osob. Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) asistovala v roce 2021 u 133 návratů do země původu. V rámci **nuceného návratu** odcestovalo v roce 2021 (k 31. 12.) z České republiky do země původu **celkem 317 osob**.

Pasáže k migraci jsou přejaty ze čtvrtletní zprávy o migraci za 4. čtvrtletí 2021, kterou zpracoval odbor azylové a migrační politiky MV ČR v roce 2022.

Osoby s trvalým pobytem na ohlašovných

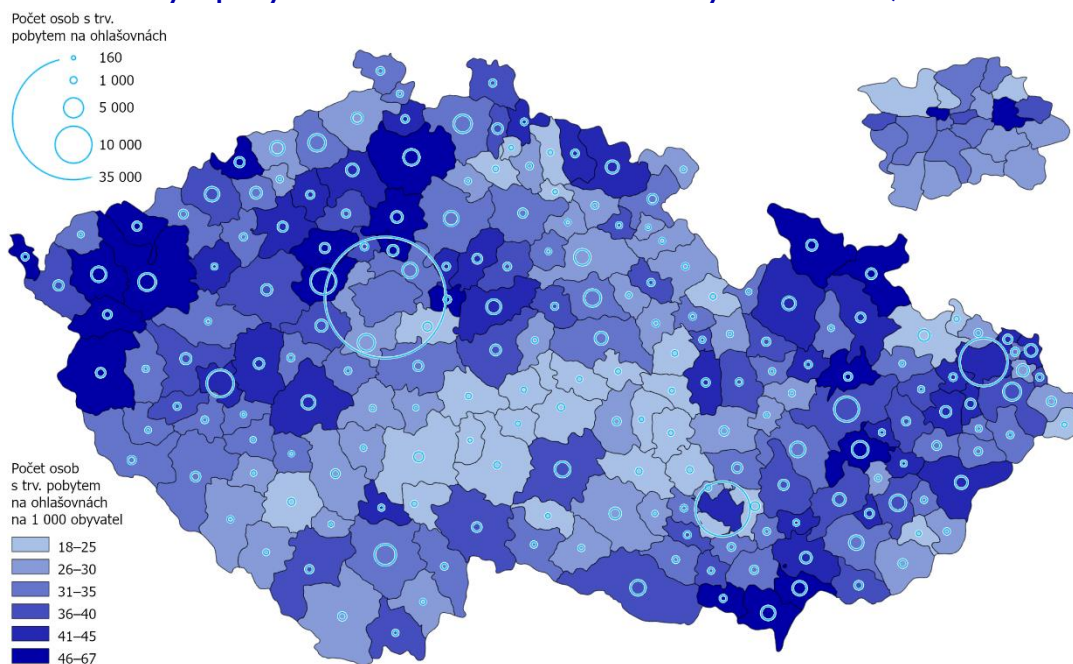
Trvalý pobyt na ohlašovných (tj. na obecních/městských úřadech) mají osoby, kterým byl zpravidla ve správním řízení zrušen údaj o místě trvalého pobytu (obvykle jde o zrušení adresy místa trvalého pobytu na žádost vlastníka nemovitosti, může jít ovšem i o lidi bez domova). Na ohlašovných nebydlí, slouží jim ovšem například jako kontaktní adresa pro písemnosti. Počet těchto osob byl k 9. 2. 2022 celkem 359 109. Dalších 16 321 osob bylo přihlášeno na zvláštní matrice Úřadu MČ Brno-střed.

Počet osob s trvalým pobytem na ohlašovných v krajích a hl. m. Praze (k 9. 2. 2022)

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Počet osob s trvalým pobytem na ohlašovných na 1 000 obyvatel SO ORP, 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MV ČR.

Osobní doklady – občanské průkazy

Úřady obcí s rozšířenou působností vydaly v roce 2021 dohromady **1 233 954 ks občanských průkazů** (z toho 92 613 ks ve zkrácené lhůtě).

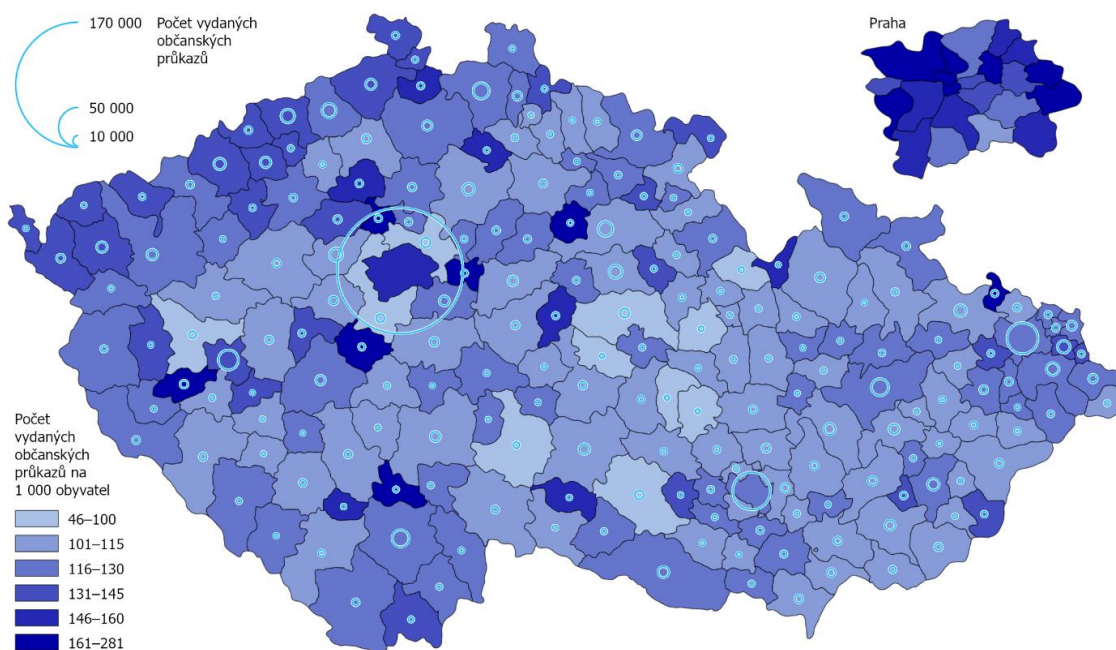
V roce 2021 nabyl účinnosti zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, podle kterého jsou od 2. srpna 2021 vydávány občanské průkazy obsahující nosič dat, v němž jsou uvedeny **biometrické údaje** držitele. Do konce roku 2021 jich bylo **vydáno 509 338 ks**. Splněním požadavků evropské regulace povinnosti biometrických údajů v osobních dokladech je nadále zajištěno, že občanské průkazy vydávané občanům ČR mohou být nadále užívány pro překračování vnitřních hranic Schengenského prostoru.

Úřady s nejvyšším a nejnižším počtem vydaných občanských průkazů:

Úřad ORP (nebo MČ Prahy)		Počet vydání	Úřad ORP (nebo MČ Prahy)		Počet vydání
1.	Brno	47 397	1.	Nepomuk	1 109
2.	Ostrava	38 206	2.	Pacov	1 138
3.	Plzeň	22 981	3.	Železný Brod	1 262
4.	České Budějovice	19 114	4.	Horažďovice	1 266
5.	Olomouc	18 967	5.	Králíky	1 267
6.	Praha 4	18 505	6.	Konice	1 277
7.	Liberec	17 315	7.	Vošice	1 511
8.	Praha 6	16 528	8.	Blatná	1 518
9.	Hradec Králové	14 982	9.	Rýmařov	1 525
10.	Ústí nad Labem	14 799	10.	Bystřice pod Hostýnem	1 544

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Počet vydaných občanských průkazů na 1000 obyvatel SO ORP, 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MV ČR.

Osobní doklady – cestovní doklady

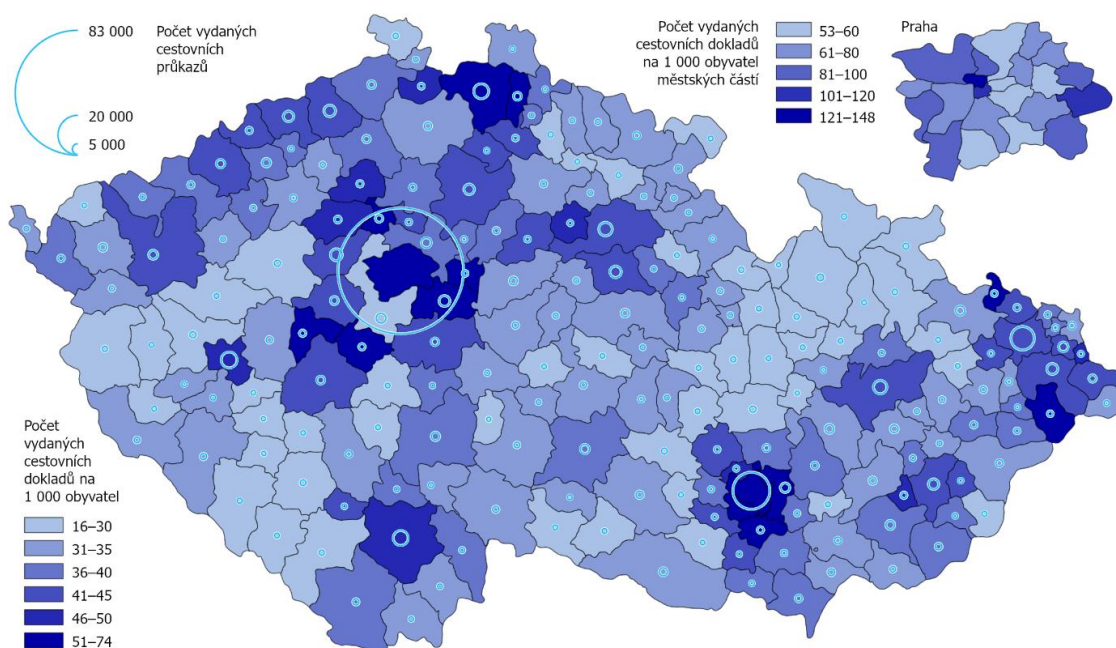
Úřady obcí s rozšířenou působností vydaly dohromady **430 876 ks cestovních pasů** (z toho 31 342 ks ve zkrácené lhůtě).

Úřady s nejvyšším a nejnižším počtem vydaných cestovních dokladů:

Úřad ORP (nebo MČ Prahy)		Počet vydání	Úřad ORP (nebo MČ Prahy)		Počet vydání
1.	Brno	22 372	1.	Horázdovice	189
2.	Ostrava	13 182	2.	Pacov	221
3.	Praha 4	8 921	3.	Králíky	223
4.	Praha 6	8 907	4.	Nepomuk	226
5.	Plzeň	8 257	5.	Konice	227
6.	České Budějovice	7 573	6.	Kraslice	339
7.	Liberec	7 322	7.	Blovice	343
8.	Olomouc	6 543	8.	Blatná	347
9.	Hradec Králové	6 321	9.	Horšovský Týn	360
10.	Praha 5	5 985	10.	Náměšř nad Oslavou	377

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Počet vydaných cestovních dokladů na 1 000 obyvatel SO ORP, 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MV ČR.

Agenda řidičů a registr vozidel

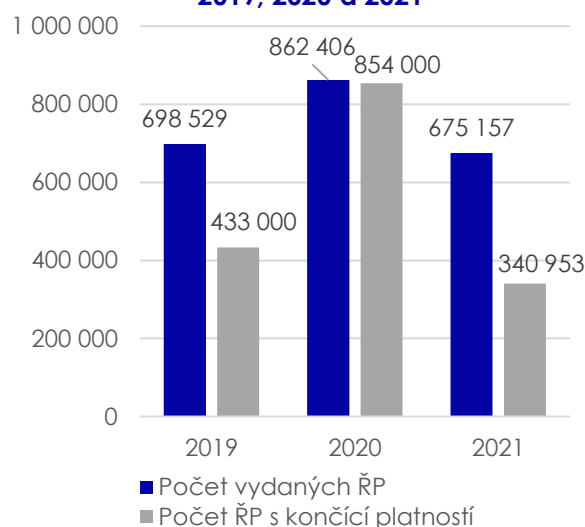
Řidičské průkazy

V roce 2021 bylo vydáno **675 157 řidičských průkazů**, tj. o 183 249 méně než v předchozím roce. Důvodem bylo menší množství řidičských průkazů, kterým končila platnost. Ve zrychleném režimu s poplatkem bylo vydáno 35 612 řidičských průkazů, bez poplatku dalších 430.

Obdobně jako v roce 2020 došlo v březnu nařízením Evropské unie (Omnibus II) k **automatickému prodloužení platnosti řidičských průkazů**, technických prohlídek a průkazů profesní způsobilosti o 10 měsíců.

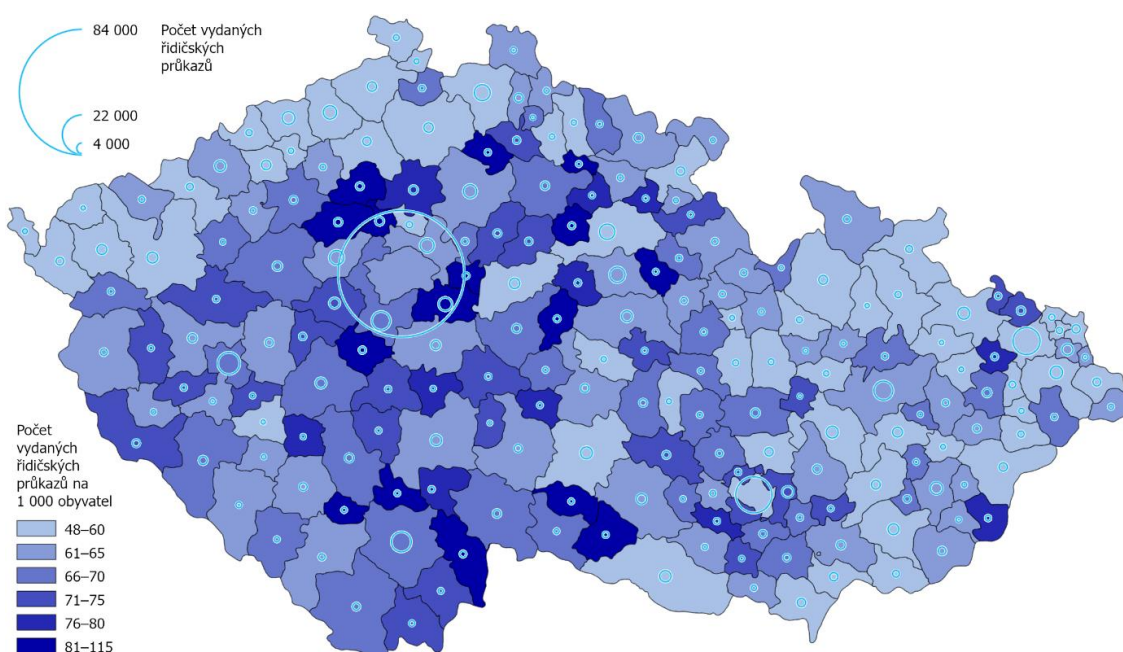
Úřad ORP (nebo Prahy)	Počet vydání
1. Praha	84 123
2. Brno	22 283
3. Ostrava	16 073
4. Plzeň	12 697
5. České Budějovice	11 251
6. Olomouc	10 722
7. Černošice	10 369
8. Liberec	8 682
9. Hradec Králové	8 314
10. Pardubice	8 290

Porovnání počtu vydaných a končících ŘP v letech 2019, 2020 a 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MD ČR, 2021

Počet vydaných řidičských průkazů na 1000 obyvatel SO ORP, 2021

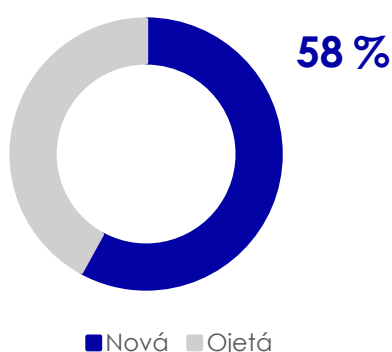
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MD ČR.

Registr vozidel

V roce 2021 bylo v registru vozidel zapsáno celkem **543 722 vozidel**, což je oproti roku 2020 nárůst o významných 59 816. Postupně se tak vyrovnává propad z předchozího roku. Z celkového počtu bylo 314 559 (58 %) zcela nových, zbytek tvořila vozidla ojetá.

Podle statistik Svazu dovozců automobilů se **počet silničních vozidel meziročně rozrostl o 221 212 ks (+2,65 %) na celkových 8 558 529**. Vozový park v Česku také soustavně stárne. Za rok znovu zestárl o 0,3 roku na průměrné stáří 18,58 roku. Od roku 2011 již vozový park zestárl o téměř tři a půl roku. U osobních automobilů se průměrné stáří zvýšilo na 15,58 roku. Osobních vozidel bylo dle Svazu dovozců automobilů k 31. prosinci 2021 registrováno 6 293 125 ks (meziročně + 163 251 ks, 2,66 %).¹⁶

Podíl nových a ojetých vozidel registrovaných v roce 2021

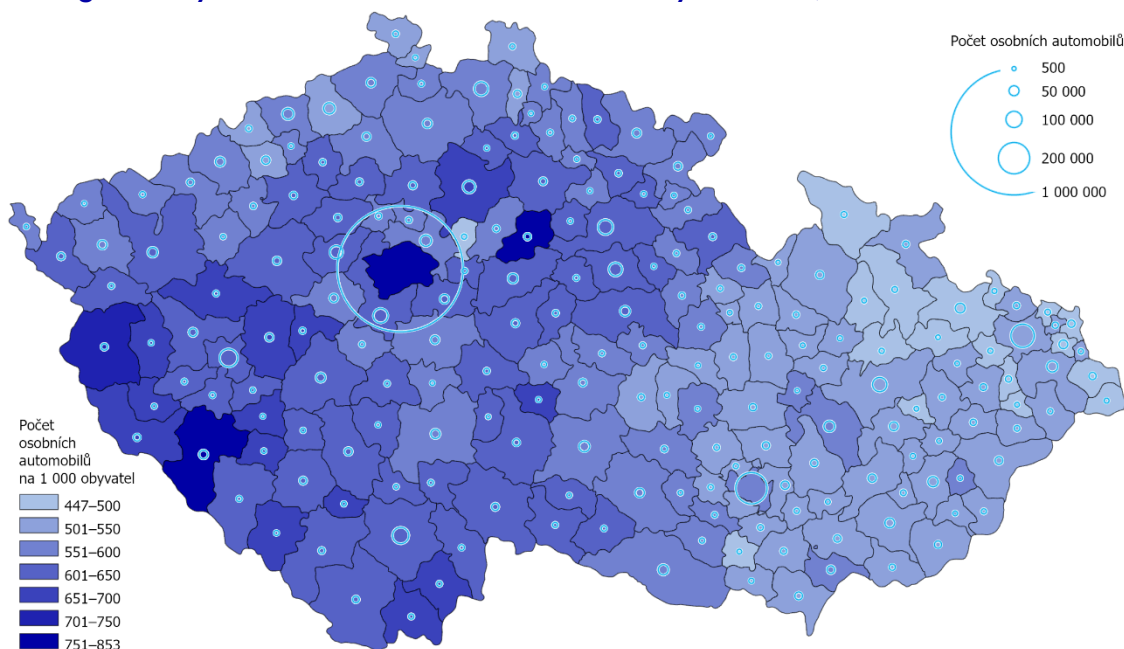

6 293 125
celkový počet osobních vozidel

8 558 529
celkový počet silničních vozidel

543 722
vozidla registrovaná v roce 2021

Počet registrovaných osobních automobilů na 1000 obyvatel ORP, k závěru roku 2021

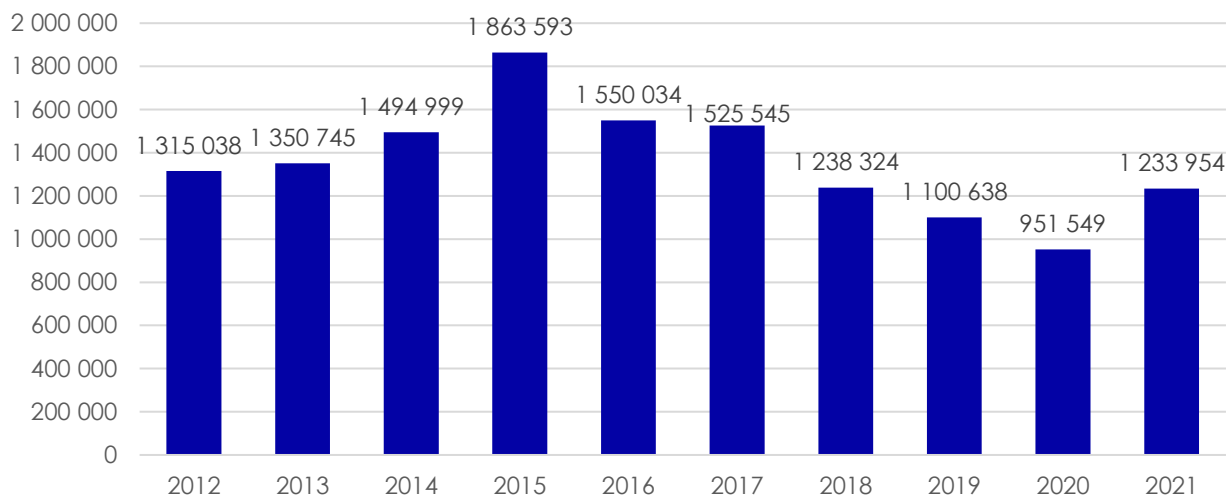

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MD ČR.

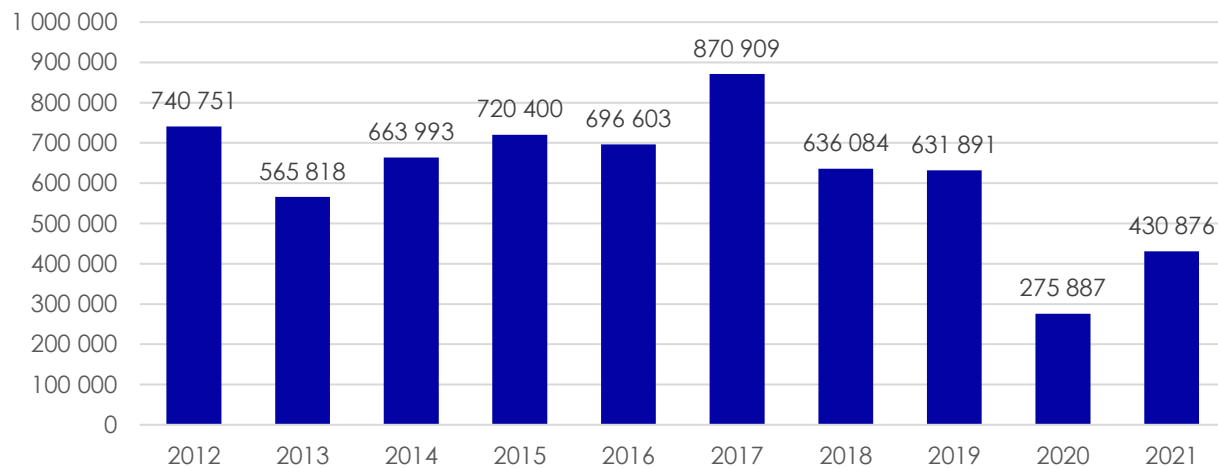
¹⁶ <https://portal.sda-cia.cz/stat.php?v#rok=2021&mesic=12&kat=stav&vyb=&upr=&obd=m&jine=false&lang=CZ&str=vpp>

Porovnání v letech

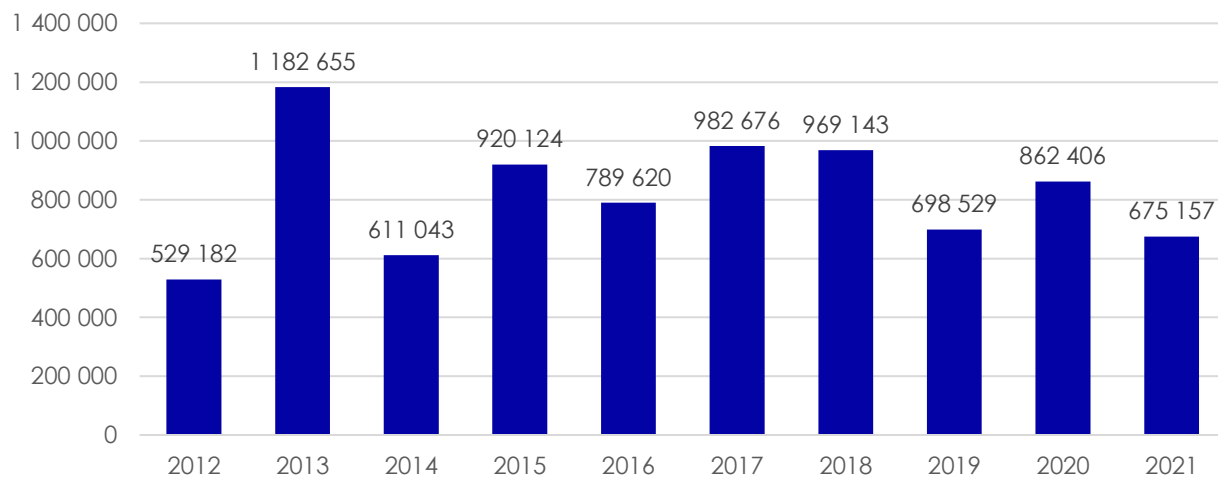
Počet vydaných občanských průkazů (2012 až 2021)

Počet vydaných cestovních dokladů (2012 až 2021)

Počet vydaných řidičských průkazů (2012 až 2021)

Matriční agenda

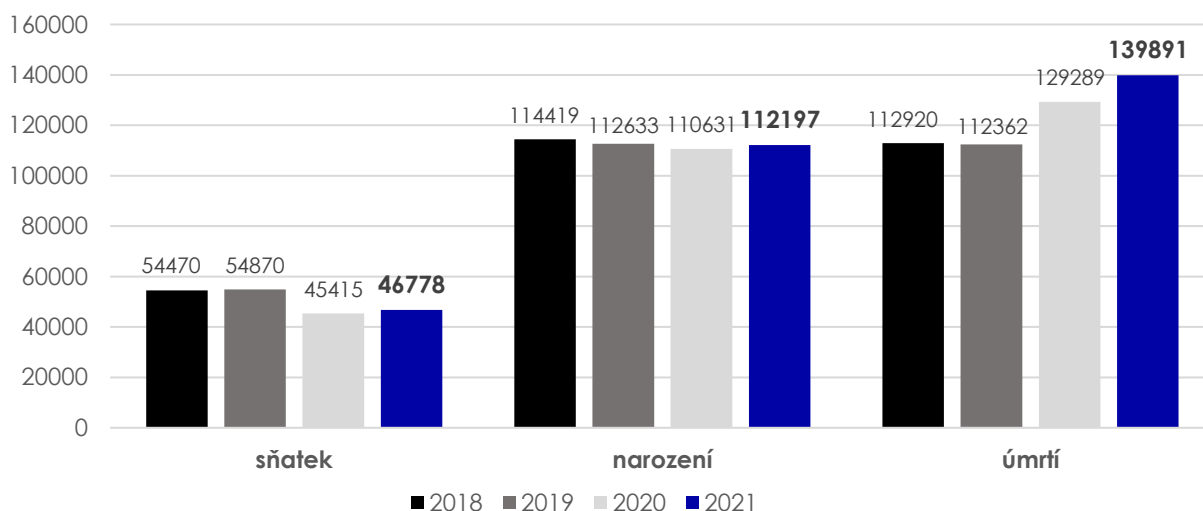
Dle dat ČSÚ v roce 2021 matriční úřady provedli celkem **298 866 prvozápisů**. Z toho bylo **112 197 zápisů narozených dětí, 139 891 zápisů úmrtí a 46 778 zápisů sňatků**.

Oproti roku 2020 matriční úřady celkově provedly o 13 531 prvozápisů více. Nárůst, stejně jako předchozím roce, zapříčinilo zejména úmrtí, kterých meziročně přibýlo 10 602. Rostly ale počty prvozápisů i v ostatních kategoriích.

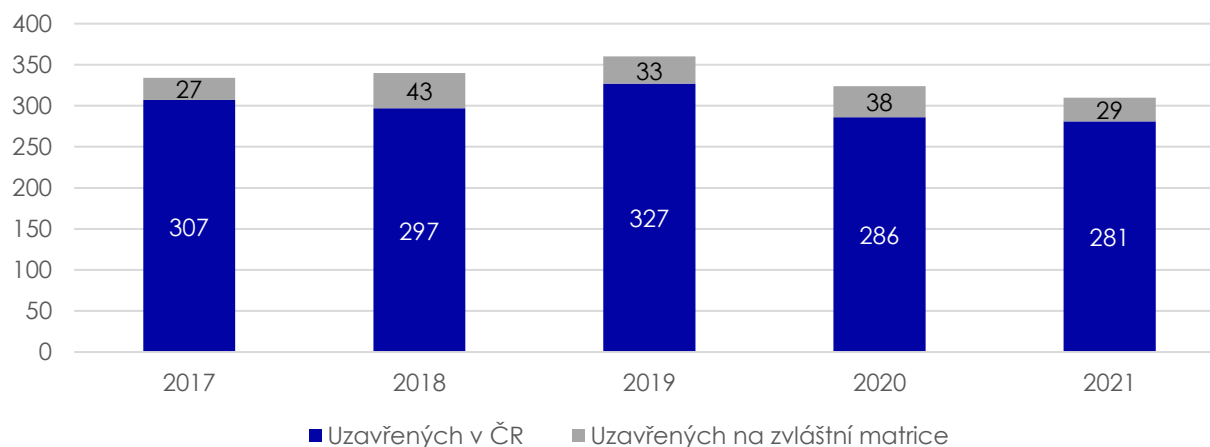
V roce 2021 došlo ke **zrušení matričních úřadů Mysločovice a Zhoř**. Od 1. ledna 2022 tak vykonávalo matriční působnost **1 270 matričních úřadů**.

Za rok 2021 bylo uzavřeno **310 registrovaných partnerství (oproti 324 v roce 2020)**. Registrované partnerství lze uzavřít pouze na tzv. Registrujícím matričním úřadě, kterých je v republice 14 (v každém kraji jeden) a dále také na tzv. Zvláštní matrice v Brně pro občany ČR žijící v zahraničí.

Počet prvozápisů v porovnání let 2018, 2019, 2020 a 2021

Počet uzavřených registrovaných partnerství v ČR v letech 2017 až 2021

Zdroj: ČSÚ, Ministerstvo vnitra

Stavební agenda

Stavební úřady

Podle dat Ústavu územního rozvoje pracovalo v roce 2021 na stavebních úřadech celkem 3470 úředních osob. Šlo o nízký pokles oproti roku 2020, kdy na nich pracovalo 3505 úředních osob. Celkem 2167 z nich mělo v roce 2021 nad 10 let praxe. Dalších 356 mělo mezi 5 a 10 lety praxe.

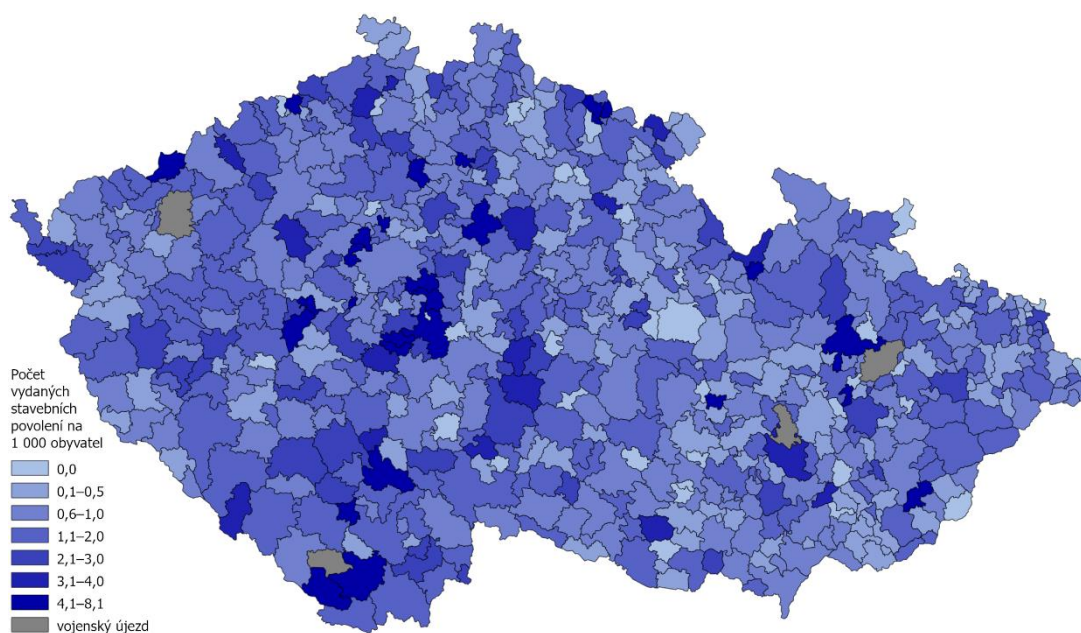
Celkem se vydalo 15 552 územních rozhodnutí, posouzení vlivů na životní prostředí však obsahovalo jen 26 územních rozhodnutí. Oproti roku 2020 došlo k drobnému nárůstu vydání územních rozhodnutí o 294. Územních souhlasů bylo vydáno 43 859. Meziročně šlo o pokles v počtu 434 územních souhlasů.

Název úkonu	Počet celkem
Počet vydaných územních rozhodnutí	15 552
Počet vydaných společných povolení pro jednu stavbu nebo pro soubor staveb	19 461
Počet vydaných územních souhlasů	43 859
Počet vydaných společných územních souhlasů a souhlasů s provedením ohlášeného stavebního záměru	30 406
Počet vydaných souhlasů s ohlášením	12 044
Počet vydaných stavebních povolení	12 169
Počet vydaných kolaudačních souhlasů	35 512
Počet vydaných kolaudačních rozhodnutí	3 567

U vydaných společných povolení byl v případě jednotlivých staveb u 149 zpracován dokument vlivů na životní prostředí; u souboru staveb u 37. Meziročně šlo o nárůst.

Stavebních povolení bylo v roce 2021 vydáno 12 169. Oproti roku 2020 došlo k poklesu v počtu 536 vydaných stavebních povolení. Co se týká kolaudačních souhlasů, těch bylo vydáno 35 512. Meziroční nárůst činil 796 kolaudačních souhlasů.

Počet vydaných stavebních povolení na 1000 obyvatel, 2021

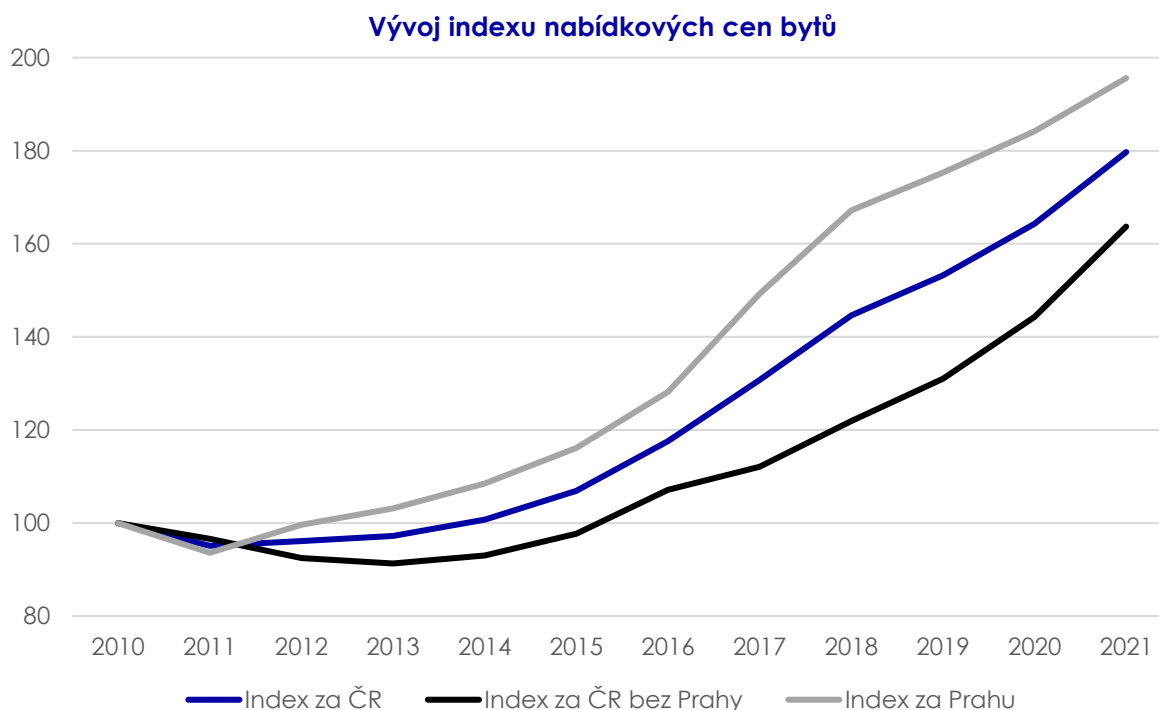
Zdroj: ČSÚ, Ministerstvo vnitra

Bytová výstavba a stavební produkce

V otázce stavebnictví byla dle dat ČSÚ v roce **2021 zahájena výstavba 44 992 bytů** (v tom nová výstavba činila 38 906, u zbývajících 6 086 bytů jde o změnu dokončených staveb, tj. nástavby či přístavby), z toho 21 271 v rodinných domech a 17 098 v bytových domech; ve zbytku šlo o nebytové budovy). Za stejné období bylo **dokončeno 34 622 bytů** zahájených v předchozích letech (v tom nová výstavba čítala 30 274 bytů, u dalších 4 348 bytů šlo o nástavby či přístavby), z toho bylo 19 008 dokončených bytů v rodinných domech a 10 849 v bytových domech. V obou případech jde o meziroční nárůst, který se týká zejména zahájených bytů v bytových domech (meziročně o 7 924 více). V případě zahájené výstavby jde o nejvyšší počet v poslední dekádě (meziročně plus 9 990 bytů). Počet dokončených bytů však stagnoval na výši srovnatelné s předchozími roky.

ČSÚ shrnuje: „Stavební produkce v prosinci reálně **meziročně vzrostla o 8,1 %**. (...) **Stavební úřady vydaly meziročně o 8,3 % stavebních povolení více** a orientační hodnota těchto povolení vzrostla o 52,8 %. Meziročně bylo zahájeno o 120,8 % bytů více. (...) Celková stavební produkce v roce 2021 po předchozím poklesu mírně vzrostla, a to jak v pozemním, tak inženýrském stavitelství. Stavebnictví se v průběhu roku potýkalo s mimořádným růstem cen a nedostatkem stavebních kapacit.“¹⁷

S Indexem nabídkových cen bytů pracuje ČSÚ, který porovnává vývoj ceny bytů k výchozímu roku 2010 (hodnota indexu = 100). Z trendu vývoje je patrný strmý růst cen bytů v posledních pěti letech. Za poslední dekádu se v Praze index ceny bytů blíží svému dvojnásobku (v roce 2021 byl na hodnotě 195,6).

Zdroj: ČSÚ – https://www.czso.cz/csu/czso/ceny_bytu

¹⁷ <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/stavebnictvi-prosinec-2021>

Živnostenská agenda

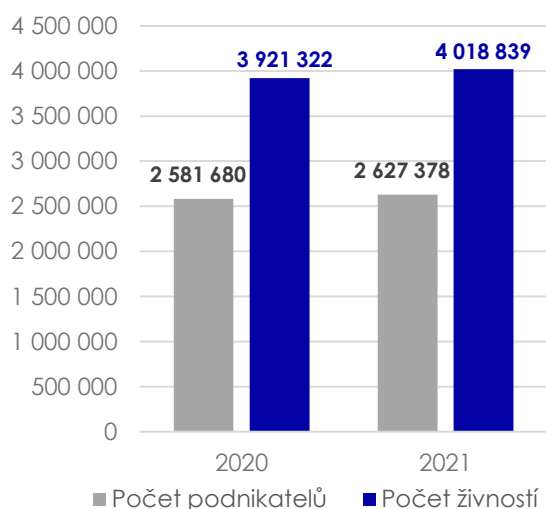
Podle dat Ministerstva průmyslu a obchodu bylo v roce 2021 **celkem platných 4 018 839 živnostenských oprávnění (meziročně +97 517)**. Jde o historicky nejvyšší počet (po roce 2007) a poprvé byla překročena hranice čtyř milionů. Ani uzavření služeb v souvislosti s opatřeními proti šíření nákazy covid-19 tedy dlouhodobý růst počtu živností nezbrzdilo.

Ze 4 018 839 živnostenských oprávnění jsou u 3 091 488 držitelé fyzické osoby a u 927 351 právnické osoby. **Na 1 000 obyvatel je v ČR již 376 živnostenských oprávnění.**

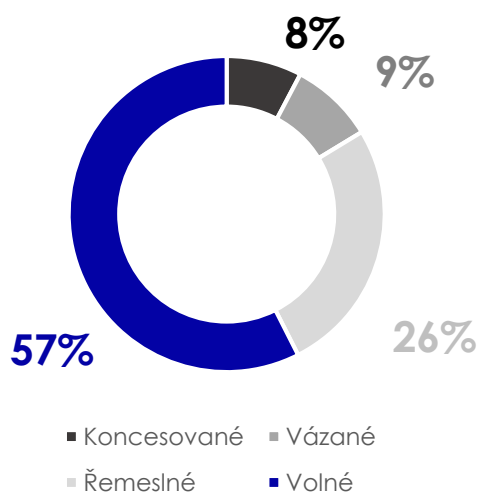
Za rok 2021 **přibylo 45 698 podnikatelů**. Stejně jako u živností nárůst nijak nevybočuje z tempa předchozích let. Celkový počet již dosáhl sumy **2 627 378 podnikatelů** (2 106 539 fyzických osob a 520 839 právnických osob). Počet podnikatelů každým rokem roste a rok 2021 tím byl opět rekordní. Za posledních 10 let se počet podnikajících zvýšil o 308 000. **Na 1 000 obyvatel je v ČR 246 podnikajících subjektů (fyzických i právnických osob)**. V průměru má každý podnikající subjekt 1,53 živnosti.

Nejvíce podnikajících subjektů na 1 000 obyvatel se nachází v Praze (432), Jihomoravském kraji (245) a Libereckém kraji (238). Naopak nejméně v Ústeckém kraji (192), Moravskoslezském kraji (195) a v Kraji Vysočina (202).

Porovnání počtu podnikatelů a živností v letech 2020 a 2021

Podíl živnostenských oprávnění dle typu živnosti, 2021

1 336 121
podnikatelů

770 418
podnikatelek

520 839
právnických
osob

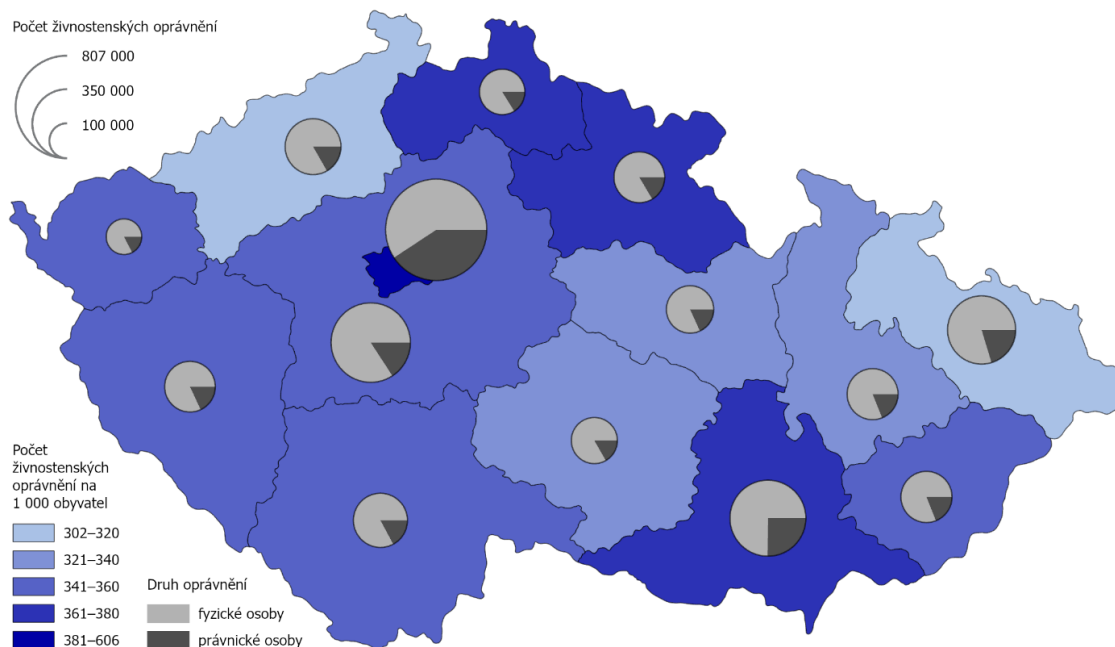
102 422
podnikatelů
cizinců

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva průmyslu a obchodu.

V České republice poprvé v historii podniká přes 100 000 **cizinců** (konkrétně **102 422**), kteří jsou držitelé **138 346 živnostenských oprávnění**. Oproti roku 2020 jejich počet vzrostl o 4 619 podnikatelů a 7 191 živnostenských oprávnění. Data opět nijak nevybočují z trendu minulých let.

Nejvíce podnikatelů cizinců jsou Ukrajinci (25 662, tj. 25 %), Slováci (21 560, tj. 21 %) a Vietnamci (20 584, tj. 20 %). Největší koncentrace podnikajících cizinců je v Praze (42 064, tj. 41 %) a ve Středočeském kraji (12 104, tj. 11,8 %).

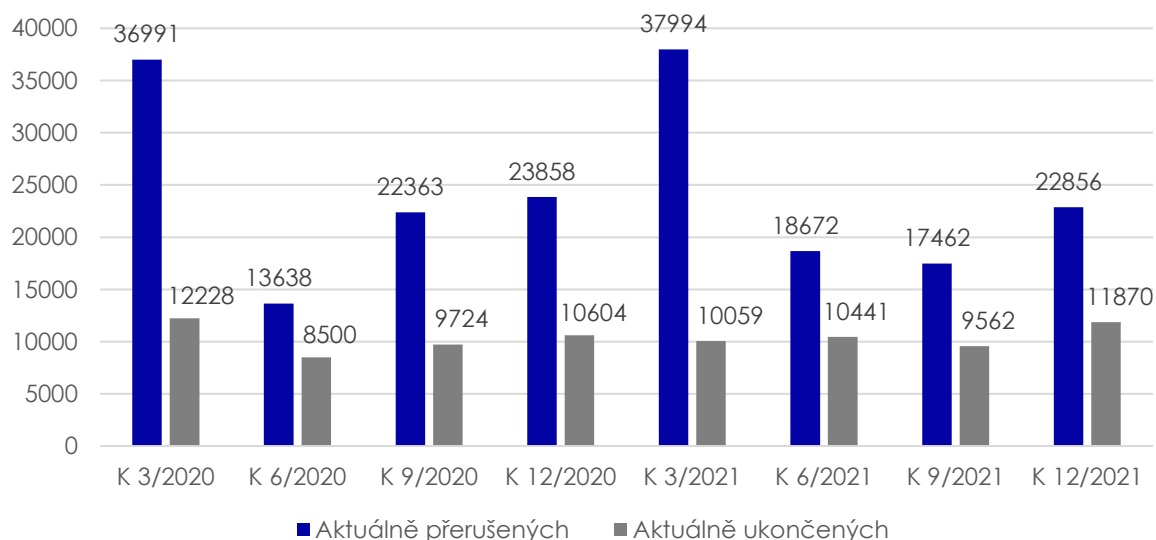
Počet vydaných živnostenských oprávnění na 1000 obyvatel kraje, 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MPO ČR.

Během roku 2021 nedocházelo k výraznějším výkyvům v počtu podnikatelů s přerušenu nebo ukončenou činností. Data tak nevybočovala z výsledků předchozích let. Nejvíce podnikatelů s přerušenu činností bylo zaznamenáno tradičně v prvním čtvrtletí roku (**37 994**). Naopak podnikatelů s ukončenou činností bylo nejvíce v posledním čtvrtletí roku (**11 870**). Nejvíce podnikatelů s pozastavenou činností bylo ve třetím čtvrtletí roku (**15**).

Počty podnikatelů s přerušenu nebo ukončenou činností (čtvrtletní výpisy z rejstříku), 2020 a 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MPO ČR.

Veřejné sbírky

V roce 2021 bylo zahájeno **504 nových veřejných sbírek**. Z uvedeného počtu bylo 128 vedeno za účelem pomoci obcím, občanům a firmám postiženým živelní pohromou v Jihomoravském kraji v červnu 2021 (v převážné většině tyto sbírky pořádaly jednotlivé obce a města a veřejnou sbírku za tímto účelem pořádal také Jihomoravský kraj a Karlovarský kraj).

Seznam veřejných sbírek najdete na: <https://aplikace.mvcr.cz/seznam-verejnych-sbirek/>

Lustrace

V roce 2021 bylo vydáno **989 lustračních osvědčení dle zákona č. 451/1991 Sb. a 26 osvědčení dle zákona č. 279/1992 Sb. Z celkových 1 022 žádostí bylo jen na 13 odpovězeno s pozitivním stanoviskem**. Oproti roku 2020 klesl počet žádostí o 17. Pokračuje tedy trend poklesu žádostí.

Lustrační osvědčení je vydáno pro účely výkonu zákonem stanovených funkcí obsazovaných volbou, jmenováním nebo ustanovováním (do orgánů státní správy, armády, úřadů územních samosprávných celků, veřejnoprávních médií, státních podniků a organizací); osvědčuje, zda lustrovaná osoba byla nebo nebyla v období od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989: příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti nebo evidována v materiálech Státní bezpečnosti jako spolupracovník ve smyslu zákona. Zákon se ovšem nevztahuje na občany narozené po 1. prosinci 1971; od těchto občanů se nevyžaduje předložení lustračního osvědčení, ani čestné prohlášení.

Počet negativních stanovisek stále potvrzuje potřebu a aktuálnost řízení o udělení lustračních osvědčení.

Přestupky

Informační systém evidence přestupků

Informační systém evidence přestupků (ISEP), který se používá od roku 2016, eviduje zapsané přestupky v rámci celkem devíti zákonů.

V roce 2021 bylo do evidence zapsáno celkem **126 150 přestupků**, což je o 17 912 více než v roce 2020, kdy byl zaznamenán výrazný propad. Nyní se počet přestupků začíná opět blížit dřívějším číslům. Současně bylo zpracováno a vydáno **843 262 opisů** (meziročně o 205 278 více).

V tabulce dále je patrné, že po několika posledních letech již téměř doběhla správní řízení dle zákona č. 200/1990 Sb. (již jen 4 přestupky). Zákon byl nahrazen v červenci 2017 novelou zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Ten byl také nejčastěji porušovaným předpisem (91 450 přestupků).

Oproti předchozím rokům nastal nárůst přestupků hlavně v oblasti spojené s nálezou COVID-19 a evidencí přestupků dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění zákona č. 94/2021 Sb. a zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů (tzv. Pandemického zákona), které se do ISEP zapisují od 27. února 2021. Kvůli pandemii vznikl i nárůst vydávání opisů v důsledku zjištění přestupkové recidivy v terénu.

Právní předpis	Počet přestupků
Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích	4
Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích	91 450
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění zákona č. 94/2021 Sb.	26 093
Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	5 675
Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách	7 138
Zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství	1 111
Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních	1 223
Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky	181
Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů	123
Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání ve znění zákona č. 501/2020 Sb.	55
Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti	13
Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti	5
Celkem (dle skutkových podstat, jedno rozhodnutí může obsahovat více skutkových podstat)	133 074

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti, Informační systém evidence přestupků, za rok 2021

Celkem bylo uloženo 127 208 pokut (tj. o 17 % více než v roce 2020, což značí návrat k počtu z předcházejících let) **v celkové výši 206 619 877 Kč** (tj. o 19 % vyšší než v roce předchozím). Celkem 44 % pokut bylo do částky 500 Kč. Pokuty nad 10 000 Kč jsou jen ojedinělé (0,7 % pokut), přičemž horní hranice pokuty byla 399 000 Kč. **Průměrná výše udělené pokuty vzrostla o 7 Kč na 1 624 Kč.**

Informační systém evidence přestupků v roce 2020 evidoval celkem **98 582 osob (tj. o 14 695 více než v roce 2020)** – opět jde o návrat k číslům před rokem 2020), které spáchaly přestupek. Přičemž 86 % mělo jen jeden záznam.

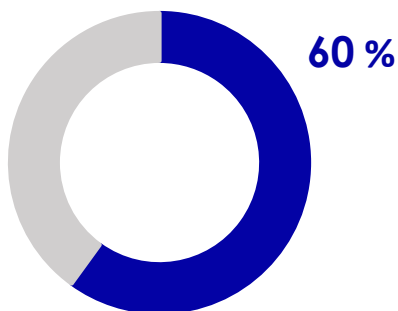
Dopravní přestupky

V roce 2021 Ministerstvo dopravy **evidovalo 339 131 přestupků a trestných činů (tj. o 10 401 více než v roce 2020)**. Z tohoto počtu bylo evidováno 269 851 přestupků a trestných činů mužům – řidičům, což činí 79,6 % všech evidovaných jednání. Průměrně byl za období roku 2021 evidován přírůstek 929 bodovaných jednání za den (tj. o 31 více).

Co se týče počtu přestupků dle krajů (se zohledněním počtu řidičů v krajích) nejvíce evidovaných jednání měly Moravskoslezský kraj (6,49 %), Královéhradecký (5,94 %) a Pardubický kraj (5,88 %). Naopak nejméně Praha (3,53 %), Středočeský kraj (4,18 %) a Jihomoravský (4,32 %)

Na základě jízdy pod vlivem návykové látky bylo v roce 2021 zaevidováno 21 343 přestupků a trestných činů (o 2 004 více než v roce 2020, čímž se počet vrátil na stav z roku 2019).

Přes 60 % evidovaných bodových jednání tvoří: překročení rychlosti v obci o méně než 20 km/h (ale více než 5 km/h), používání mobilního telefonu a nepřipoutání se bezpečnostním pásem nebo neužívání ochranné přilby.

TOP 5 nejčastěji evidovaných dopravních přestupků a trestních činů, 2021

Jednání	Počet
Při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h (ale více než 5 km/h). (2 body)	99 710
Při řízení vozidla drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. (2 body)	59 792
Porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu. (3 body)	47 769
Při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km/h a více. (3 body)	33 249
Při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o méně než 30 km/h (ale více než 10 km/h). (2 body)	26 260

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Ministerstva dopravy ČR a Centra dopravního výzkumu. Dostupné z: www.mdcz.cz/statistiky

Obecními úřady obcí s rozšířenou působností bylo v prosinci 2021 (stav k 31. 12. 2021) v centrálním registru řidičů evidováno **423 283 řidičů, kteří se dopustili přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče (tj. o 429 méně než v roce 2020)**. Takový řidič má tedy na svém kontě alespoň jeden bod. **Toto množství řidičů odpovídá 6,17 % všech registrovaných řidičů, tzn. každý cca 16. řidič je bodovaný.**

Nejhůře je na tom opět Moravskoslezský kraj, kde tato hodnota čítá 7,86 % ze všech registrovaných řidičů. Naopak nejméně má Praha (4,52 %).

Celkem bylo k 31. 12. 2021 evidováno **41 268 dvanáctibodových řidičů** (meziročně plus 862), což je 9,75 % bodovaných řidičů a 0,6 % všech registrovaných řidičů. Z celkového počtu dvanáctibodových řidičů bylo evidováno 37 756 (91,49 %) mužů a 3 512 (8,51 %) žen. Poměr všech registrovaných řidičů podle pohlaví je celkem ustálený. Tvoří ho 54,4 % mužů a 45,6 % žen.

Největší skupinu bodovaných řidičů (skutečný počet) tvoří řidiči muži ve věku 45 let a řidičky ženy ve věku 44 let. Pokud vezmeme v úvahu celkový počet řidičů v určitém věku a k tomuto číslu vztáhneme počet bodovaných řidičů daného věku, pak lze uvést, že největší skupinu tvoří muži ve věku 26 let a ženy ve věku 25 let.

Zdrojem této části byly statistiky Ministerstva dopravy ČR a Centra dopravního výzkumu. Dostupné z: www.mdcz.cz/statistiky

Počet právních předpisů

Mezi lety 1990 a 2020 bylo ve Sbírce zákonů publikováno **14 432 právních předpisů** (zákony, usnesení vlády, vyhlášky). Dohromady jde o více než **208 000 stran**. Ve Sbírce mezinárodních smluv bylo mezi lety 2000 a 2020 publikováno **2127 právních předpisů** o celkovém rozsahu **112 822 stran**.

Rok	Sbírka zákonů			Sbírka mezinárodních smluv		
	Částky	Počet předpisů	Počet stran	Částky	Počet předpisů	Počet stran
2020	248	612	6 976	28	50	1 656
2019	154	374	3 832	39	60	8 088
2018	163	336	5 504	36	55	1 120
2017	172	476	5 776	40	80	7 872
2016	186	466	7 240	42	69	1 656
2015	169	408	5 624	39	64	7 696
2014	145	368	4 792	37	72	1 120
2013	184	476	8 124	57	105	10 926
2012	190	505	6 808	55	103	2 168
2011	161	472	6 328	57	108	10 300
2010	151	439	5 792	51	102	3 792
2009	155	492	8 588	51	125	5 392
2008	155	486	8 264	34	89	2 456
2007	119	393	5 812	49	89	6 368
2006	196	626	8 552	60	119	2 400
2005	188	554	10 796	58	129	6 416
2004	236	700	12 372	60	140	10 868
2003	160	498	8 432	66	137	6 088
2002	199	590	11 856	61	143	11 760
2001	180	501	11 248	59	144	2 400
2000	148	505	8 296	59	144	2 280
1999	112	373	7 744			
1998	110	335	9 400			
1997	116	357	7 104			
1996	96	327	4 384			
1995	84	318	4 624			
1994	82	276	3 104			
1993	85	337	1 832			
1992	133	648	3 904			
1991	111	582	2 920			
1990	101	602	2 312			

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Informativní přehled vývoje počtu účinných právních předpisů od roku 1990 do roku 2020

Účinnost k 1. 1. 1990:		8763		
rok	Počet právních předpisů			
	Nabylo účinnost	Bylo zrušeno	rozdíl	Účinné celkem (k 31.12.)
1990	673	835	-162	8601
1991	662	534	128	8729
1992	760	1249	-489	8240
1993	441	427	14	8254
1994	364	160	204	8458
1995	376	324	52	8510
1996	408	244	164	8674
1997	398	236	162	8836
1998	407	246	161	8997
1999	399	158	241	9238
2000	484	391	93	9331
2001	600	306	294	9625
2002	603	416	187	9812
2003	501	205	296	10108
2004	775	834	-59	10049
2005	553	297	256	10305
2006	617	240	377	10682
2007	427	307	120	10802
2008	502	239	263	11065
2009	484	231	253	11318
2010	430	170	260	11578
2011	464	155	309	11887
2012	508	276	232	12119
2013	459	185	274	12393
2014	391	246	145	12538
2015	425	243	182	12720
2016	466	263	203	12923
2017	458	174	284	13207
2018	386	143	243	13450
2019	374	98	276	13726
2020	570	251	319	14045
Přírůstek od r. 1990 celkem:			5282	

Zdroj: Ministerstvo vnitra

Obsoletní právní předpisy

Na začátku roku 2022 byla dokončena *Analýza právního řádu České republiky za účelem identifikace obsoletních právních předpisů* zadaná Ministerstvem vnitra. Obsoletní právní předpis je takový, který se již v praxi nevyužívá, ale nedošlo k jeho formálnímu zrušení (tzv. derogaci), zůstává tedy de iure v platnosti. Celkem bylo ve sledovaném období od roku 1918) identifikováno **28 528 právních předpisů** (včetně úředních listů z let 1945 až 1968). Platných zůstává 5 869 z nich, 10 532 bylo výslovně zrušených, 3 686 bylo zrušených na základě generální derogace a **8 441 zůstává obsoletních**.

Co se týká obsoletních právních předpisů, nejčastěji jde o vyhlášky (64 %), dále o zákony (14 %), nařízení vlády (11 %), vládní nařízení (8 %), nařízení (2 %), zákonné opatření (1 %) a ústavní zákony (>1 %).

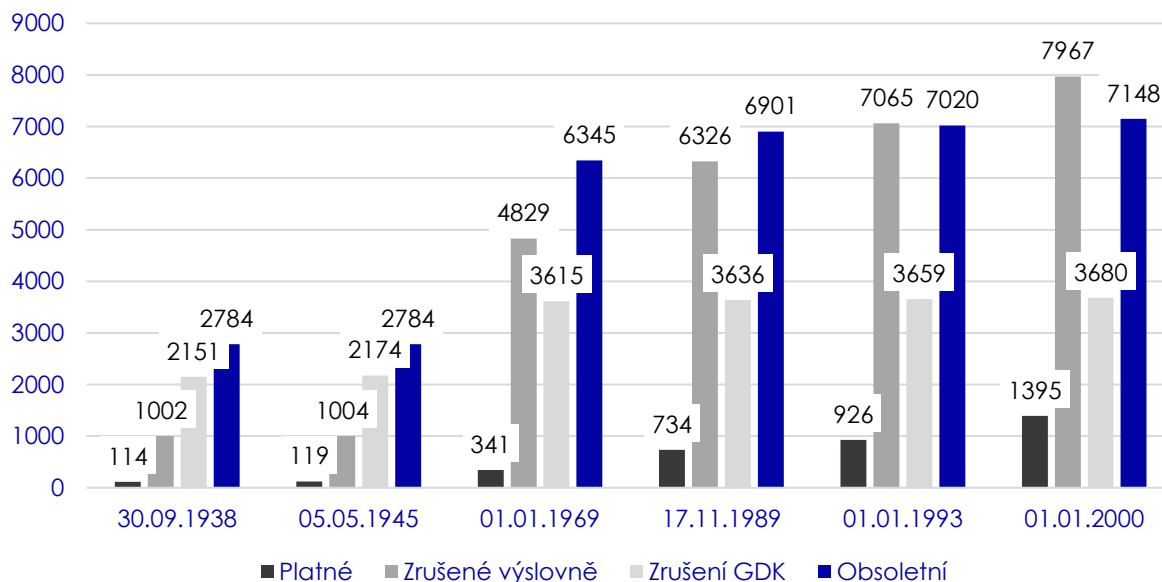
Zjištěné právní předpisy (bez úředních listů)

Stav	Počet
Platné	5866
Výslovně zrušené	8470
Zrušené na základě generální derogace	2605
Obsoletní	5801
CELKEM	22742

Zjištěné úřední listy

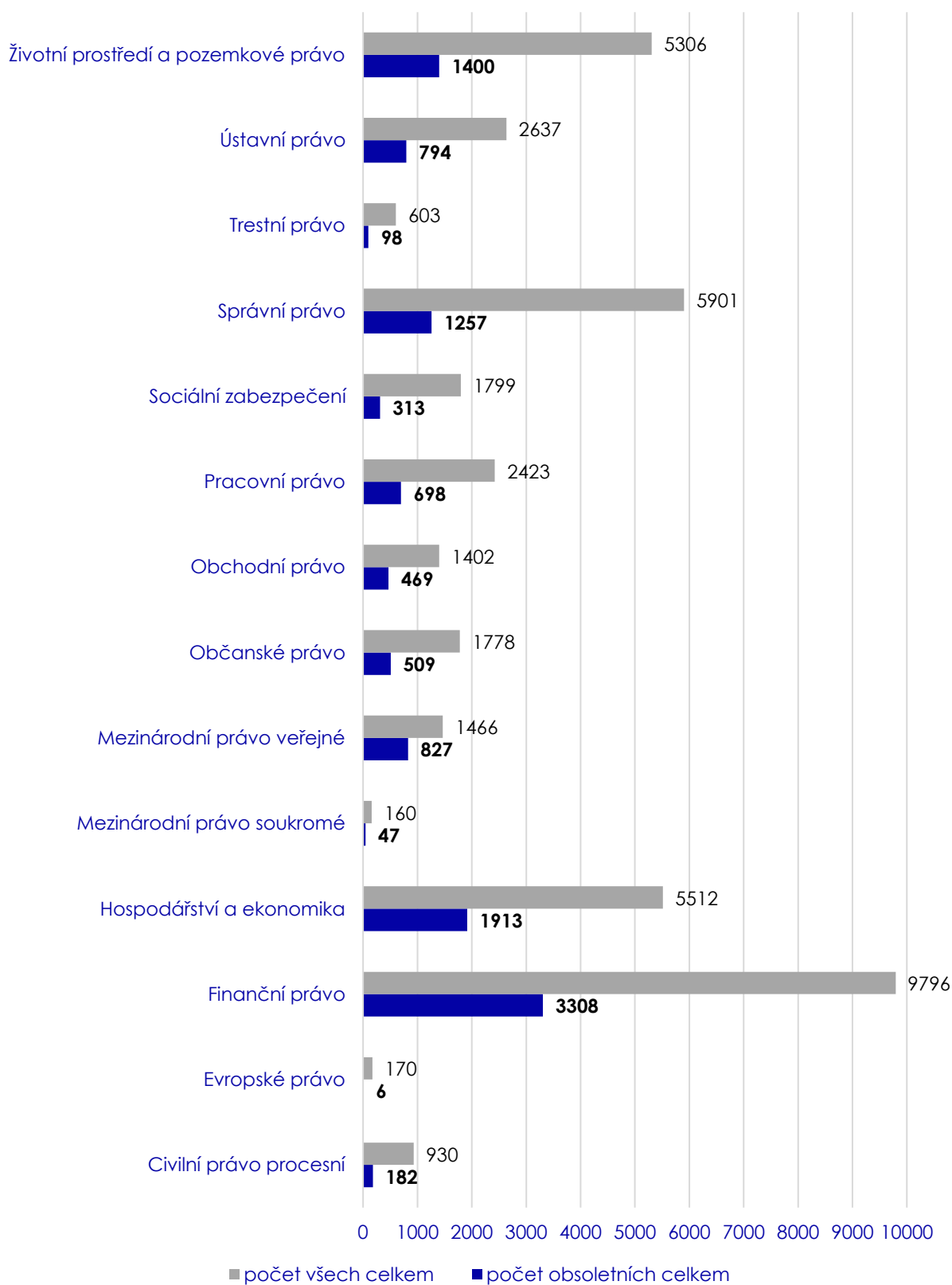
Stav	Počet
Platné	3
Výslovně zrušené	2062
Zrušené na základě generální derogace	1081
Obsoletní	2640
CELKEM	5786

Počet předpisů od roku 1918 do rozhodného data

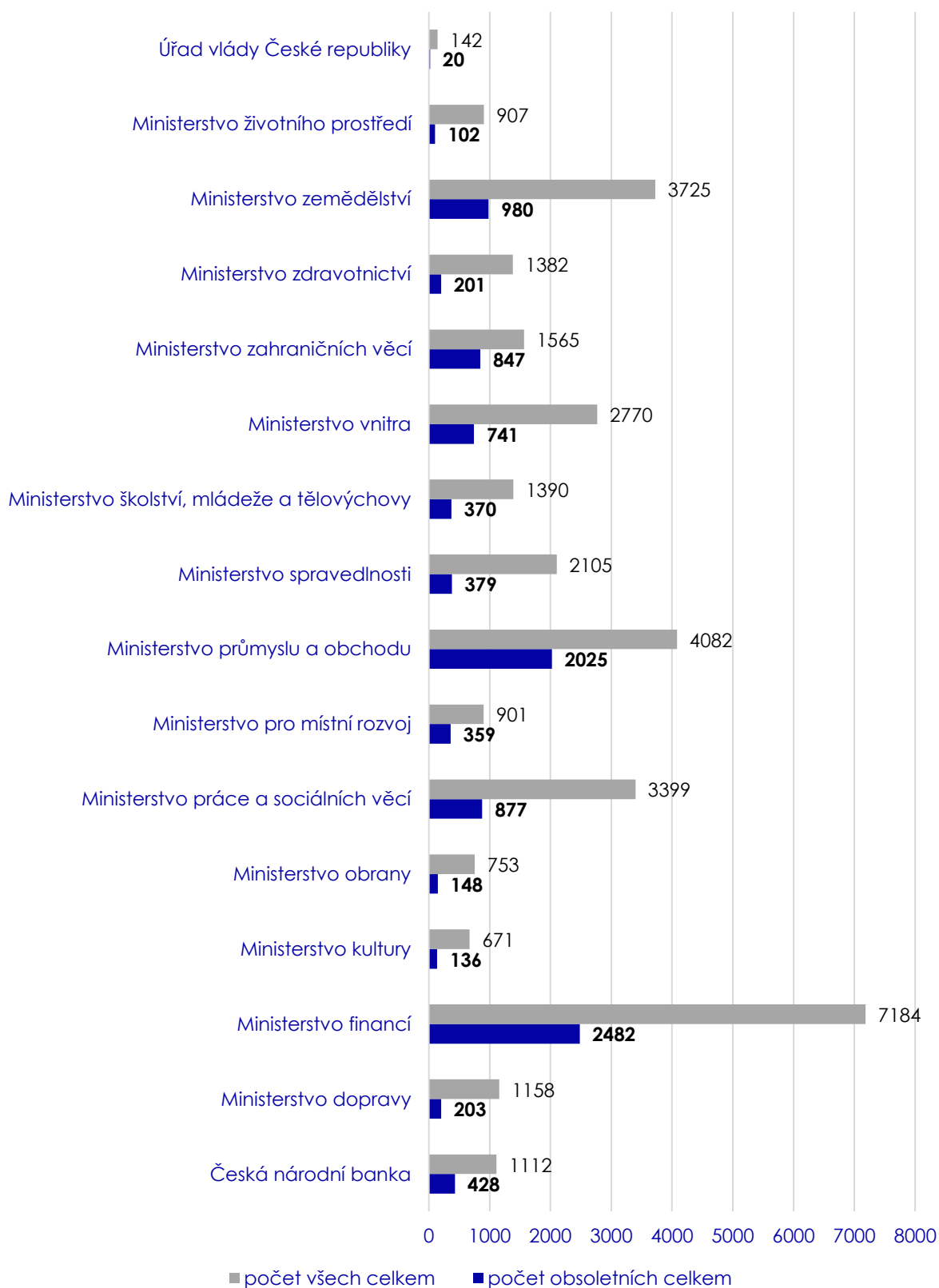

Zdroj: Ministerstvo vnitra

**Počet právních a obsoletních předpisů vydaných v letech 1918–2018
rozdělených podle oblastí práva, které se týkají**

**Počet právních předpisů vydaných v letech 1918–2018 v gesci
vybraných ústředních správních úřadů**

egovernment

DIGITALIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY

Elektronická identifikace

V průběhu roku 2021 docházelo k dalšímu navyšování počtu nových portálů a online služeb zejména veřejné správy, které jsou připojeny k Národnímu bodu pro identifikaci a autentizaci a ke kterým je možné se přihlásit pomocí **prostředků pro elektronickou identifikaci** vydávanými kvalifikovanými správci. **Projekt bankovní identity**, který byl de facto zahájen v roce 2019, se po nezbytných přípravách (např. nutnost novely zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, úprava systémů na straně bank, získání akreditace pro správu kvalifikovaného systému el. identifikace pro každou banku, která se rozhodne nabízet svým klientům služby bankovní identity) dostal do své realizační fáze, a tak v roce 2021 mohli již klienti některých bank využít možnost se přihlásit například k Portálu občana pomocí přístupových údajů, které využívají pro přístup do svého internetového bankovníctví.

Banky mohly začít, po splnění nezbytných předpokladů, nabízet služby bankovní identity po 1. lednu 2021. Projekt bankovní identity naplnil očekávání a napomohl výraznému zvýšení počtu držitelů prostředků pro elektronickou identifikaci a tím pádem ke zvýšení počtu potencionálních uživatelů služeb eGovernmentu. Ke konci roku 2021 bylo evidováno cca 4,8 miliónů fyzických osob, které měly vydán alespoň jeden prostředek pro elektronickou identifikaci. Pokud jde o počet prostředků pro el. identifikaci **vydaných bankami, zde se celkové číslo pohybuje kolem cca 7,7 miliónu prostředků** – banka může jednomu klientovi vydat více identifikačních prostředků a zároveň jeden člověk může být klientem několika bank. Bankovní identitu mohou aktuálně využít klienti následujících

bank: Československá obchodní banka, a.s., Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s., Air Bank, a.s., MONETA Money Bank, a.s. a Raiffeisenbank, a.s.

Dále je zapotřebí uvést, že banky nejsou prvními a jedinými soukromoprávními poskytovateli elektronické identifikace („kvalifikovanými správci“ dle zákona č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci), kteří získali akreditaci. Akreditace byla již v minulosti udělena První certifikační autoritě, a.s. a sdružení CZ.NIC, z.s.p.o. Sdružení CZ.NIC dále na konci roku 2021 spustilo vydávání prostředků pro elektronickou identifikaci s vysokou úrovní záruky. Seznam všech kvalifikovaných správců systémů elektronické identifikace, kterým byla udělena akreditace, je dostupný na webových stránkách Ministerstva vnitra¹⁸ společně s informacemi o úrovni záruky vydávaných prostředků pro el. identifikaci. Seznam všech prostředků pro el. identifikaci vydávaných státem a soukromoprávním sektorem, je k dispozici na informačním portálu Národního bodu pro identifikaci a autentizaci¹⁹.

Podíváme-li se na celková čísla, tak jak bylo uvedeno již výše, **alespoň jedním prostředkem pro el. identifikaci disponuje cca 4,8 miliónů fyzických osob**. Celkový počet vydaných prostředků pro elektronickou identifikaci **byl ke konci roku 2021 téměř 8,5 mil. prostředků**. Sečteme-li počty všech přihlášení pomocí všech dostupných prostředků pro el. identifikaci (vydaných státem a soukromoprávním sektorem) prostřednictvím Národního bodu pro identifikaci a autentizaci, dostáváme se k číslu cca **12,6 miliónu přihlášení**.

¹⁸ <https://www.mvcr.cz/clanek/seznam-udelenych-akreditaci-pro-spravu-kvalifikovaneho-systemu-elektronicke-identifikace.aspx>

¹⁹ <https://info.identitaobcana.cz/KvalifikovaniSpravci.aspx>

Informační systém Datových schránek

Ke konci roku **2021** bylo zřízeno celkem **1 425 010 datových schránek** a odesláno celkem **945 089 928 datových zpráv**. Tj. asi 20% nárůst v počtu datových schránek a 16% v počtu odeslaných zpráv.

1 425 010
zřízených datových
schránek

945 089 928
odeslaných datových
zpráv

37 080 722
evidovaných
elektronických podání

Největší dynamika nárůstu počtu datových schránek byla v kategorii fyzických a podnikajících fyzických osob, které jsou zřizovány dobrovolně na žádost (jen za rok 2021 bylo zřízeno v součtu cca 201 tis. těchto typů datových schránek). Největšími odesílateli datových zpráv jsou oproti tomu orgány veřejné moci, které ačkoli tvoří přibližně 0,6 % z celkového počtu zřízených datových schránek, odesílají téměř 70 % datových zpráv. V roce 2021 bylo evidováno celkem **37 080 722 elektronických podání** prostřednictvím datových schránek (datové zprávy zasílané orgánům veřejné moci), což je v meziočnickém srovnání nárůst téměř 8%.

Kategorii datových schránek zřizovaných povinně ze zákona tvoří právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, profese podnikajících fyzických osob stanovené zákonem (např. advokáti, insolvenční správci, daňoví poradci apod.) a dále orgány veřejné moci. S účinností od 1. 7. 2017 došlo k rozšíření povinného okruhu institucí o školy a školská zařízení jako orgánů veřejné moci (cca 9 tisíc subjektů). Využívání komunikace z datové schránky orgánu veřejné moci je pro stát výrazně levnější, čímž dochází k významné finanční úspoře. S účinností od 1. 10. 2017 byl rozšířen okruh datových schránek podnikajících fyzických osob, kterým se zřizuje datová

schránka ze zákona o novou profesní skupinu – statutárního auditora (navýšení počtu datových schránek o cca 1,3 tis. subjektů). S účinností k 1. 7. 2021 byl okruh datových schránek podnikajících fyzických osob, které jsou zřizovány ze zákona, dále rozšířen o novou profesní skupinu – znalce, soudní tlumočníky a předkladatele. Od 1. 7. 2023 budou zřízeny další nové profesní datové schránky autorizovaným architektům, inženýrům a zeměměřickým inženýrům.

Zásadní změny ve fungování informačního systému datových schránek a nárůstu počtu jeho uživatelů znamenalo přijetí zákona č. 261/2021 Sb., Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, který novelizoval zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v platném znění.

Změnou zákona č. 300/2008 Sb. takto došlo počátkem roku 2021 ke zrušení výběru správního poplatku za opakované vydávání nových přístupových údajů k datovým schránkám. Významné podpory se dočkala i soukromoprávní komunikace datovými schránkami, kdy datové schránky fyzických, podnikajících fyzických osob a právnických osob nově povinně přijímají datové zprávy od ostatních soukromoprávních subjektů (kromě datových schránek fyzických osob mají datové schránky povinné nastavení příjmu **Poštovních datových zpráv** bez možnosti požádat o zakázání jejich příjmu). Soukromoprávní komunikace datovými schránkami byla dále podpořena výrazným snížením ceny tzv. Poštovní datové zprávy (zpoplatněná komerční služba provozovatele ISDS za odesílání soukromoprávních datových zpráv) od 1. 4. 2021 na aktuálních 5 Kč včetně DPH oproti předchozím 15 Kč včetně DPH (nesporná cenová výhoda oproti listinnému doručování). Významným momentem ke zvýšení efektivity v soukromoprávním doručování v roce 2021 bylo rovněž zavedení fikce doručení (zákonem č. 300/2008 dosud bylo doručování fikcí možné pouze při doručování orgány veřejné moci).

Počátkem roku 2023 se vlivem novelizovaného znění č. 300/2008 Sb. očekává další významný a dlouhodobý nárůst počtu datových schránek datových schránek fyzických osob, jelikož s prvním použitím kvalifikovaného prostředku elektronické identifikace (např. bankovní identity) a s ověřením držitele daného elektronického prostředku vůči Identitě občana dojde k automatickému zřízení datové schránky fyzické osoby. V období 1. 1. – 31. 3. 2023 budou dále hromadně zřízeny datové schránky všem podnikajícím fyzickým a právnickým osobám na základě jejich zápisu v základním registru osob. Celkově se takto bude jednat o zřízení více než 2 mil. datových schránek, což přinese další významnou úsporu v nákladech vynaložených za listinné doručování a bude znamenat zásadní moment v postupující elektronizaci úkonů mezi jednotlivými subjekty a orgány veřejné moci.

Czech POINT

Czech POINT je asistovaným místem výkonu veřejné správy, v jehož rámci obecní úřady, krajské úřady, notáři a další právnické osoby (např. pracoviště České pošty, Hospodářské komory ČR a další autorizované osoby s příslušným oprávněním) mohou lidem vydávat výpisy (např. z katastru nemovitostí, z rejstříku trestů, živnostenského rejstříku a dalších), založit datovou schránku, autorizovaně konvertovat dokument či podat podání. Funkce a služby Czech POINT se stále rozšiřují a modernizují.

Czech POINT poskytuje služby nejen v České Republice, ale i v zahraničí na zastupitelských úřadech. Rozložení kontaktních míst Czech POINT nejen v České republice, ale i v zahraničí, přehledně zobrazuje mapa umístěná na webových stránkách Czech POINT²⁰.

7 334

kontaktních míst Czech POINT

Ke konci roku 2021 bylo provozováno **7 334 kontaktních míst veřejné správy**, přičemž přístup do systému Czech POINT mají všechny obce. Úředníci tak mají zajištěn pohodlný

autorizovaný přístup k různým informačním systémům, kde mohou využívat či spravovat data potřebná pro výkon svěřených agend. Czech POINT tedy poskytuje služby nejen občanům, ale prakticky celé veřejné správě.

Občané aktuálně mohou využít již 37 služeb, které Czech POINT poskytuje:

1. Vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů;
2. Výpis z bodového hodnocení řidiče;
3. Výpis z insolvenčního rejstříku;
4. Výpis z Katastru nemovitostí;
5. Výpis z Rejstříku trestů;
6. Výpis z Rejstříku trestů právnických osob;
7. Výpis z veřejných rejstříků;
8. Výpis z Živnostenského rejstříku;
9. Výpis z informačního systému eRecept
10. ISOH - registrace a vydání přístupových údajů;
11. ISOH – změna v přiřazení provozoven k uživatelským účtům;
12. ISOH – vygenerování jednorázového hesla k existujícím účtům;
13. Ohlášení živnosti;
14. Ohlášení údajů, vedených v živnostenském rejstříku, nebo jejich změn;
15. Žádost o udělení koncese;
16. Žádost o změnu rozhodnutí o udělení koncese;
17. Výpis údajů z registru osob (ROB) – neveřejný;
18. Výpis údajů z registru osob (ROS) – neveřejný;
19. Veřejný výpis údajů z registru osob (ROS);
20. Výpis o využití údajů z registru obyvatel (ROB);
21. Výpis o využití údajů z registru osob (ROS);
22. Žádost o změnu údajů v registru osob;
23. Žádost o změnu v registru osob;
24. Žádost o poskytování údajů třetí osobě;
25. Žádost o zřízení datové schránky;
26. Žádost o znepřístupnění datové schránky, která byla zřízena na žádost;
27. Žádost o opětovné zpřístupnění datové schránky;
28. Podání žádosti o zneplatnění přístupových údajů do datové schránky a vydání nových;

²⁰ <https://www.czechpoint.cz/wwwstats/f?p=100:16>

- 29. Vyřízení reklamace obdržení přístupových údajů a vydání nových;
- 30. Přidání pověřené osoby k přístupu do datové schránky;
- 31. Zneplatnění přístupových údajů pověřené osoby (zrušení osoby);
- 32. Povolení PO/FO/PFO dodávání dokumentů od PO/FO/PFO;
- 33. Zrušení PO/FO/PFO dodávání dokumentů od PO/FO/PFO;
- 34. Centrální úložiště ověřovacích doložek;
- 35. Konverze (z elektronické do listinné podoby, z listinné do elektronické podoby);
- 36. Úschovna systému Czech POINT;
- 37. Zprostředkovaná identifikace osoby.

Czech POINT v průběhu roku 2021 zvýšil velikost úložiště Úschovny z 20 MB na 50 MB. Toto rozšíření by mělo uspokojit současné požadavky a nahrávání větších souborů by již neměl být problém. V budoucnu se uvažuje o navýšení až na 1 GB. Opět vyšel vstříc současným požadavkům jeho uživatelů. Na Czech POINT lze také vydat vícejazyčnou přílohu k výpisu z Registru obyvatel. Žadatel získá obvyklý výpis v českém jazyce a k němu získá standardizovaný formulář v jednom vybraném konkrétním jazyce EU, který si zvolil. Takto získaný výpis lze přímo použít v jiné členské zemi, aniž by ho bylo nutné překládat a legalizovat na zastupitelském úřadě. (Rejstřík trestů se již takto vydává od roku 2020)

Celkový počet vydaných výpisů, uskutečněné podání či žádosti za rok 2021 činil **2 081 889**. Největší zájem byl o konverzi dokumentů (703 743), výpis z rejstříku trestů (689 097), výpis z katastru nemovitostí (168 000) a zřízení datové schránky (117 302).

V roce 2021 byla překročena hranice **26 milionů výpisů**, které byly na Czech POINT za dobu jeho existence vydány.

2 081 889
vydaných výpisů

26 000 000
celková suma výpisů
za dobu existence

Změna evidence veřejnoprávních smluv o převodu výkonu agend

V průběhu roku 2021 byla zprovozněna a pilotně ověřena nová funkcionalita agendového informačního systému registru práv a povinností (dále jen „AISP“) – **Rejstřík převodů agend orgánů veřejné moci** (dále jen „rejstřík převodů“), který slouží pro zveřejňování veřejnoprávních smluv (dále jen „VPS“) o převodech výkonu agend, nebo jejich částí, uzavíraných mezi obcemi. Tyto smlouvy byly dříve zveřejňovány v krajských věstnících. Od 1. ledna 2022 se tyto smlouvy a další vyjmenované dokumenty zveřejňují ve shora uvedeném rejstříku.

Obsah jednotlivých VPS a další související informace jsou veřejné a přístupné na: <https://rpp-ais.egon.gov.cz/AISP/verejne/rejstrik-prevodu-agend/>

Hlavním přínosem této změny pro občany je snadnější přístup z internetu, který nevyžaduje autentizaci. Rejstřík převodů umožňuje vyhledávání VPS podle různých kritérií. Lze tak zjistit, které agendy obec vykonává a které převedla na jinou obec včetně adres místa poskytování příslušné služby. Počet evidovaných smluv se každý měsíc navyšuje. Ke dni 19. ledna 2022 bylo v rejstříku převodů evidováno téměř 500 VPS.

Elektronická veřejná správa

V roce 2021 se rozšířily autentizační služby **Jednotného identitního prostoru (JIP/KAAS)**, které nově umožňují, přihlašování prostřednictvím i bankovní identity.

Změnou zákona a postupným připojováním bankovních identitních prostředků k Národnímu bodu bylo vydáno přes 8,5 mil identifikačních prostředků (identifikační prostředky vydané státem + identifikační prostředky vydané soukromoprávním sektorem) pomocí kterých je možné se přihlásit ke službám státu (jeden člověk může mít vydáno více identifikačních prostředků).

Možnost použít bankovní identitu má cca 5,5 milionu osob.

Například pomocí bankovní identity bude možný nákup potravin 7x24 v prodejnách bez obsluhy. Taková prodejna se už otevře během února 2022 ve Strakonících. Dveře si otevřou přes platební kartu – stejně jako při přístupu k některým bankomatům – a pak potvrdí identitu v aplikaci, podobně jako když potvrzují online platbu kartou. Platba za zboží bude fungovat na principu samoobslužných pokladen, kterými jsou větší obchody běžně vybaveny už dnes. Podobný obchod se plánuje otevřít v roce 2022 i v jihočeské Kaplici.

Projekt PMA 3

Průvodce životními událostmi

Projekt PMA 3 v roce 2021 zveřejnil **pět nových Průvodců životními událostmi** (Manželství, Úmrtí, Pořízení silničního vozidla, Ztráta zaměstnání a Ztráta dokladů). V roce 2021 probíhaly práce na životních událostech Pěstounství, Onemocněl jsem, Přechod absolventů do zaměstnání, Odchod do starobního důchodu a Odchod do invalidního důchodu.

Došlo také k propojení Průvodců s **Katalogem služeb**, z nějž jsou získávány pravidelné reporty o změnách v jednotlivých službách. Průvodce najdete na úvodní stránce Portálu veřejné správy nebo na adrese pruvodce.gov.cz.

Portál otevřeného kódu

Projekt se zapojil do rozvoje **Portálu otevřeného kódu** (code.gov.cz) a to především v oblasti zajištění efektivního a funkčního využití celého portálu. Vzhledem k budoucím plánům rozšiřování je nutné, aby jej Ministerstvo vnitra mělo plně ve své správě, čemuž tak doposud v plné míře nebylo. V této souvislosti byla navázána spolupráce se spolkem Otevřená města, který se výraznou měrou zaslouhuje o rozvoj digitalizace v oblasti veřejné správy. V roce 2021 byla připravena dohoda o spolupráci, která bude spočívat v pomoci při zajištění infrastruktury pro provoz Portálu otevřeného kódu a rovněž i částečné metodické podpoře při tvorbě důležitých dokumentů pro tento portál. Souběžně s tím byly učiněny

první potřebné přípravné kroky k migraci portálu ze současné infrastruktury.

Katalog služeb veřejné správy a plán digitalizace

Aktuálně je katalog služeb veřejné správy zpracován pro **92 % agend**. K 27. 1. 2022 obsahuje **6000 služeb**. Pro 1577 služeb existuje i popis služby, který je dostupný na gov.cz. Zaevidované služby jsou veřejně přístupné jako otevřená data, nebo pomocí zvláštní aplikace na https://archi.gov.cz/nap:katalog_sluzeb.

Vládou schválený aktualizovaný plán digitalizace je veřejně přístupný na <https://pma3.gov.cz/katalog-sluzeb/verejnost>. Zde je k dispozici i důvodová zpráva, která stávající stav a plán digitalizace stručně analyzuje.

Došlo také k výraznému rozšíření plánované digitalizace a podstatně většímu využití samoobslužného portálu, který klientům nabízí nejvyšší uživatelský komfort a zároveň má potenciál nejvyšší automatizace zpracování podání na straně jednotlivých úřadů. Oproti původní verzi z 1. 2. 2021 se plán rozrostl více než čtrnáctinásobně.

Portál veřejné správy a Portál občana

Vlajková loď v oblasti digitalizace služeb veřejné správy, **Portál občana**, zaznamenala na konci prosince 2021 celkový počet téměř **1,6 milionu přihlášení** (pro srovnání na konci roku 2020 činil celkový počet necelých 400 tisíc přihlášení), přičemž týdně bylo v průběhu roku evidováno cca 30-40 tisíc přihlášení. Nárůst souvisí v první řadě s příchodem bankovní identity.

1 600 000

[přihlášení do Portálu občana](#)

Začátkem února 2021 proběhlo **nasazení nového Portálu veřejné správy** ve zcela novém, uživatelsky přívětivém designu, upravené struktuře, s katalogem služeb veřejné správy, průvodci životními událostmi a sekci často kladených dotazů. Jednalo se zároveň o první praktické využití **design systému gov.cz v nově**

verzi 3.0, který byl taktéž v průběhu roku 2021 systematicky rozvíjen na základě požadavků uživatelů i úřadů. Právě postupující digitalizace služeb veřejné správy klade stále vyšší nároky na webová stránky a aplikace nejen z hlediska přístupnosti pro znevýhodněné skupiny obyvatel, ale také designu a uživatelské přívětivosti obecně.

Následně byla spuštěna nová **mobilní aplikace Gov.cz** pro uživatele zařízení s operačními systémy Android a iOS. Fakticky se jedná o převedení Portálu občana do podoby **mobilní aplikace**. V rámci mediální kampaně byly připraveny **webové stránky chciidentitu.gov.cz** a **chcidatovku.gov.cz**, které srozumitelným způsobem seznamují veřejnost s elektronickou identifikací a datovými schránkami.

Zcela zásadní projekt v rámci **rozvoje Portálu občana** představovala **elektronizace žádosti o vydání řidičského průkazu**. Jedná se o plně elektronickou žádost v případě vypršení platnosti průkazu a zároveň první takovou žádost spojenou s vydáním dokladu v ČR, a to za využití existujících fotografií a podpisů z centrálních evidencí a s možností nastavení upozornění na stav žádosti a možnost vyzvednutí. Na tuto úspěšnou spolupráci s Ministerstvem dopravy dále navázala služba **zobrazení údajů z Registru vozidel na Portálu občana** (poprvé zpřístupněna téměř všechna data vedená v Registru vozidel občanům v podobě náhledu). Uživatel takto získá přístup k údajům platným k době, kdy vozidlo vlastnil nebo provozoval, dále k technickým údajům o vozidle (motor, karoserie, hmotnost atd.) a údajům o dokladech a stavu vozidla. Koncem roku se Portál občana rozrostl o další zajímavou službu, a to zobrazení fotografie přihlášeného uživatele z centrálních evidencí státu. Díky tomu lze provést kontrolu fotografií, které o uživateli stát eviduje. Kromě toho rozšířily množinu údajů zobrazovaných na portálu ještě např. konce platnosti některých osobních dokladů.

Tradičně a dlouhodobě **nejvyužívanějšími službami na Portálu občana jsou žádosti o výpisy** (nejvíce využívané jsou dlouhodobě žádost o výpis z Rejstříku trestů fyzických osob a žádost o výpis bodového hodnocení řidiče – pouze tyto dva typy výpisů si měsíčně obstará

několik tisíc uživatelů), přičemž například nově implementovaná žádost o vydání řidičského průkazu z důvodu konce platnosti je na druhém místě (obecně měsíčně cca 2 tisíce žádostí). Na své údaje v Registru vozidel nahlédne prostřednictvím Portálu občana měsíčně cca 10 000 uživatelů.

Platební brány pro veřejnou správu

Ministerstvo vnitra spustilo v březnu 2021 **Dynamický nákupní systém na poskytování služeb platebních bran pro veřejnou správu**, přes který orgány veřejné moci mohou ve zjednodušeném režimu podat veřejnou zakázku na vlastní platební bránu. V rámci přípravy projektu proběhly v roce 2021 tržní konzultace jak s poskytovateli platebních bran, tak s dodavateli informačních systémů. Proběhl také průzkum zájmu o platební brány mezi obcemi s rozšířenou působností, obcemi s pověřeným obecním úřadem, ústředními orgány veřejné správy a kraji.

Otevřená data

Díky nové povinnosti publikovat data z úředních desek v otevřeném formátu **narostl počet poskytovatelů otevřených dat z 52 na 243**. K publikaci dat z úředních desek byl vydán příslušný standard. Správnost postupu otevírání dat si poskytovatelé mohou ověřit v nové **testovací aplikaci**. Nově byly také spuštěny **dashboards poskytovatelů**, které přehledně informují o datových sadách. Více na: <https://data.gov.cz/poskytovatelé>

Pokračovalo se i ve vzdělávání v otevírání dat a práci s daty. Kurzy jsou dostupné na: <https://data.gov.cz/vzdělávání>

inovace

INOVACE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Měření inovací ve veřejné správě 2019 – 2021

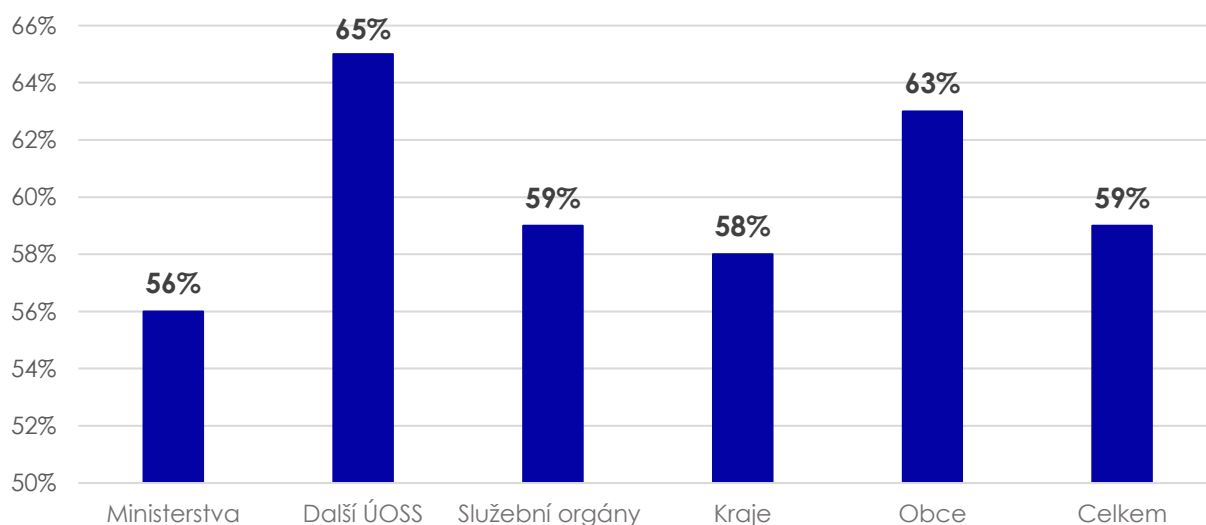
Ministerstvo vnitra uskutečnilo v roce 2021 první měření inovací ve veřejné správě. Metodický postup byl zvolen dle mezinárodního Kodaňského manuálu, včetně zde použité definice inovací ve veřejné správě. Inovace ve veřejném sektoru, či veřejné správě, se v mnoha věcech odlišují od inovací v soukromém sektoru, a proto je třeba postupovat i specifickým způsobem k jejich podpoře.

Celkem bylo náhodně osloveno dotazníkovým šetřením 304 pracovišť veřejné správy z centrální i lokální úrovně. Návratnost činila 69 %. Osloveni byli vedoucí pracovníci těchto útvarů, odpovídali tak zejména ředitelé odboru, vedoucí oddělení, tajemníci obce, starostové ale i řadoví pracovníci, kteří jsou dobře obeznámeni s realizací inovativních řešení.

Inovační aktivita

Celkem **59 % respondentů uvedlo**, že za zkoumané období zavedlo **alespoň 1 inovaci**. Jelikož se jedná o první měření tohoto typu v České republice (a celkem 10. na světě), není snadné tento výsledek komparovat, přičemž i mezinárodní srovnání může být v tomto případě zavádějící. Skandinávské státy, které jsou leadery v oblasti inovací ve veřejném sektoru, provádí měření inovací pravidelně a zahrnují do něj celý veřejný sektor včetně zdravotnictví, školství apod. Implementaci alespoň jedné inovace za dvouleté období většinou potvrdí až 80 % respondentů. Nicméně lze pozorovat rozdílné výsledky mezi různými segmenty veřejné správy. Zvláště dobře si vedou obce (63 %) a další ústřední orgány státní správy (65 %). Hůře jsou na tom kraje (58 %) či ministerstva (56 %).

Inovační aktivita v různých segmentech veřejné správy 2019 – 2021

Zatímco orgány státní správy (ministerstva, další ústřední orgány státní správy) orientují své inovace na zlepšování procesů a organizace práce, obce zaměřují svou pozornost na inovování služeb nabízených občanům.

Pozitivní dopad inovace

Přínos inovace může spočívat v podobě vyšší kvality poskytovaných služeb, lepší organizaci práce, úspory nákladů, větší spokojenosti zaměstnanců, zvýšení produktivity práce apod.

Respondenti subjektivně vyhodnotili přínos zavedených inovací výrazně nadprůměrně číslem 7,96 (na škále 1 velmi malý a 10 velmi vysoký). Největší spokojenost v tomto ohledu je na úrovni obcí. Pouze čtvrtina inovací (25 %) implementovaných ve veřejné správě, se obecně neseťká s očekávaným přínosem a je hodnocena jako neúspěšná. Avšak je třeba podotknout, že určité riziko je při zavádění inovací přirozené a i inovace, která nepřinese očekávaný přínos, může být cenným poučením do budoucna, jak je tomu běžné ve světové praxi. Pracoviště se zajímají a zjišťují, zda inovace splnily svůj účel. Celkem 54 % respondentů uvedlo, že byla k zavedené inovaci realizována i evaluace, přičemž preferují hodnocení vlastními silami, bez externí (např. konzultantské) pomoci.

Šíření inovací

Na rozdíl od soukromého sektoru ve veřejné správě, respektive veřejném sektoru, není hlavním cílem konkurenční výhoda. Proto je žádoucí, aby se ověřené a fungující inovace co nejvíce kopírovaly a zaváděly i jinde. Inovace musí splňovat atribut „novosti“, avšak pouze pro subjekt, který danou inovaci zavádí. Je proto důležité ve veřejné správě podporovat šíření dobré praxe a zvýšit informovanost o již realizovaných inovacích. Celkem 50 % respondentů podniklo kroky pro šíření jimi zavedené inovace a vyjádřili zájem o více informací ohledně příkladů dobré praxe.

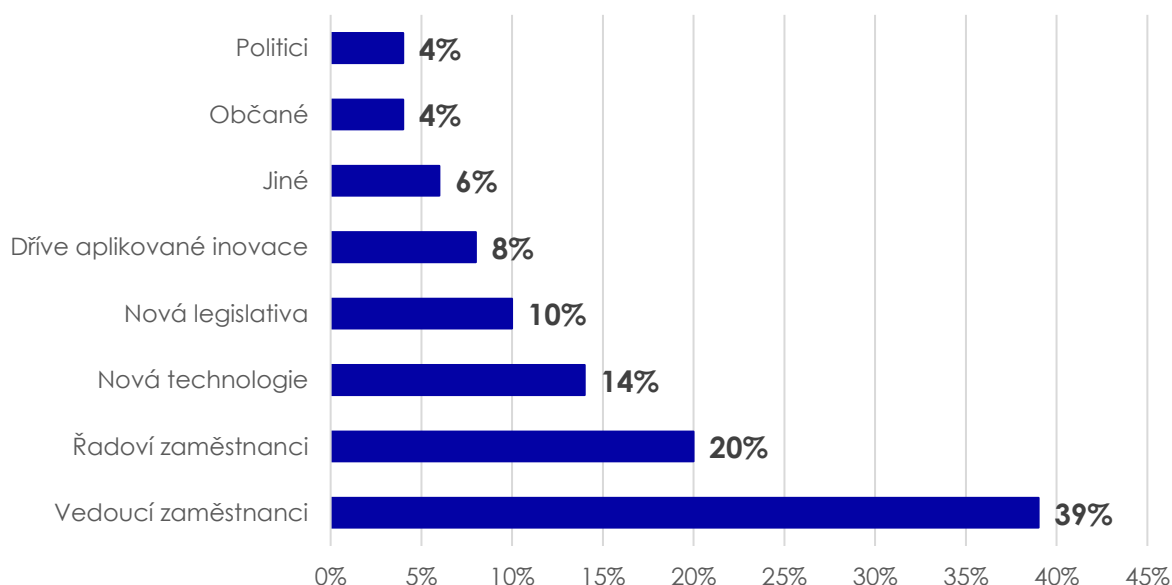
Spolupráce

Z dotazníkového šetření také vyplynulo, že 92 % inovací je implementováno ve spolupráci s dalšími partnery. Může se přitom jednat o další útvary v rámci stejné organizace, soukromé společnosti, univerzity, či občany. Nejčastěji však probíhá spolupráce interně, v rámci vlastní organizace. Jedinou výjimkou jsou obce, které relativně ve velkém (41 %) využívají pro své inovace především spolupráci se soukromým sektorem, např. ve formě konzultačních služeb, dodavatelů atd.

Lidský faktor v inovacích

Impulsem pro vznik inovace může být dobrý nápad zaměstnance, inspirace jinde zavedenou úspěšnou inovací, ale i tlak vyvíjejících se technologií a požadavků klientů, či nutnost držet krok s kvalitou služeb poskytovaných soukromým sektorem. Během měření se ukázalo, že hlavní roli v zavádění inovací hraje lidský faktor a to jak otevřenost inovacím ze strany vedoucích pracovníků, tak i aktivní zaměstnanci, kteří přicházejí s novými nápady. Je nanejvýš žádoucí, aby bylo v organizaci vytvořeno klima příznivé inovacím, to znamená, aby byli zaměstnanci podporováni, motivováni a oceňováni za přemýšlení nad novými inovacemi a přicházeli s návrhy na zlepšení.

Hlavní impuls pro vznik inovace

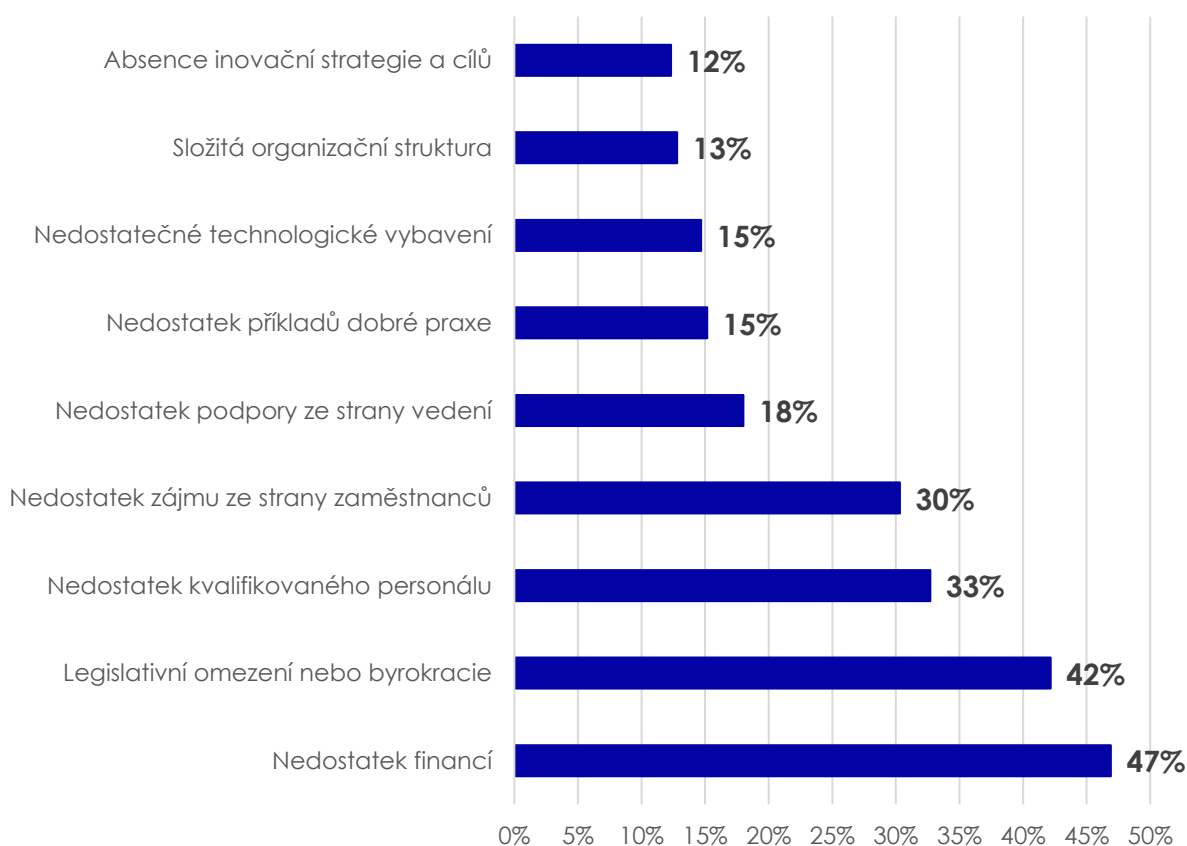

Bariéry

Legislativní omezení nebo byrokratické nastavení je velkou překážkou pro zavádění inovací v rámci téměř celé veřejné správy až na obce, ve kterých jsou pocítovány silněji jiné překážky pro zavádění inovací, především nedostatek finančních zdrojů. Nedostatek finančních prostředků je velkým problémem na řadě pracovišť celé veřejné správy. Třetím závažnou bariérou pro úspěšnou implementaci inovací ve veřejné správě je nedostatek kvalifikovaného personálu s inovačními znalostmi a dovednostmi.

Výsledky měření inovací byly zakomponovány do širší analýzy inovačního potenciálu české veřejné správy, a budou využity pro nasměrování budoucích aktivit ministerstva pro podporu vzniku inovací ve veřejné správě. Podrobnější výsledky dotazníkového šetření jsou dostupné na webových stránkách www.kvalitavs.cz.

Nejvýznamnější bariéry pro zavádění inovací

**lidé
ve veřejné
správě**

LIDÉ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Zaměstnanci ve vládou regulované sféře

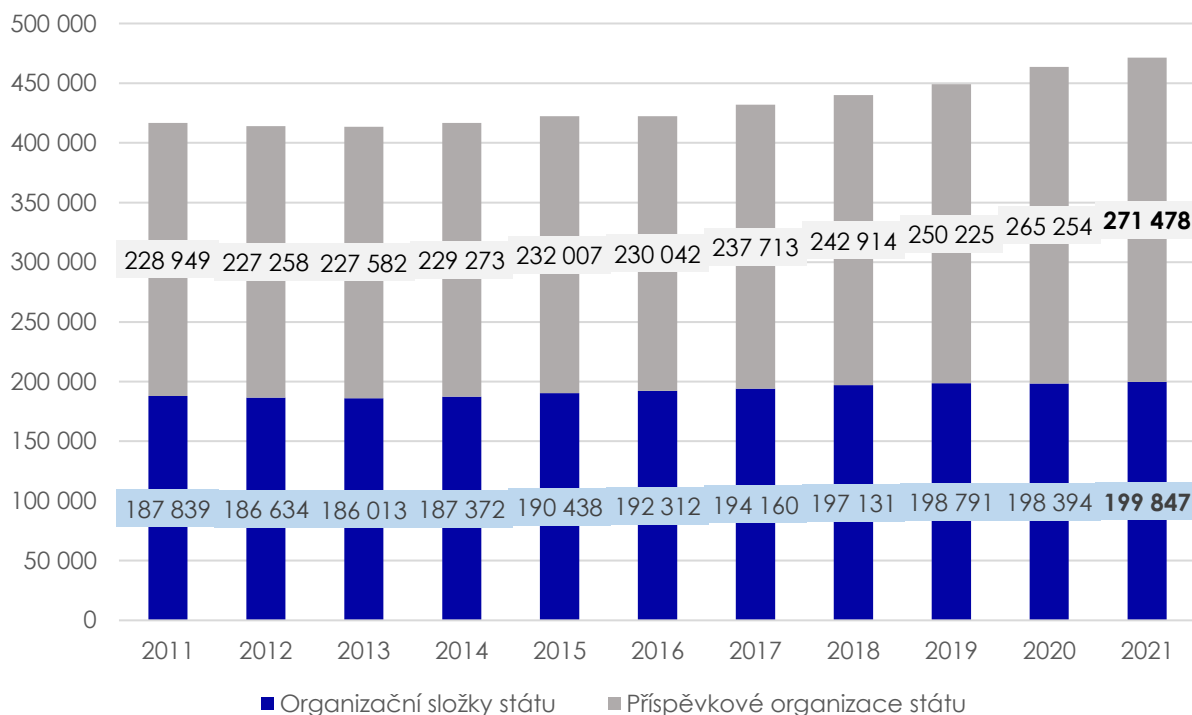
Podle údajů uvedených ve vládním návrhu Státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021²¹ bylo ve vládou regulované sféře (tj. v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích státu) zaměstnáno celkem **471 325 osob (z nich 199 847 v organizačních složkách státu a 271 478 v příspěvkových organizacích státu)**. Tj. meziročně vzrostl celkový počet zaměstnanců o **7 677 osob, tj. o 1,7 %** (z toho o 1 453 v organizačních složkách státu a o 6 224 v příspěvkových organizacích státu. Celková suma prostředků na platy se zvýšila na **245,54 mld. Kč** (meziročně o 13,05 mld. Kč). Průměrný plat činil **41 380 Kč** (oproti 39 747 v roce 2020).

Významnou změnou bylo **navýšení objemu prostředků na platy v regionálním školství**

s dopadem v celkové výši 9,3 mld. Kč v souvislosti se závazkem z programového prohlášení vlády ČR. Současně ovšem došlo ke snížení početních stavů o 2 564 míst asistentů pedagogů v oblasti společného vzdělávání (inkluze) včetně objemu prostředků na platy ve výši 0,9 mld. Kč. Regionální školství obdrželo další navýšení v hodnotě 3 mld. Kč na zabezpečení opatření PHmax, dále z důvodu výkonů v souvislosti s vyšším počtem žáků a na odbřemenění učitelů od administrativní práce nesouvisející s pedagogickou činností.

Kapitola rozpočtu **Všeobecná pokladní správa** byla v oblasti platů posílena o 2,47 mld. Kč. Nejvíce obdrželo **Ministerstvo obrany** (zpětné navýšení a odměny pro vojáky z povolání za nasazení během pandemie).

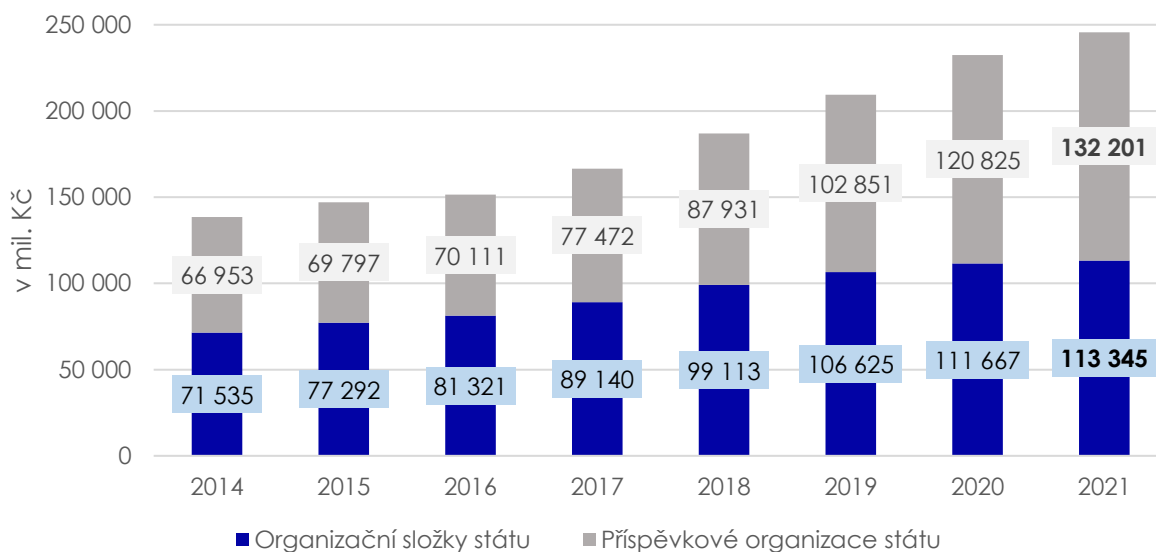
Vývoj počtu zaměstnanců ve vládou regulované sféře (2011 až 2021)

²¹ Vládní návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2021, Příloha C: Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu - <https://www.mfcr.cz/cs/verejny->

[sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu/2021/statni-zaverecny-ucet-za-rok-2021-47400](https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu/2021/statni-zaverecny-ucet-za-rok-2021-47400)

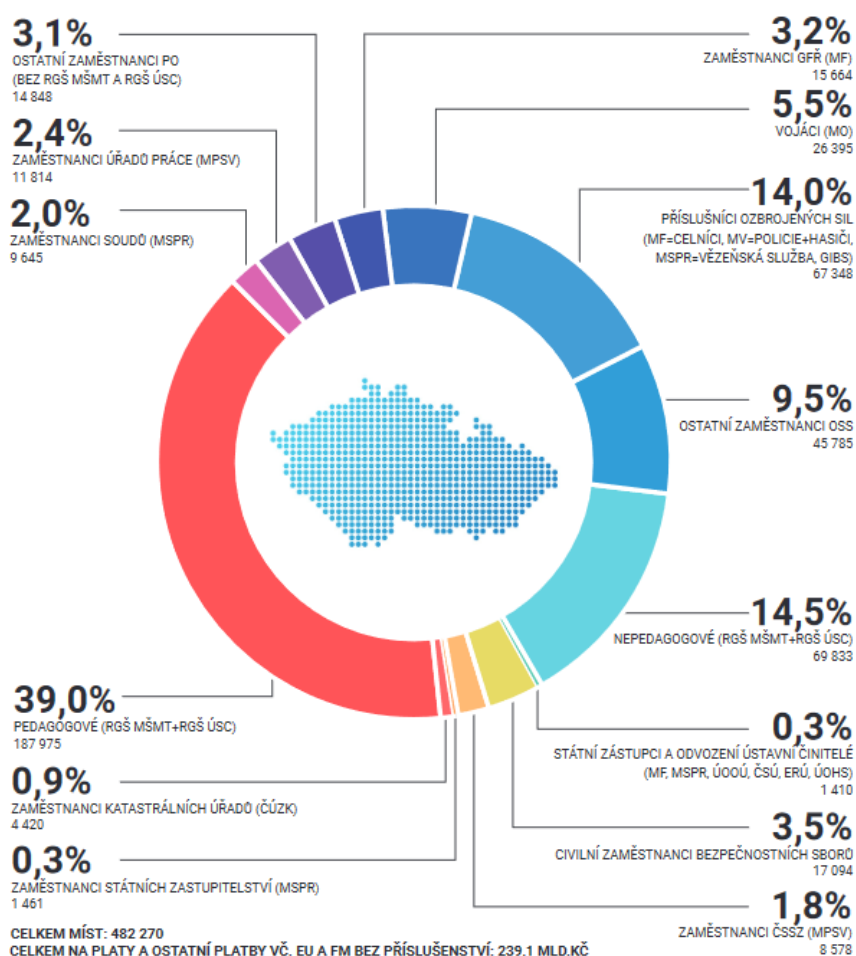
Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci ve vládou regulované sféře (2014 až 2021) (v mil. Kč)

Zdroj (2x): Vlastní zpracování dle dat Ministerstva financí, vládní návrh státního závěrečného účtu 2021

Struktura státních zaměstnanců

Struktura státních zaměstnanců dle dat Ministerstva financí publikovaných v brožurě Státní rozpočet v kostce 2021. Celkový počet započítaných míst byl **482 270** (oproti 475 369 v roce 2020). V přehledu nejsou zaměstnanci ve státním zdravotnictví.

Zaměstnanci služebních úřadů

Systemizace služebních a pracovních míst ve služebních úřadech

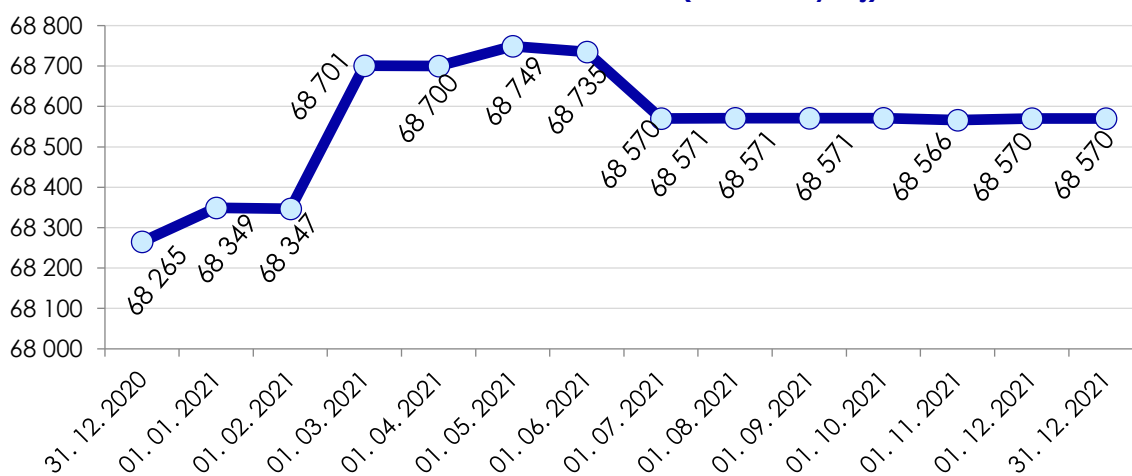
S účinností od 1. ledna 2021 bylo schváleno **76 265 služebních a pracovních míst**. V porovnání se systemizací s účinností od 1. ledna 2020 bylo zaznamenáno **navýšení o 469 služebních a pracovních míst**. Z celkového počtu systemizovaných míst bylo **68 349 míst služebních** (tj. míst v režimu zákona o státní službě), což představuje oproti 1. lednu 2020 navýšení o 404 služebních míst. Obsazenost služebních míst činila celkem 87 %.

Pracovních míst (tj. míst v režimu zákoníku

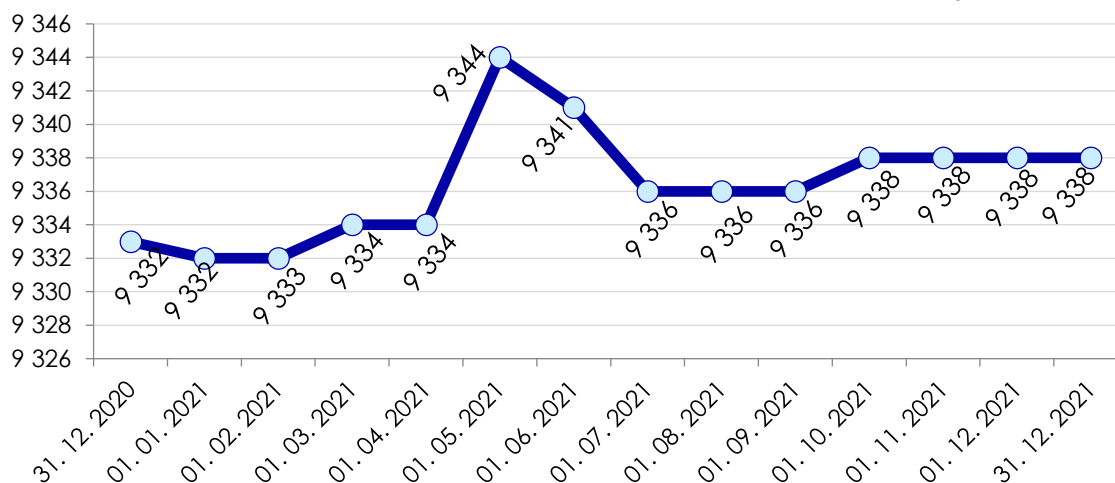
práce) **bylo 7 916** a ve srovnání s 1. lednem 2020 je to více o 65 pracovních míst.

Celkový počet služebních míst státních zaměstnanců zahrnuje **9 332 představených**. Systemizovaných míst vedoucích zaměstnanců bylo 445. Vývoj počtu služebních míst celkem a vývoj počtu míst představených v roce 2021 je patrný z následujících grafů.

Počet služebních míst v roce 2021 (měsíční vývoj)

Počet služebních míst představených v roce 2021 (měsíční vývoj)

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra

Státní zaměstnanci a rozdělení dle vzdělání

V roce 2021 bylo na služebních místech zařazeno 61 213 státních zaměstnanců, což bylo o 86 více než v roce 2020. Z toho bylo 8 756 představených a 52 457 ostatních státních zaměstnanců.

Struktura státních zaměstnanců z hlediska jejich služebního označení se ukazuje jako dlouhodobě velmi stabilní. Nejvíce, téměř jedné třetině státních zaměstnanců náleží služební označení *odborný referent* (30 %), následuje *odborný rada* (25 %) a *rada* (15 %), dále *vrchní referent* (12 %).

Méně početně jsou zastoupeni státní zaměstnanci, kterým náleží služební označení *ministerský rada* (9 %), *vrchní ministerský rada* (6 %), *vrchní rada* (2,6 %), přičemž služební označení *referent* (23 osob), *vládní rada* (132 osob) a *vrchní vládní rada* (121 osob) dosahují stejně jako v předchozích letech celkem necelého půlprocentního zastoupení.

Ve vazbě na služební označení je stanoveno vzdělání, které by měl státní zaměstnanec dosáhnout, a z toho vyplývá, že 42,5 % státních zaměstnanců má středoškolské nebo vyšší odborné vzdělání, 15 % zaměstnanců má vysokoškolské vzdělávání v bakalářském studijním programu a 42,5 % státních zaměstnanců dosáhlo vysokoškolské vzdělávání v magisterském studijním programu.

Četnost služebního označení představených podle § 9 zákona o státní službě, a to v pořadí od nejčastěji stanoveného služebního označení ukazuje tabulka níže, včetně údajů z let 2018 až 2020.

Struktura představených dle jejich služebního označení se jeví v roce 2021 totožná jako v přechozích letech. Největší podíl, 75 % představených představuje kategorie *vedoucí oddělení*, s velkým odstupem je pozice *ředitele odboru* s 18% podílem.

Služební označení představeného v letech 2018 až 2021 (údaje ke dni 31. prosince)

Služební označení představeného	Počty představených v roce			
	2018	2019	2020	2021
vedoucí oddělení	6802	6887	6512	6565
ředitel odboru	1674	1666	1599	1609
ředitel sekce	258	264	259	257
vedoucí služebního úřadu	183	189	189	184
vedoucí zastupitelského úřadu	70	64	59	54
náměstek pro řízení sekce	65	72	72	70
státní tajemník	14	15	15	15
personální ředitel SPSS	1	1	1	1
náměstek pro státní službu	1	1	1	1
celkem	9068	9159	8707	8756

Zdroj: Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra

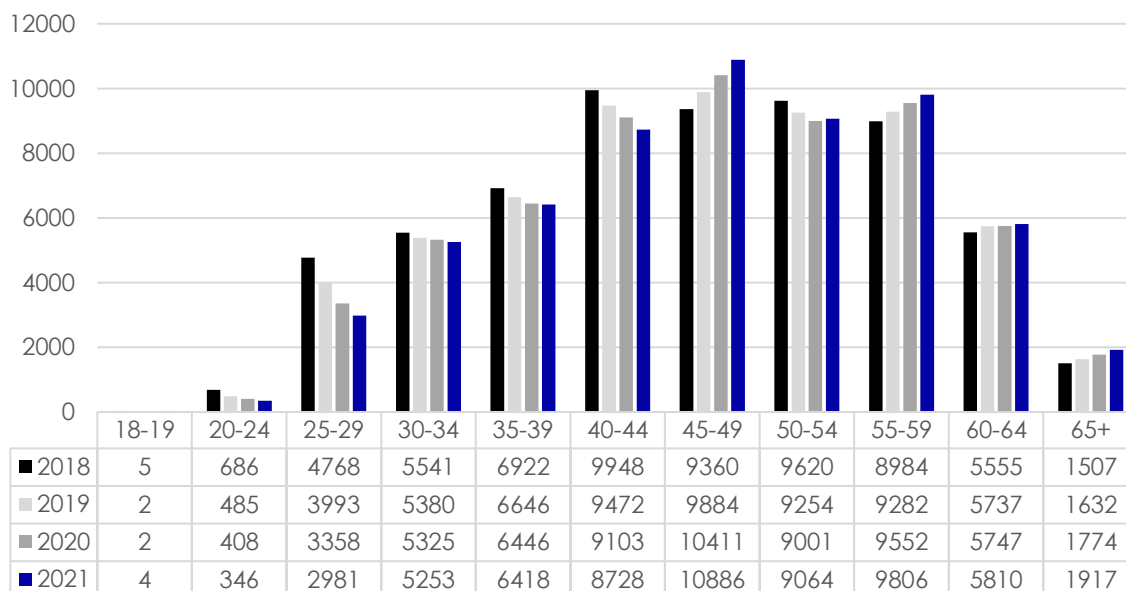

Věková struktura státních zaměstnanců

Podíl státních zaměstnanců starších 50 let **vzrostl oproti minulým letům na 43,4 %** (42,6 % v roce 2020, 41,9 % v roce 2019, 40,8 % v roce 2018) a podíl státních zaměstnanců do 30 let (včetně) **se snížil na 7 %** (8 % v roce 2020, 9,0 %

v roce 2019, 10,5 % v roce 2018 a 9,7 % v roce 2017). Zaměstnanci ve věku od 40 do 59 let tvořili 62,9 % všech státních zaměstnanců (62,3 % v roce 2020, 61,3 % v roce 2019, 60,3 % v roce 2018).

Věková struktura státních zaměstnanců

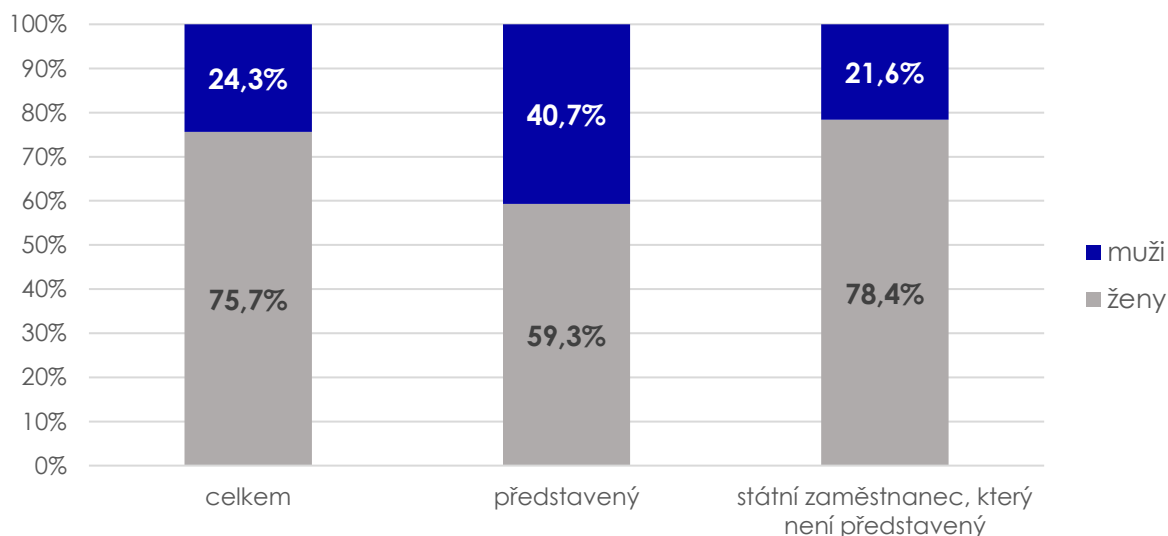

Podíl zastoupení mužů a žen ve služebních úřadech

Podíl zastoupení mužů a žen zůstává poslední roky zcela neměnný. Z grafu níže vyplývá, že **ve státní službě trvale podíl žen výrazně**

převyšuje zastoupení mužů, a to i na místech představených, kde však tento poměr není tolik výrazný.

Poměr zastoupení mužů a žen ve služebních úřadech v roce 2021

Zdroj (2x): Sekce pro státní službu, Ministerstvo vnitra

Obsazenost systemizovaných služebních míst státními zaměstnanci

Obsazenost systemizovaných služebních míst státními zaměstnanci byla v prosinci 2018, 2019, 2020 a 2021 podle údajů (viz tabulku níže) téměř stejná.

Státními zaměstnanci bylo v roce 2021 celkově **obsazeno 87 % služebních míst**. Podle § 178 zákona o státní službě lze služební místo obsadit osobou v pracovním poměru na dobu určitou,

jestliže státní zaměstnanec nevykonává službu na služebním místě po dobu delší než jeden měsíc. Tato možnost se obvykle využívá pro obsazení služebního místa po dobu, kdy je státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené a z dalších obdobných důvodů. Významná část z neobsazených služebních míst je vždy obsazena osobami v pracovním poměru.

Obsazenost služebních míst státními zaměstnanci (prosinec 2018 až 2021)

Služební úřady	Obsazenost služebních míst státními zaměstnanci v roce			
	2021	2020	2019	2018
Resort Ministerstvo dopravy	91%	90%	88%	85%
Resort Ministerstvo financí	86%	92%	91%	91%
Resort Ministerstvo obrany	88%	90%	87%	89%
Resort Ministerstvo práce a sociálních věcí	85%	88%	87%	87%
Resort Ministerstvo pro místní rozvoj	88%	93%	91%	84%
Resort Ministerstvo průmyslu a obchodu	88%	92%	89%	85%
Resort Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	85%	86%	86%	87%
Resort Ministerstvo vnitra	86%	87%	85%	86%
Resort Ministerstvo zdravotnictví	88%	86%	88%	85%
Resort Ministerstvo zemědělství	84%	90%	90%	91%
Resort Ministerstvo životního prostředí	89%	89%	86%	88%
Ministerstvo kultury	87%	87%	88%	88%
Ministerstvo spravedlnosti	82%	82%	85%	80%
Ministerstvo zahraničních věcí	83%	84%	88%	86%
Úřad vlády České republiky	96%	96%	96%	89%
Archiv bezpečnostních složek	86%	93%	85%	80%
Český báňský úřad (včetně podřízených)	95%	97%	96%	96%
Český statistický úřad	93%	92%	91%	89%
Český telekomunikační úřad	92%	93%	89%	87%
Český úřad zeměměřičský a katastrální (včetně podřízených)	95%	94%	92%	92%
Energetický regulační úřad	81%	79%	79%	76%
Národní sportovní agentura	57%	66%	60%	-
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	85%	87%	85%	81%
Správa státních hmotných rezerv	84%	89%	88%	81%
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	88%	88%	93%	91%
Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí	90%	90%	100%	80%
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	75%	78%	75%	75%
Úřad pro ochranu osobních údajů	88%	93%	77%	83%
Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	86%	86%	90%	81%
Úřad průmyslového vlastnictví	94%	93%	94%	90%
Celkem	87%	89,50%	88,50%	89,00%

Vzdělávání ve služebních úřadech v roce 2021

Ministerstvo vnitra, sekce pro státní službu, podle § 13 odst. 1 písm. d) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, plní koordinační roli ve vzdělávání státních zaměstnanců a připravuje vzdělávací programy a rámcová pravidla vzdělávání.

Na základě usnesení vlády ze dne 27. srpna 2014 č. 680 ke Strategickému rámci rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 až 2020 a o zřízení Rady vlády pro veřejnou správu plní Ministerstvo vnitra též koordinační roli v oblasti vzdělávání zaměstnanců správních úřadů.

Vzdělávání je realizováno systémově na základě služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 4/2019, kterým se stanoví Rámcová pravidla vzdělávání ve služebních úřadech (dále jen „služební předpis č. 4/2019“), který řeší vzdělávání státních zaměstnanců a zaměstnanců, jimiž bylo dočasně obsazeno služební místo dle § 107 a § 107a zákona o státní službě, a na základě usnesení vlády č. 899/2020 o Rámcových pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech (dále jen „usnesení vlády č. 899/2020“). Obě normy stanovují minimální požadavky na zajištění jednotlivých procesů vzdělávání a odpovědnosti služebních a správních úřadů za vzdělávání.

Dodržování obou výše uvedených norem (služebního předpisu č. 4/2019 a usnesení vlády č. 899/2020) bylo předmětem dotazníkového šetření, jehož výsledky shrnuje **Zpráva o vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech a státních zaměstnanců ve služebních úřadech za kalendářní rok 2021**, a která bude zveřejněna na internetových stránkách státní služby Ministerstva vnitra. Šetření se týkalo všech 234 služebních úřadů (přičemž 9 z nich se týká úřadů uvedených v § 11 odst. 5 zákona

o státní službě, na které se služební předpis č. 4/2019 nevztahuje) a 2 správních úřadů (které jsou vyňaty z působnosti zákona o státní službě).

Výsledkem šetření za rok 2021 bylo pozitivní zjištění, že všechny dotčené úřady identifikují vzdělávací potřeby zaměstnanců a státních zaměstnanců a vyhodnocují absolvované vzdělávací akce, a to ihned po skončení vzdělávání, nebo s odstupem času (případně v kombinaci obou). Rovněž evidenci či přehled absolvovaného vzdělávání vedou téměř všechny tyto úřady, ať se jedná o vlastní databáze nebo personální informační systémy. Komplexní plány vzdělávacích akcí byly zpracovávány u více než devadesáti procent úřadů.

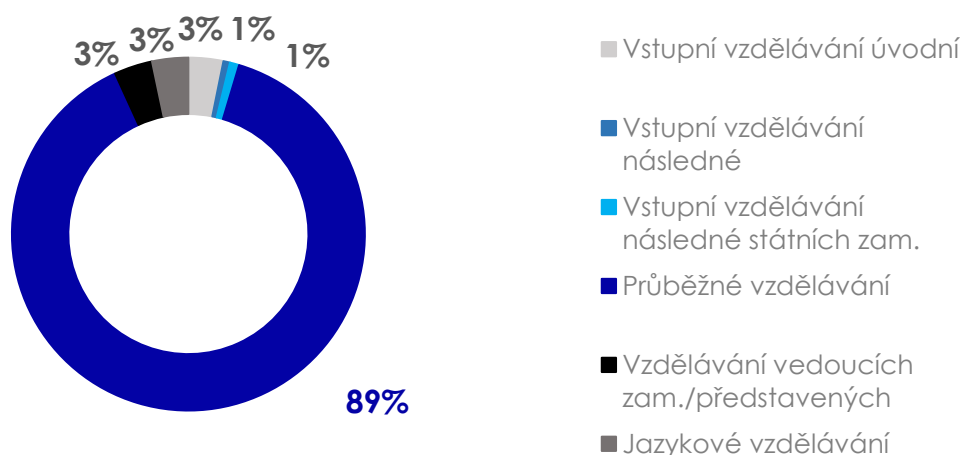
Průzkum byl dále zaměřený na **účast zaměstnanců a státních zaměstnanců v jednotlivých druzích vzdělávání**, tedy na počet zaměstnanců a státních zaměstnanců, kteří se účastnili prezenčních interních a prezenčních externích forem vzdělávání, anebo distančních online forem vzdělávání.

Nejvíce zastoupeným druhem vzdělávání bylo vzdělávání průběžné, které tvořilo téměř 90 % veškerého vzdělávání. Do průběžného vzdělávání spadá vzdělávání, které zajišťuje prohlubování znalostí zaměstnanců a státních zaměstnanců v návaznosti na již absolvované vzdělávání za účelem odborného a osobního rozvoje zaměstnanců a státních zaměstnanců, a systematicky navazuje na absolvované vstupní vzdělávání úvodní a případně následné. Co se týká poměru externího a interního vzdělávání, **v roce 2021 interní vzdělávání tvořilo 70 % veškerého vzdělávání.**

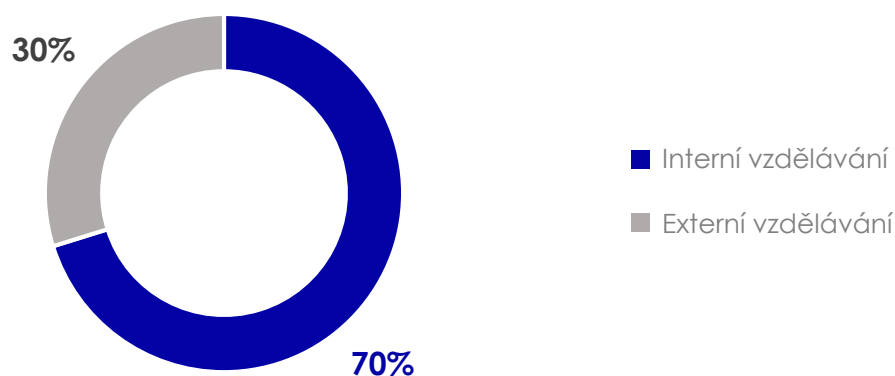
Počet zaměstnanců a státních zaměstnanců, kteří se účastnili jednotlivých druhů vzdělávání (v rámci interního a externího vzdělávání)

Druhy vzdělávání	Počet zaměstnanců a formy vzdělávání				Celkem
	Interní		Externí		
	Prezenční	Online	Prezenční	Online	
Vstupní vzdělávání úvodní	1 846	4 056	1 178	306	7 386
Vstupní vzdělávání následné	62	494	40	802	1 398
Vstupní vzdělávání následné pro státní zaměstnance	717	684	342	237	1 980
Průběžné vzdělávání	19 754	126 897	14 696	44 095	205 442
Vzdělávání vedoucích zaměstnanců / představených	2 020	2 822	1 013	2 291	8 146
Jazykové vzdělávání	1 241	2 302	1 129	3 009	7 681
Celkem	25 640	137 255	18 398	50 740	232 033

Procentuální vyjádření účasti zaměstnanců a státních zaměstnanců v jednotlivých druzích vzdělávání (v rámci interního a externího vzdělávání)

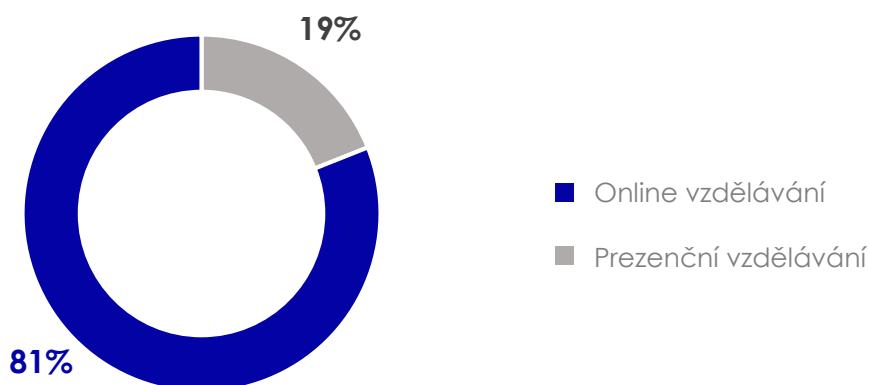
Celkový přehled účasti zaměstnanců a státních zaměstnanců v interním a externím vzdělávání v procentech

S ohledem na mimořádná opatření přijatá v souvislosti s bojem proti šíření COVID-19, byla předmětem zjištění rovněž četnost účasti zaměstnanců a státních zaměstnanců v online vzdělávání (tj. vzdělávání probíhající v internetovém prostředí, jako je e-learning, online webinář apod.), a to jak

v externím tak interním vzdělávání. Oproti prezenční formě jednoznačně **převažovalo distanční online vzdělávání, které tak tvořilo 81 %** z celkového vzdělávání, kterého se zaměstnanci a státní zaměstnanci v roce 2021 účastnili.

Celkový přehled účasti zaměstnanců a státních zaměstnanců v prezenční a online formě vzdělávání v procentech

Zaměstnanci územních samosprávných celků

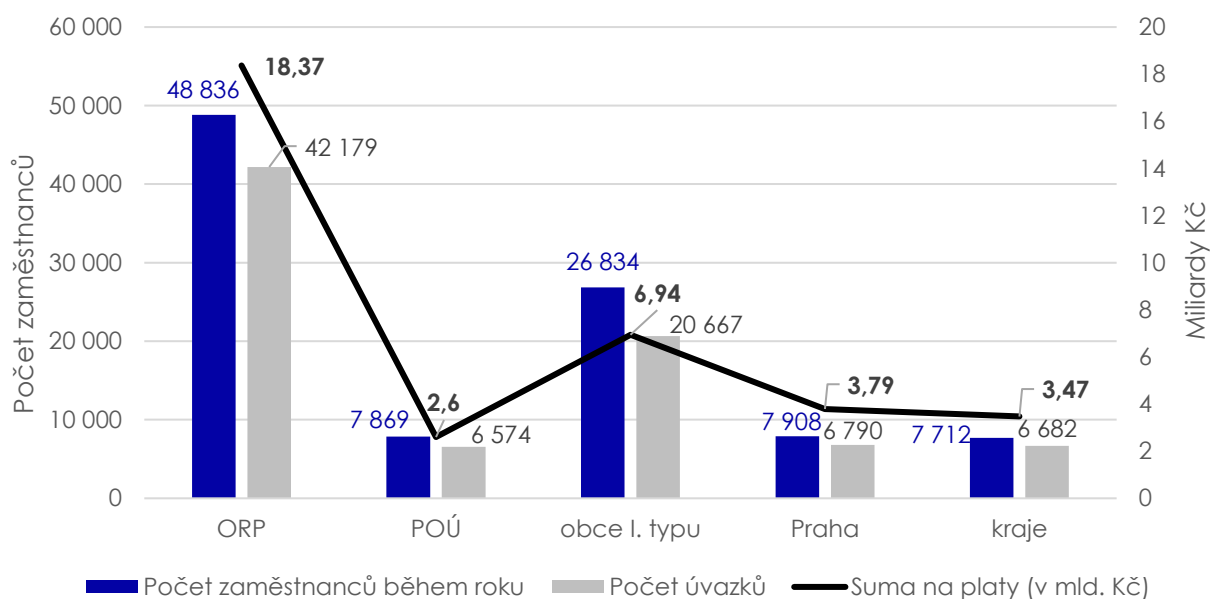
Následující pasáže vychází z dat Informačního systému o platech. Data nejsou kompletní – z 6 254 obcí zohledňují 3 827 (tj. 61 %). Chybí data za 1 obec s rozšířenou působností, 6 obcí s pověřeným obecním úřadem a 2 421 obcí se základní působností. V Praze jsou dostupná data za 48 z 57 městských částí a za Magistrát hl. m. Prahy. Důvody jsou, že dané obce buď data nezaslaly, nebo nemají zaměstnance, které by vykazovaly.

„Územní samosprávné celky“ je souhrnný název pro obce, kraje a hl. město Prahu. V roce 2021 vykazaly celkem **99 159 zaměstnanců** (v průběhu roku, tj. i se započítáním fluktuace) a **82 892 úvazků** (průměrný evidenční počet zaměstnanců). Dle dostupných dat celkově vynaložily **na platy 35,17 mld. Kč** (celková suma po započítání všech příplatků). Po započítání

odvodů na sociální a zdravotní pojištění na straně zaměstnance i zaměstnavatele celková suma činila **47 mld. Kč** (tj. superhrubá mzda). Z celkového počtu 99 159 zaměstnanců bylo v územních samosprávných celcích zaměstnáno 34 863 mužů (35,2 %) a 64 296 žen (64,8 %). Současně **12 384 zaměstnanců pobíralo příspěvek za vedení**. Z nich bylo 5 975 mužů (48,2 %) a 6 409 žen (51,8 %).

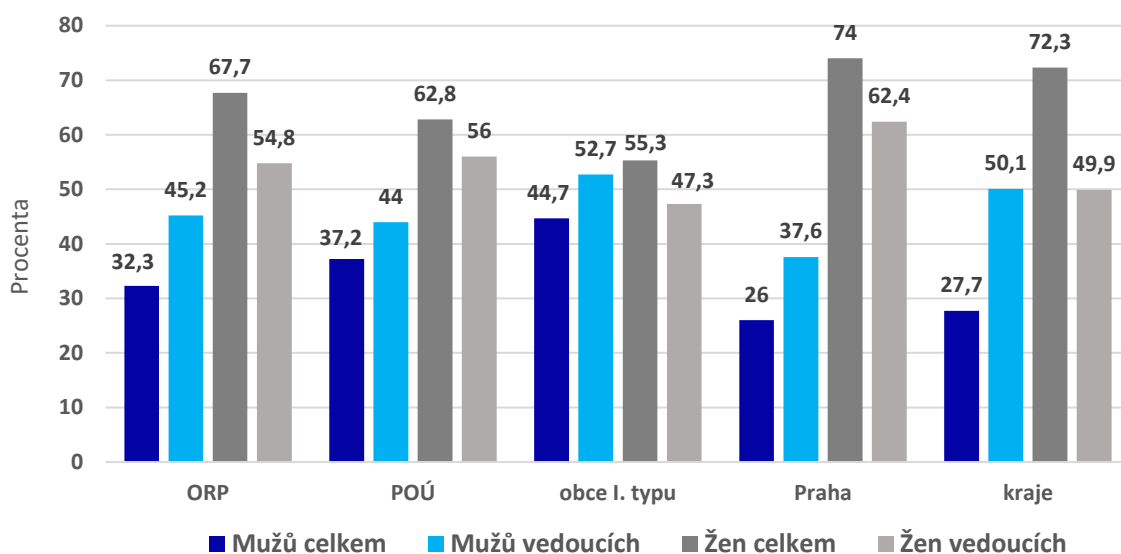
Při porovnání s rokem 2020 (ovšem v roce 2020 byla vykazována data za 3 822 obcí a složení vzorku mohlo být odlišné) přibýlo v souhrnu 6 161 vykázaných úvazků (průměrný evidenční počet zaměstnanců). Současně se zvýšil počet zaměstnanců zaměstnaných v průběhu roku o 1 255. Jde o první nárůst za několik předchozích let, kdy počet úvazků ubýval. Výdaje na platy se zvýšily o 840 milionů korun.

Zaměstnanci obcí a krajů, úvazky, sumy na platy, 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech.

Muži a ženy na pozicích obcí a krajů (v %), 2021

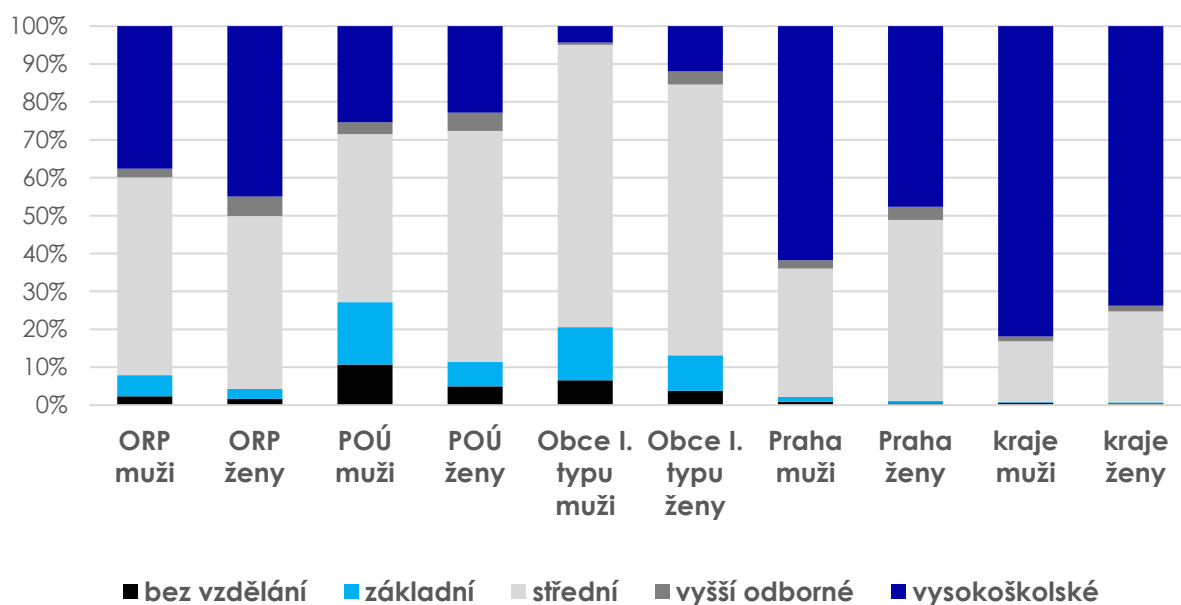

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech. V případě vedoucích jde o osoby, které mají daný stupeň řízení.

Dle dat o dosaženém vzdělání mělo **34 635 zaměstnanců obcí a krajů vysokoškolské vzdělání (tj. 35,3 %)**, **3 314 vyšší odborné (tj. 3,4 %)** a **51 855 středoškolské vzdělání (52,8 %)**. Ženy, ačkoliv tvoří 64,8 % zaměstnanců územních samosprávných celků,

současně tvořily 71,3 % vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, 83,2 % s vyšším odborným vzděláním a 57,9 % se středoškolským vzděláním. Meziročně tak došlo k mírnému navýšení dosaženého vzdělání.

Zaměstnanci obcí a krajů dle dosaženého vzdělání s ohledem na muže a ženy, 2021

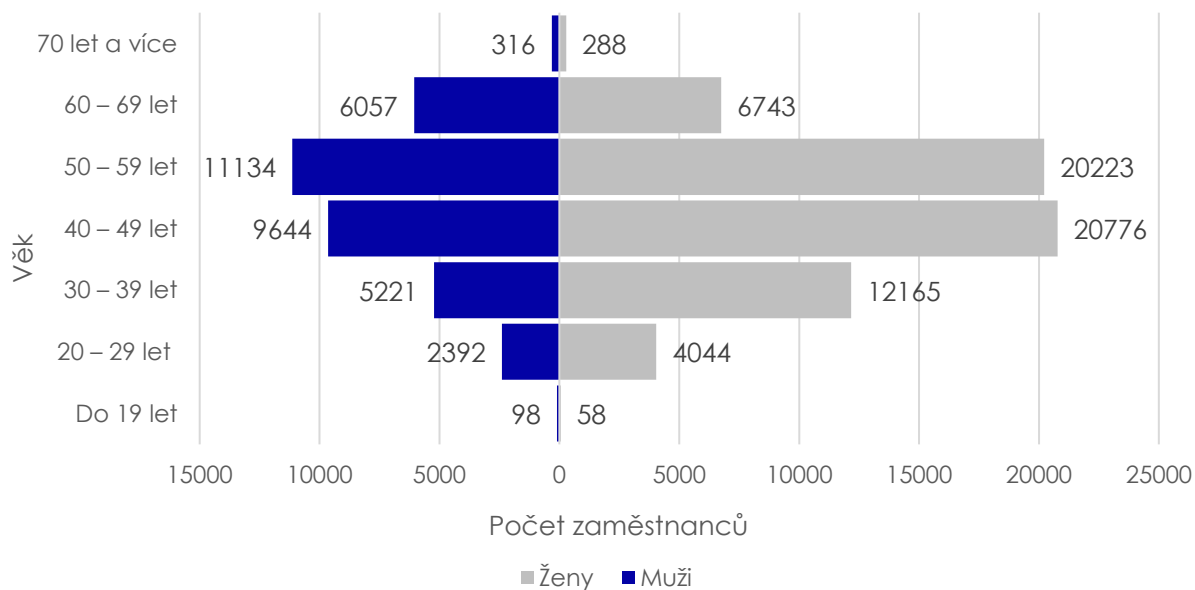

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech.

Zásadním tématem současné veřejné správy je stárnutí zaměstnanců spojené také s fenoménem stárnutí populace. Věková struktura zaměstnanců územních samosprávných celků ukazuje, že **45,1 % zaměstnanců je starších 50 let věku**. Čtyřicátníci tvoří **dalších 30,7 %**. Obě tyto věkové kategorie početně rostou. Podíl zaměstnanců do 40 let věku klesl na 24,2 %. Oproti roku 2020 skladba zaměstnanců zestárla (ve věkové kategorii do 19 let sice přibylo 15 zaměstnanců, ve věkové kategorii 20 až 29 let ale ubylo 388 osob a ve věkové kategorii 30 až 39 let přibylo 127 osob), z dlouhodobého hlediska zůstává problematika blížícího se důchodového věku téměř poloviny zaměstnanců obcí a krajů stále zásadním tématem.

Zaměstnanci obcí a krajů dle věku a pohlaví, 2021

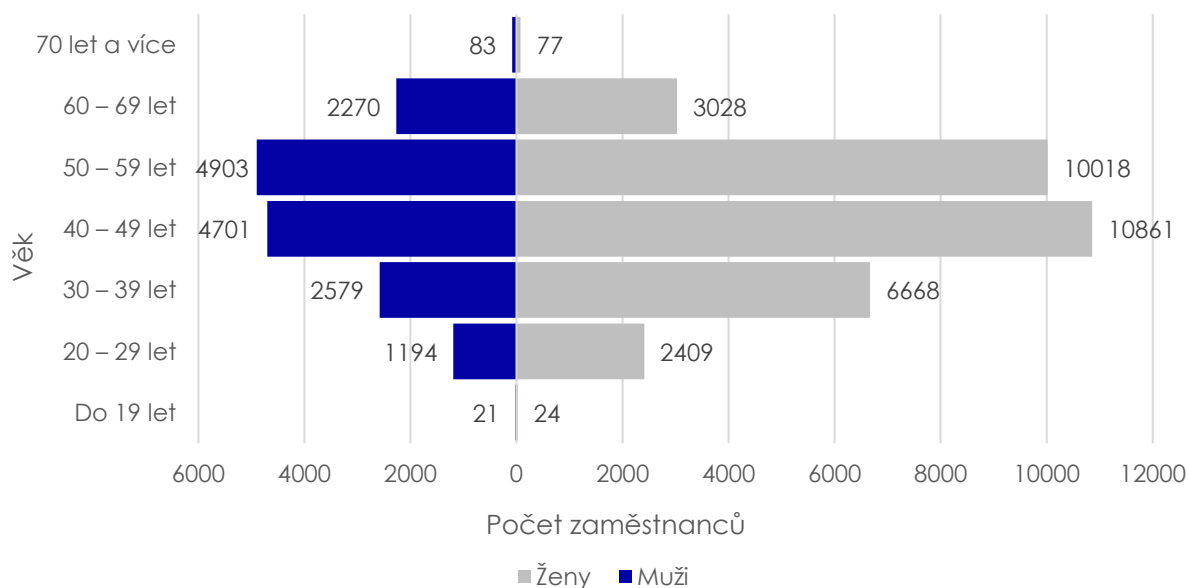

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech.

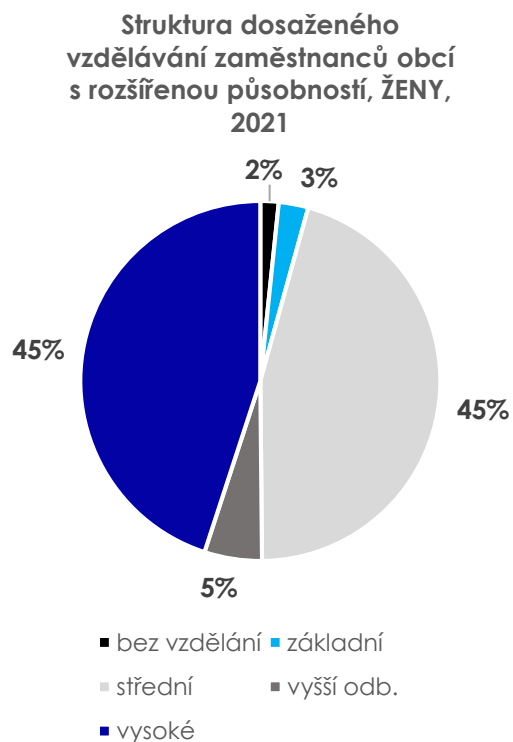
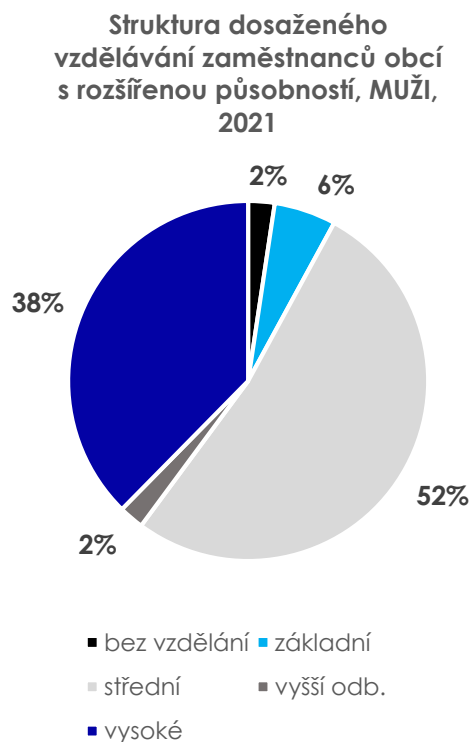
Obce s rozšířenou působností

Počet zaměstnanců v průběhu roku	48 836
Počet mužů a žen	15 752 mužů (32,3 %), 33 084 žen (67,7 %)
Počet úvazků	42 179
Celková suma na platy	18,37 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	7 164
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	3 430 mužů (47,9 %), 3 734 žen (52,1 %)

Zaměstnanci obcí s rozšířenou působností dle věku a pohlaví, 2021

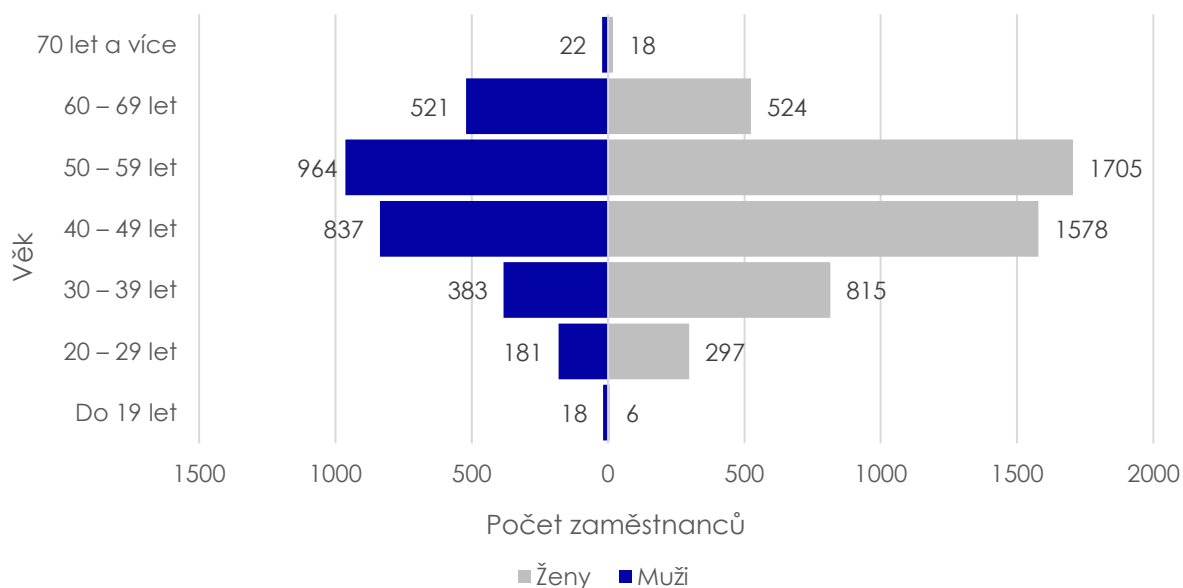
Zdroj (3x): Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech.

Obce s pověřeným obecním úřadem

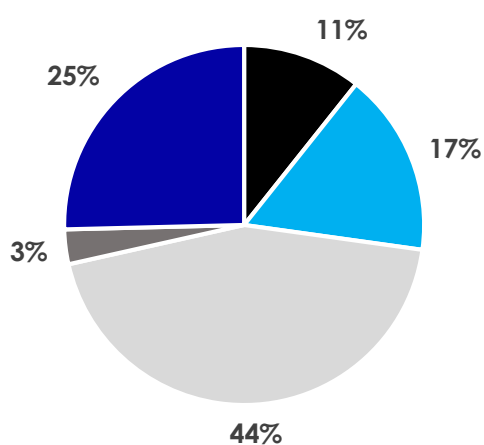
Počet zaměstnanců v průběhu roku	7 869
Počet mužů a žen	2 926 mužů (37,2 %), 4 943 žen (62,8 %)
Počet úvazků	6 574
Celková suma na platy	2,6 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	1 326
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	604 mužů (45,6 %), 722 žen (54,4 %)

Zaměstnanci obcí s pověřeným obecním úřadem dle věku a pohlaví, 2021

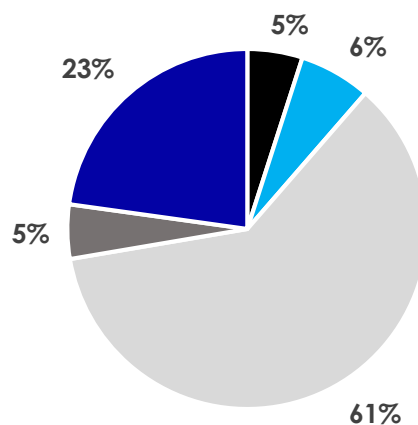
Zdroj (3x): Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech.

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí s pověřeným obecním úřadem, MUŽI, 2021

■ bez vzdělání ■ základní
■ střední ■ vyšší odb.
■ vysoké

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí s pověřeným obecním úřadem, ŽENY, 2021

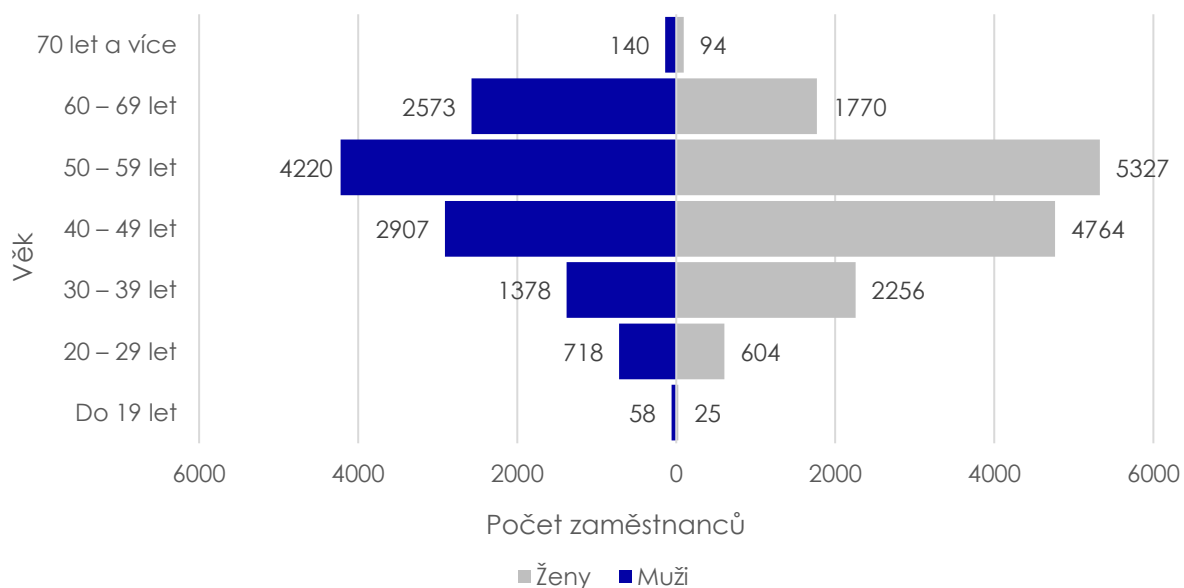

■ bez vzdělání ■ základní
■ střední ■ vyšší odb.
■ vysoké

Obce se základní působností

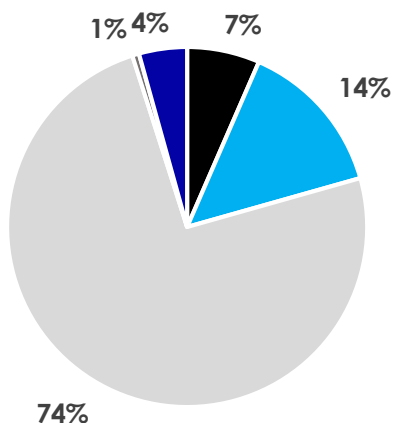
Počet zaměstnanců v průběhu roku	26 834
Počet mužů a žen	11 994 mužů (44,7 %), 14 840 žen (55,3 %)
Počet úvazků	20 667
Celková suma na platy	6,94 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	1 619
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	969 mužů (59,9 %), 650 žen (40,1 %)

Zaměstnanci obcí se základní působností dle věku a pohlaví, 2021

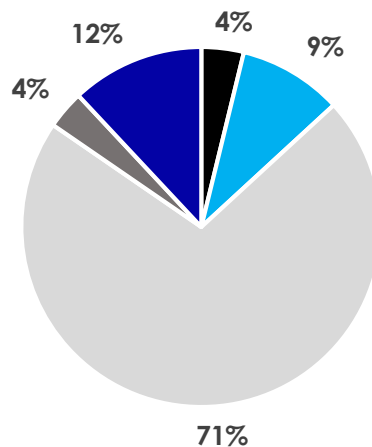
Zdroj (3x): Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech.

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí se základní působností, MUŽI, 2021

- bez vzdělání
- základní
- střední
- vyšší odb.
- vysoké

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců obcí se základní působností, ŽENY, 2021

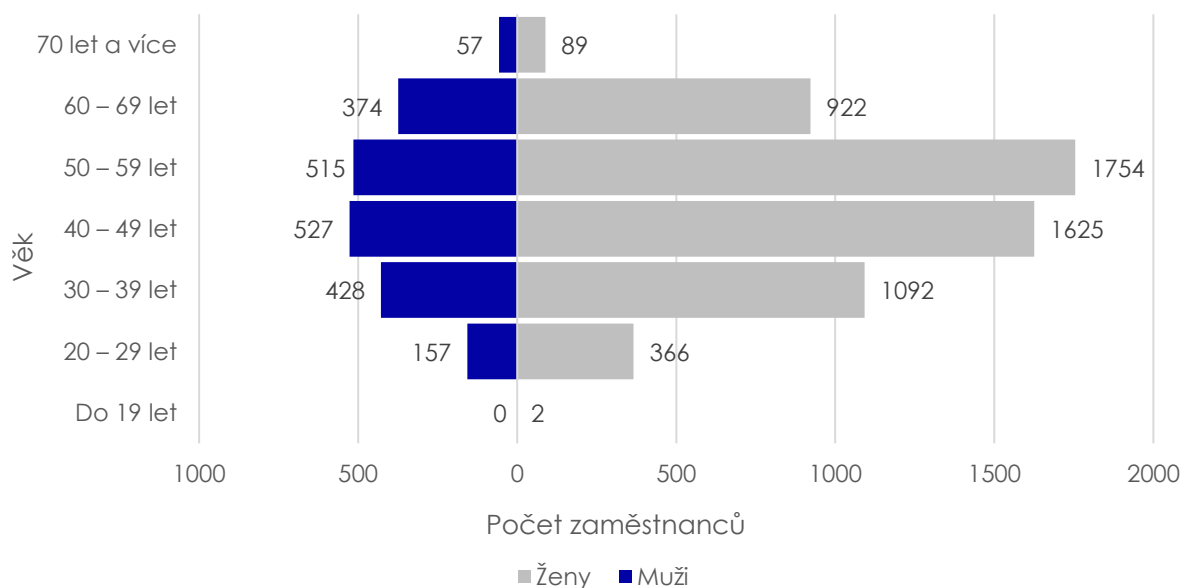

- bez vzdělání
- základní
- střední
- vyšší odb.
- vysoké

Hlavní město Praha

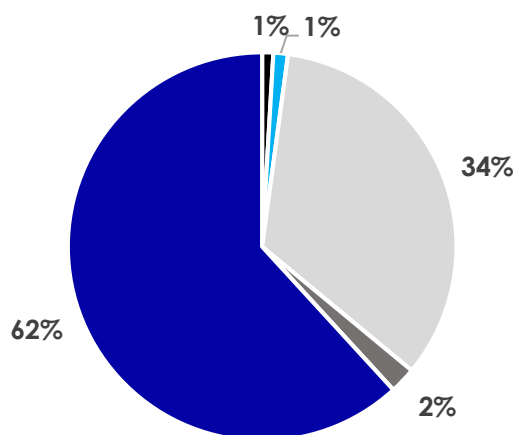
Počet zaměstnanců v průběhu roku	7 908
Počet mužů a žen	2 058 mužů (26 %), 5 850 žen (74 %)
Počet úvazků	6 790
Celková suma na platy	3,79 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	976
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	483 mužů (49,5 %), 813 žen (50,5 %)

Zaměstnanci Prahy dle věku a pohlaví, 2021

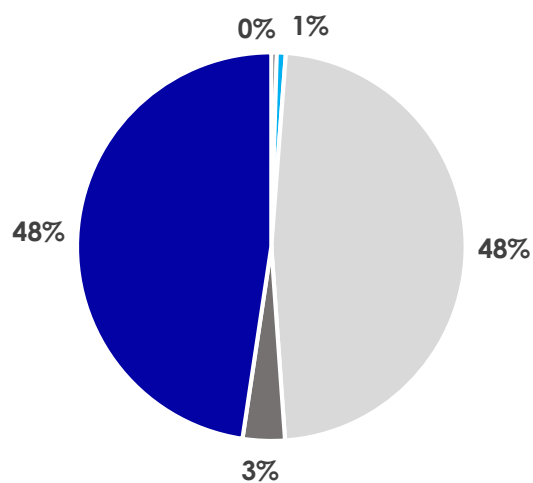
Zdroj (3x): Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech.

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců Prahy, MUŽI, 2021

■ bez vzdělání ■ základní
■ střední ■ vyšší odb.
■ vysoké

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců Prahy, ŽENY, 2021

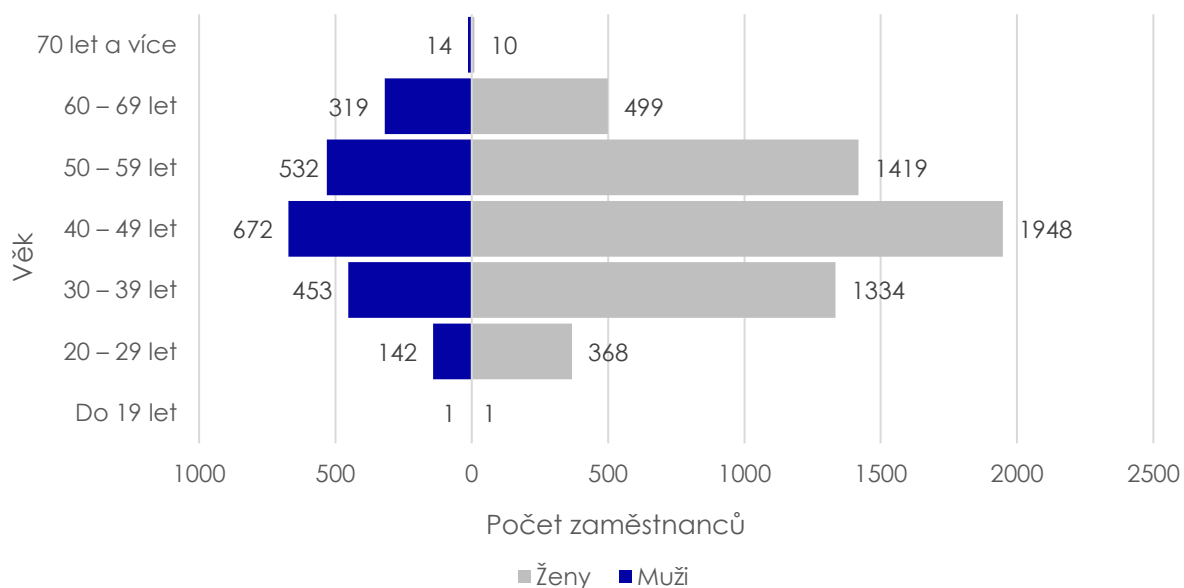

■ bez vzdělání ■ základní
■ střední ■ vyšší odb.
■ vysoké

Kraje

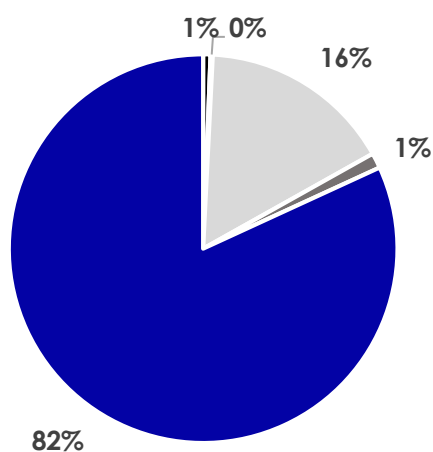
Počet zaměstnanců v průběhu roku	7 712
Počet mužů a žen	2 133 mužů (27,7 %), 5 579 žen (72,3 %)
Počet úvazků	6 682
Celková suma na platy	3,47 mld. Kč (bez odvodů)
Počet pracovníků s příplatkem za vedení	979
Počet mužů a žen s příplatkem za vedení	489 mužů (49,9 %), 490 žen (50,1 %)

Zaměstnanci krajů dle věku a pohlaví, 2021

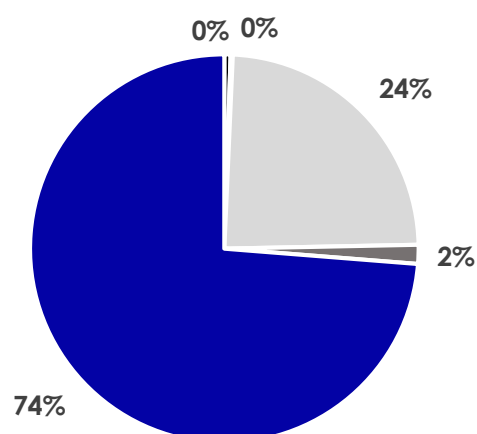
Zdroj (3x): Vlastní zpracování dle dat MF ČR – Informační systém o platech.

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců krajů, MUŽI, 2021

■ bez vzdělání ■ základní
■ střední ■ vyšší odb.
■ vysoké

Struktura dosaženého vzdělání zaměstnanců krajů, ŽENY, 2021

■ bez vzdělání ■ základní
■ střední ■ vyšší odb.
■ vysoké

hospodaření veřejné správy

HOSPODAŘENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY

Hospodaření se státním majetkem

V roce 2021 dosáhl Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) druhých nejvyšších příjmů ve své historii, a to **1,77 miliardy korun**. Meziročně příjmy vzrostly o 381 milionů korun. Nejvýznamnější část příjmů tvořily prodeje nepotřebných státních pozemků a ostatních nemovitostí (1,3 mld. korun). Další 220 milionů korun bylo získáno z pronájmů nemovitostí (z většiny z pozemků). Výdaje ÚZSVM meziročně klesly o 128 milionů korun na **1,66 miliardy korun**. Ušetřit se povedlo zejména na provozních výdajích.

Ke konci roku 2021 ÚZSVM hospodařil s **214 952 položkami majetku** v celkové účetní hodnotě **19 miliard korun**. Celkem bylo v uplynulém roce **zdarma převedeno 17 747 položek nemovitého majetku (v hodnotě 966,7 milionu korun) a 2 603 movitého majetku (v hodnotě 14,2 milionu korun)**. Počet majetkových položek v evidenci ÚZSVM dlouhodobě klesá (v roce 2010 jich bylo 310 626).

Z nemovitého majetku tvořily největší část (96,5 %) pozemky v celkové hodnotě 6,7 miliardy korun. Zbývá část (3,3 %) byla složena z budov, bytů, nebytových prostor a staveb v celkové hodnotě 5,6 miliardy korun a 231 věcných břemen k pozemkům a stavbám (0,2 %) v celkové hodnotě 1,9 milionu korun.

V roce 2021 ÚZSVM **převodl, prodal nebo zlikvidoval celkem 17 730 položek movitého majetku**. Celkem 5 784 (32,6 %) movitých věcí bylo transparentně prodáno v elektronických aukcích na www.nabidkamajetku.cz, přičemž se jednalo o majetek v hodnotě 11 milionů korun. Více než polovinu movitého majetku, a to konkrétně 9 343 položek, ÚZSVM v souladu se zákonem ekologicky zlikvidoval či recykloval.

ÚZSVM zdarma zastupuje organizační složky státu v majetkoprávních sporech před soudy, rozhodčími orgány, správními úřady a jinými orgány. Právní zástupci ÚZSVM uhájili v loňském

roce státu více než **22 miliard korun**. ÚZSVM uzavřel celkem **1 264 dohod** o zastupování ostatních organizačních složek státu před soudy, přičemž dosáhl úspěšnosti více než 90 %. Ke konci roku 2021 vedl ÚZSVM celkem 10 087 otevřených právních jednání v celkové částce přesahující 211 miliard korun.

Od 1. března 2016, kdy vešla v účinnost novela zákona o majetku státu, převzal ÚZSVM od organizačních složek státu (OSS) a státních organizací (SO) **celkem 12 750 nemovitostí v hodnotě 3,48 miliardy korun**. Tato novela mimo jiné zavedla povinnost OSS a SO převádět nepotřebné nemovitosti na ÚZSVM (zjednodušeně s výjimkou nemovitostí, u nichž složky státu rozhodly o nepotřebnosti před 1. 3. 2016 a dále s výjimkou nemovitostí, které si složky převedou uvnitř svého resortu, případně je použijí ke směně).

Celkově se jednalo o 1 451 budov, 11 200 pozemků, 38 nebytových prostor, 36 bytů, 24 věcných práv a jeden pěstiteleský celek. Ze všech 12 750 převzatých nemovitostí jich bylo již 6 714 zrealizováno (53 %), z toho 3 246 (v hodnotě 897,6 milionu korun) bylo převedeno bezúplatně a 3 468 úplatně za 874,9 milionu korun. Nejvíce nepotřebných nemovitostí převzalo pracoviště ÚZSVM v Ostravě (2 360) a pracoviště ÚZSVM v Ústí nad Labem (2 062). **Jen za rok 2021 připadlo ÚZSVM 3 019 nemovitostí**, což představuje 23,7 % z celkového počtu převzatých nemovitostí. Nejvíce nepotřebných nemovitostí získal ÚZSVM od Ředitelství silnic a dálnic ČR (5 389), Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (1 871), Ministerstva zemědělství (1 169) a Ministerstva obrany (566).

Tato část je převzata z Výroční zprávy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových 2021, která je dostupná na www.uzsvm.cz

Příspěvek na přenesený výkon státní správy

V roce 2021 byl **připraven návrh příspěvku na výkon státní správy na rok 2022**, který je obcím a krajům vyplácen jako částečná úhrada nákladů (zejména mzdových a provozních) vzniklých při výkonu přenesené státní správy (výdej osobních a cestovních dokladů, řidičských průkazů, stavební agenda, matriční agenda, živnostenský úřad apod.). K jeho schválení nicméně došlo až v březnu 2022 v rámci zákona č. 57/2022 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2022. A přestože do té doby platilo rozpočtové provizorium, vyplácení příspěvku již probíhalo podle návrhu na rok 2022.

Oproti roku 2021 **došlo u krajů k navýšení příspěvku o 83 mil. Kč (valorizace 5 %)**. **V případě obcí byla zachována výše roku předcházejícího**, resp. pro některé obce došlo ke snížení vlivem úbytku obyvatel. Stát i pro rok 2022 pokračoval v **zavádění adresnosti příspěvku**, která má přispět k spravedlivější distribuci financí dle reálného výkonu úřadů – platba za úkon byla uvedena v agendě zkušebních komisařů podle počtu vykonaných zkoušek z odborné způsobilosti řidičů dle jednotlivých skupin a fází zkoušky.

Vývoj výše příspěvku na výkon státní správy v letech 2006–2022 (v mil. Kč)

Příspěvek na výkon státní správy

v mil. Kč	Obce	Kraje	Praha	Celkem
2012	7 386,1	1 035,6	822,9	9 244,6
2013	7 400,9	1 035,7	813,4	9 250,0
2014	7 407,6	1 040,9	816,5	9 265,0
2015	7 411,4	1 040,9	814,3	9 266,6
2016	7 495,7	1 069,9	833,7	9 399,3
2017	8 172,3	1 140,5	906,2	10 219,0
2018	8 590,1	1 197,6	959,6	10 747,3
2019	9 438,3	1 317,3	1 075,5	11 831,1
2020	9 829,0	1 488,2	1 140,9	12 458,1
2021	10 251,7	1 660,6	1 210,5	13 122,8
2022	10 243,2	1 743,7	1 236,4	13 223,3

Zdroj: Ministerstvo vnitra, Ministerstvo financí

Hospodaření územních rozpočtů

Epidemiologická situace v roce 2020 výrazně poznamenala rozpočty územních samosprávných celků, kdy restriktivní opatření přijatá vládou měla dopad především na rozpočty krajů, které v roce 2020 vykázaly historicky nejvyšší saldo hospodaření. Naopak dopad na hospodaření obcí byl minimální i díky státní pomoci v podobě vyplaceného mimořádného neúčelového příspěvku obcím a úspor z minulých let. Rok **2021** byl pro kraje a obce velmi příznivý, neboť se jejich hospodaření, v celkovém pohledu, začalo postupně vracet do dobré finanční kondice a dokonce vykázalo lepší výsledky než v roce 2019, tedy před vypuknutím pandemie koronaviru.

Příjmová strana rozpočtů územních samosprávných celků, respektive jejich daňových příjmů byla od začátku roku 2021

negativně ovlivněna vládními opatřeními, která vedla k poklesu inkasa daně z příjmů fyzických osob. Jednalo se o zrušení superhrubé mzdy a dále o výplatu kompenzačního bonusu podnikatelům.

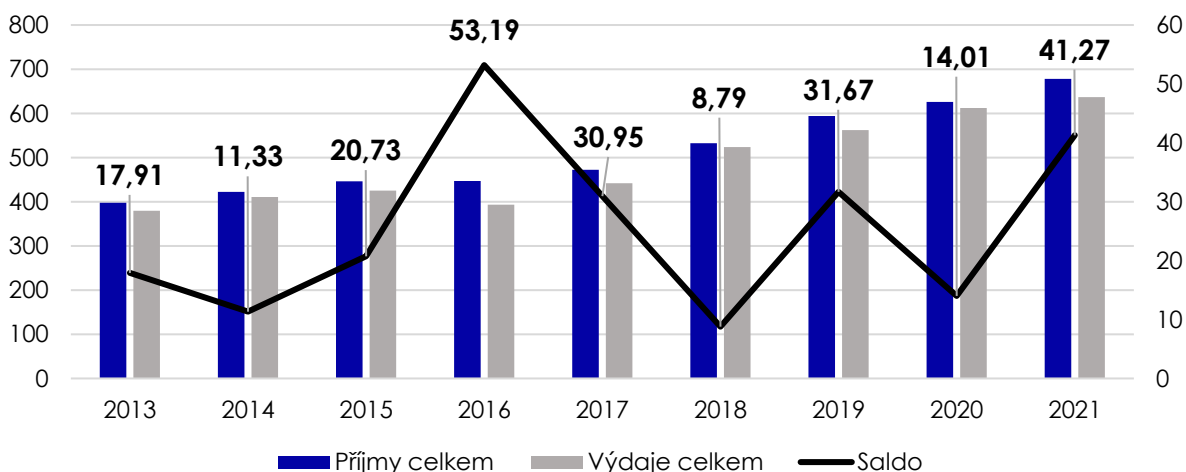
Naopak pozitivní vliv na rozpočty ÚSC mělo opakované navyšování daňových podílů samospráv na úkor státního rozpočtu v rámci rozpočtového určení daní. I díky dynamice daňových příjmů od roku 2013 je zřejmé, že územní samosprávné celky mají dobrou výchozí pozici a dostatek peněžních prostředků na bankovních účtech, jak zhoršené ekonomické situaci čelit, a měly by tak společně se státním rozpočtem nést náklady vzniklé v souvislosti s aktuálně probíhající epidemií a dalšími vzniklými situacemi vyžadující neočekávané výdaje.

HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Územní samosprávné celky (dále jen „ÚSC“) ve sledovaném období 2013–2021 každoročně vykazovaly kladné saldo hospodaření. Od roku 2013 byl přebytek hospodaření roce 2021 dokonce druhým nejvyšším. **V roce 2021 došlo k meziročnímu růstu celkových příjmů o 8,3 %** na 678,3 mld. Kč. Po poklesu daňových příjmů z roku 2020 došlo opět k jejich meziročnímu růstu o **11,3 %**, tj. o 34,2 mld. Kč. Toto meziroční zvýšení znamenalo růst daňových příjmů proti roku 2019 o 4,9 %, respektive o 15,7 mld. Kč.

U transferů přijatých ÚSC v roce 2021 došlo meziročně k růstu o 3,4 %, tj. o 9,3 mld. Kč, přičemž rostly pouze neinvestiční transfery, a to o 5,5 %, tedy o 12,8 mld. Kč. U investičních transferů došlo meziročně k poklesu o 8,7 %, respektive o 3,5 mld. Kč. **Oproti roku 2013 došlo v roce 2021 k růstu příjmů o 70,7 %**, tj. o 281 mld. Kč, a to především v důsledku **růstu daňových příjmů (o 61,1 %**, respektive o 127,4 mld. Kč) a **transferů (o 90,9 %**, tj. o 134,7 mld. Kč).

Příjmy a výdaje územních samosprávných celků v letech 2013–2021 (v mld. Kč)

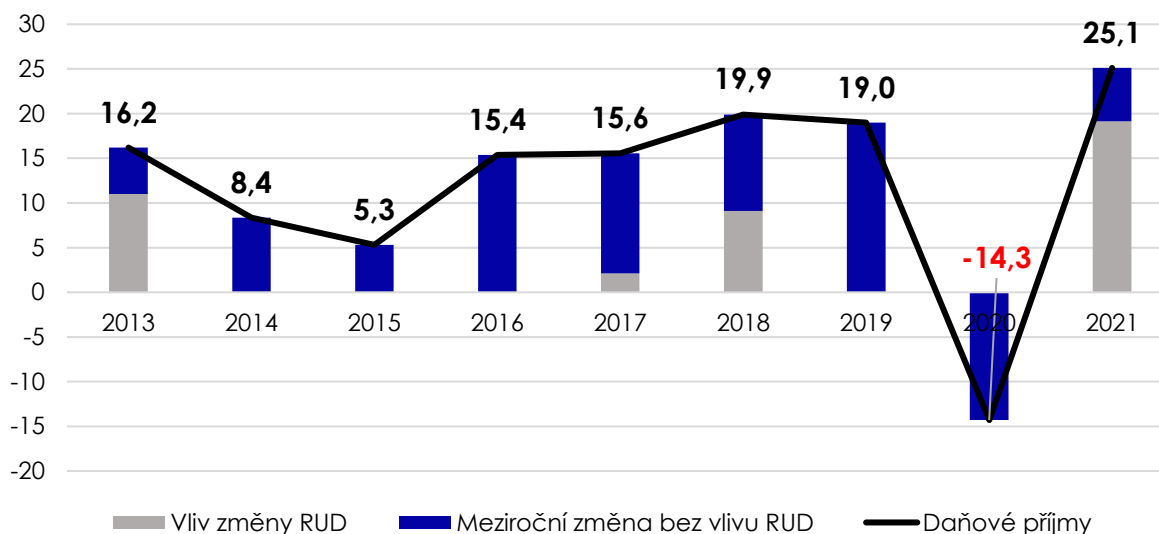
Hospodaření obcí

Příjmy obcí

Celkové příjmy obcí v roce 2021 činily 392,4 mld. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 23,4 mld. Kč, tedy o 6,4 %. Bez hl. m. Prahy celkové konsolidované příjmy obcí v roce 2021 činily 286,8 mld. Kč. Vlastní příjmy obcí představovaly 305,2 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 11,4 %, tj. o 31,3 mld. Kč. Přičemž k nejvýraznějšímu meziročnímu nárůstu došlo na straně daňových příjmů, které se v roce 2021 zvýšily o 10,9 %, respektive o 25,2 mld. Kč a činily 256 mld. Kč. Daňové příjmy obcí tak byly dokonce o 10,8 mld. Kč vyšší než v roce 2019. Výrazný vliv na růstu daňových příjmů mělo navýšení podílu obcí na celostátním hrubém výnosu daní dle zákona o rozpočtovém určení daní, kdy se podíl obcí zvýšil z 23,58 % na 25,84 %. Na meziročním růstu daňových příjmů obcí se podílel zejména růst daní z příjmů právnických osob, které vzrostly o 38 %, tj. o 16,5 mld. Kč a daně z přidané hodnoty, jejíž inkaso vrostlo o 17,5 %, tj. o 17,8 mld. Kč. Stejně jako u krajů vedlo zrušení superhrubé mzdy u obcí ke snížení inkasa daní z příjmů fyzických osob, a to o 17,8 %, tj. o 10,3 mld. Kč. Tento pokles byl však také způsoben výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům. Obce v roce 2021 obdržely příspěvek ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu v hodnotě 3,2 mld. Kč.

V letech 2013–2019 daňové příjmy obcí **permanently významně rostly** (výjimkou byl rok 2015, kdy došlo k mírnějšímu meziročnímu růstu a rok 2020, kdy došlo k jejich poklesu o 5,9 %). V porovnání s rokem 2013 se **celkové příjmy obcí v roce 2021 zvýšily o 53,2 %** z počátečních 256,2 mld. Kč na 392,4 mld. Kč. Růst celkových příjmů byl ovlivněn **růstem daňových příjmů, které se od roku 2013 zvýšily o 58,3 %**, tj. o 94,3 mld. Kč, a **růstem transferů (především neinvestičních) o 48,3 %** na 87,2 mld. Kč. **Objem přijatých transferů** obcemi v roce 2021 poprvé od roku 2013 nenavázal na jejich rostoucí trend, neboť objem **meziročně poklesl o 8,3 %**, tj. o 7,9 mld. Kč na 87,2 mld. Kč. **Největší objem transferů** obdržely obce z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** (dále jen „MŠMT“), které činily 24 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 14,7 %, respektive o 3,1 %. Je důležité zmínit, že se jednalo o transfery převážně neinvestiční a přijaté hl. m. Prahou v rámci přímých nákladů na vzdělávání ve výši 18,5 mld. Kč (o 10,9 %, tj. o 1,8 mld. Kč meziročně více). K **nejvýraznějšímu poklesu** došlo u transferů poskytnutých z rozpočtu kapitoly **Všeobecné pokladní správy** (dále jen „VPS“), které činily 5 mld. Kč a meziročně jejich objem klesl o 12,8 mld. Kč, tj. o 72,1 %.

Vývoj daňových příjmů obcí v letech 2009–2021 – meziroční změna (v mld. Kč)

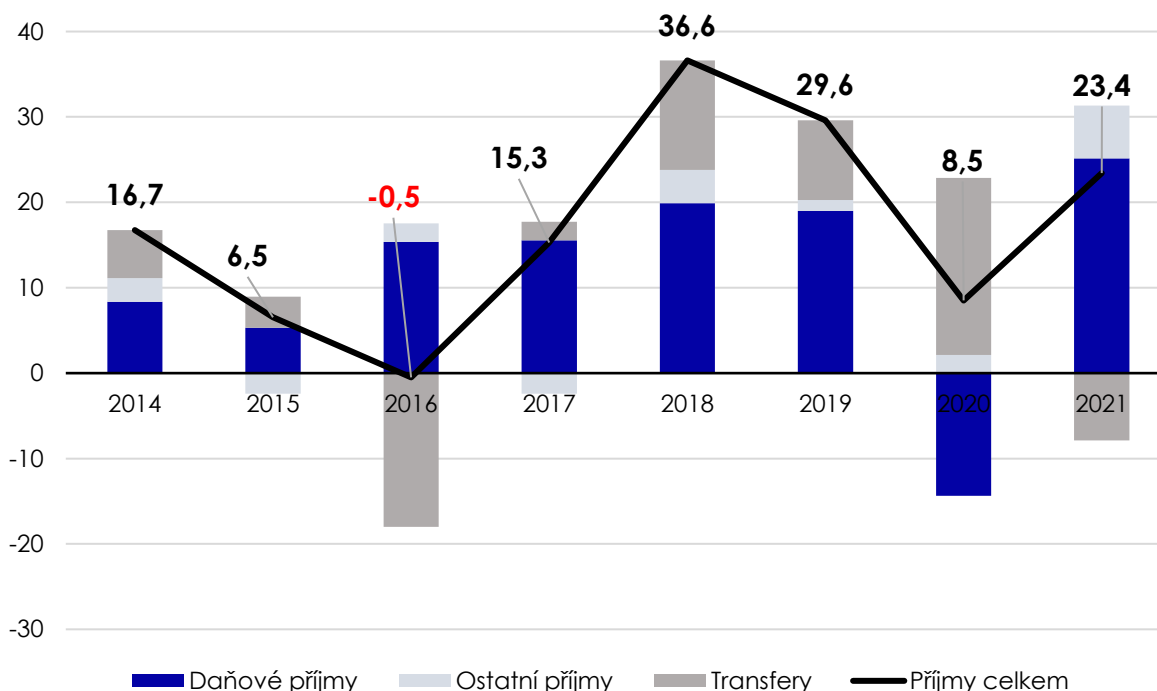
Tento pokles byl způsoben především vyplacením jednorázového příspěvku obcím pro rok 2020 podle zákona č. 159/2020 Sb. v roce 2020. V roce 2021 je vyplácen příspěvek ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu, jehož výpočet je založen na jiném principu respektujícím fiskální politiku a princip fungování sdílených daní.

Naopak **investiční transfery** přijaly obce v celkovém objemu **23,2 mld. Kč** (meziročně o 8,3 %, tj. o 2,1 mld. Kč méně). Nejvíce investičních transferů pocházelo z kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj** (dále jen „MMR“) v celkové výši **9,1 mld. Kč**. Většina těchto prostředků v objemu 6,1 mld. Kč (meziroční pokles o 1,1 mld. Kč, tj. o 15,7 %) byla vyplacena na projekty v rámci Integrovaného operačního programu. Dále lze zmínit prostředky poskytnuté z rozpočtu kapitoly **Ministerstva životního prostředí** (dále jen

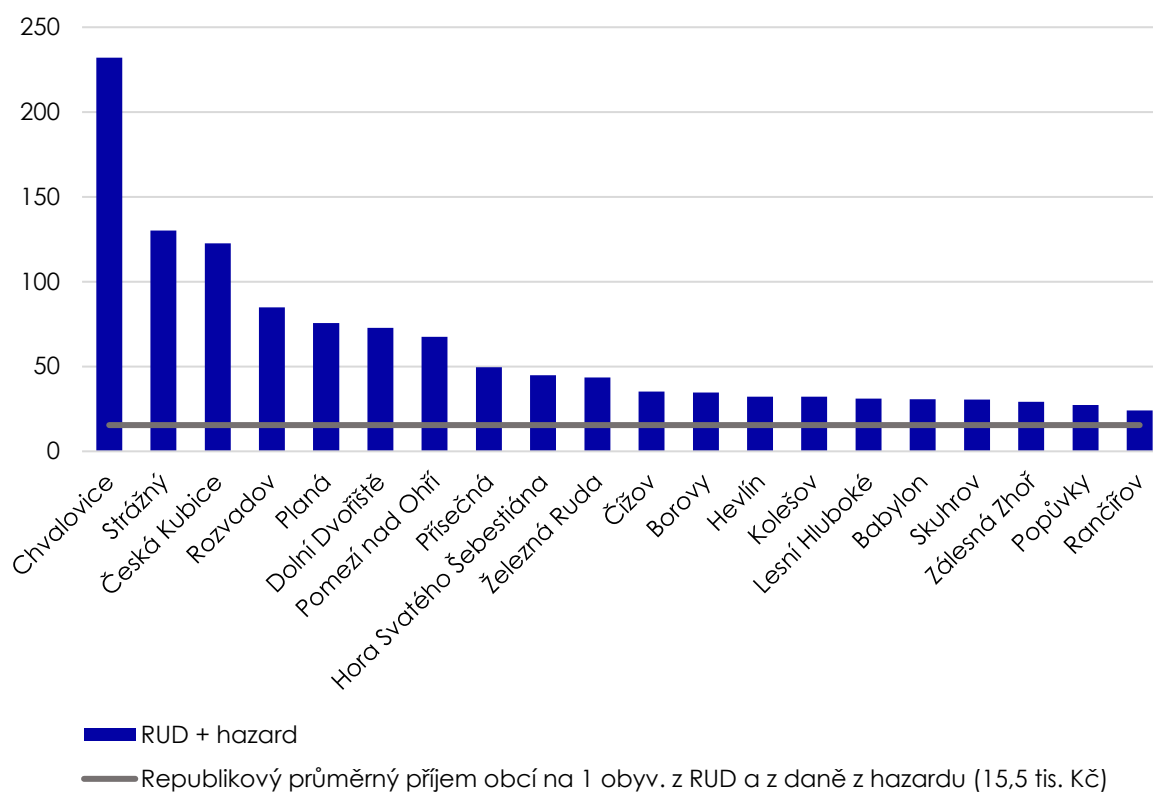
„MŽP“) určené na projekty v rámci Operačního programu – Životní prostředí v hodnotě 2,9 mld. Kč (meziročně o 1,5 mld. Kč, respektive o 34,6 % méně).

V části daňových příjmů stojí za zmínku příjmy z **daní v oblasti hazardu**. Tyto daně činí v roce 2021 5,5 mld. Kč a tvoří pouze **2,2% podíl na daňových příjmech**. Pokud však porovnáme **příjmy vybraných obcí z daně z hazardu a příjmy z rozpočtového určení daní na 1 obyvatele s republikovým průměrem na 1 obyvatele**, dostaneme zajímavé výsledky: **příjem Chvalovic na 1 obyvatele převyšuje 15 x republikový průměr, Strážný překračuje 8,4 x republikový průměr, Česká Kubice inkasuje 7,9 x více než je republikový průměr a např. Rozvadov inkasuje 5,5 x republikový průměr.**

Meziroční změna v příjmech obcí v letech 2014–2021 (v mld. Kč)

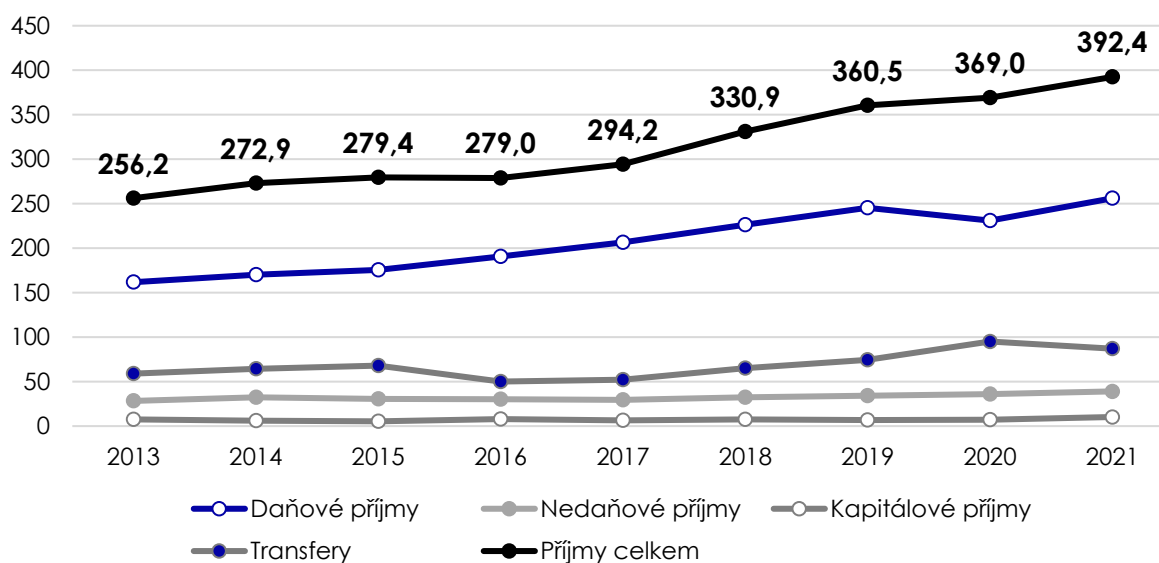
Příjem vybraných obcí z RUD a z daně z hazardu na 1 obyvatele v roce 2021 (v tis. Kč)

Struktura příjmů obcí zůstává stejná i v roce 2021, kdy 65,2 % příjmů tvoří daňové příjmy, 22,2 % z celkových příjmů obcí tvoří transfery,

9,9 % tvoří příjmy nedaňové a zbylé cca 2,6 % představují kapitálové příjmy.

Struktura příjmů obcí v letech 2013–2021 (v mld. Kč)

Výdaje obcí

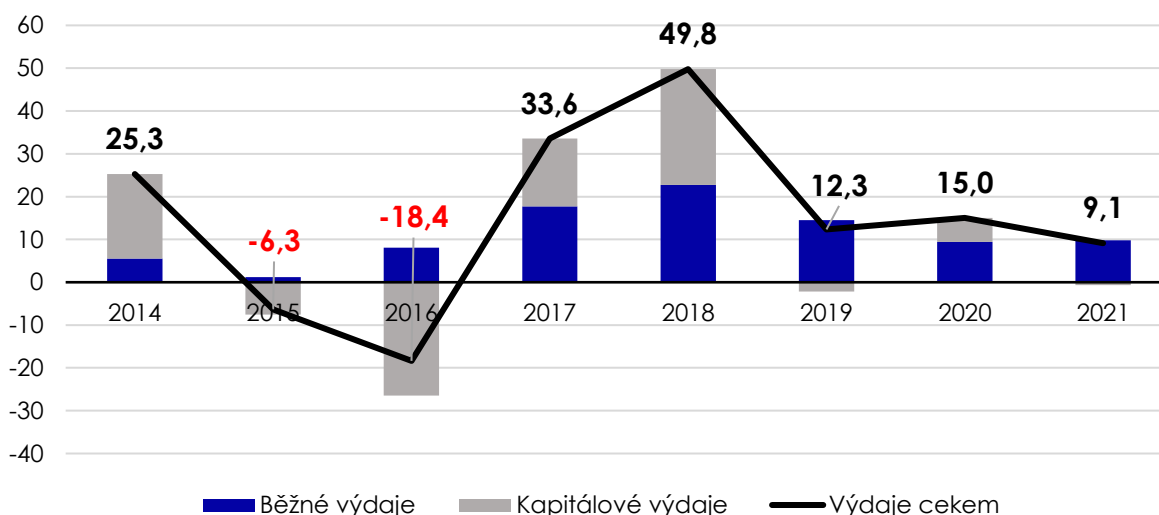
Celkové výdaje obcí v roce 2021 činily 359,1 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 2,6 %, tj. o 9,1 mld. Kč. Bez hl. m. Prahy celkové výdaje představovaly 269,4 mld. Kč a výsledek hospodaření skončil v přebytku 17,3 mld. Kč. V roce 2021 došlo pouze k růstu běžných výdajů a k mírnému poklesu kapitálových výdajů.

Běžné výdaje obcí vzrostly pouze o 3,9 %, tj. o 9,8 mld. Kč a kapitálové výdaje se meziročně snížily o 0,7 %, tj. o 0,1 mld. Kč. Na druhou stranu obce investovaly více než v roce 2019, a to o 5,4 %, tj. o 5 mld. Kč. **Pokles investic byl vyvolán omezením investičních transferů, ale i rostoucí inflací a s tím související zvyšování základních úrokových sazeb.** Zejména u obcí docházelo v letech 2020 a 2021,

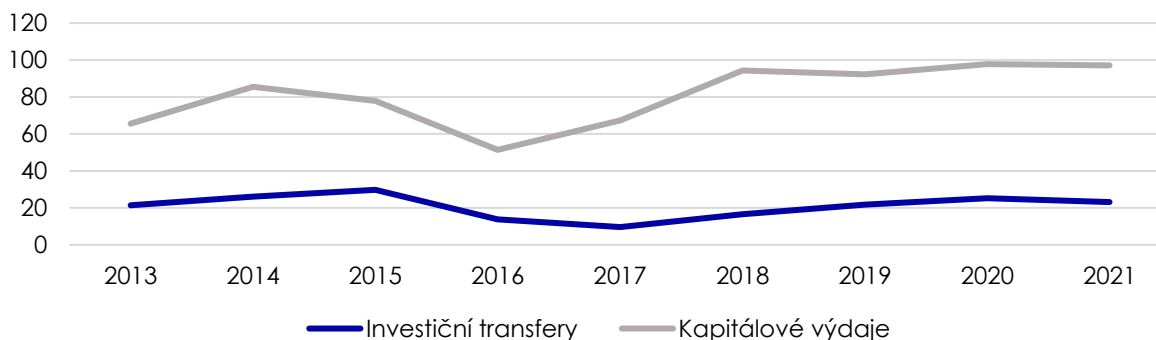
kdy byly extrémně nízké úrokové sazby, k navyšování vkladů na bankovních účtech a nevyužívání možnosti levnějších úvěrů pro investice, což v souvislosti s probíhající inflací a zdražováním stavebního materiálu vedlo k tomu, že peněžní prostředky na bankovních účtech ztrácí na hodnotě a zároveň dochází k prodražování investičních projektů.

Vývoj investičních transferů v celém sledovaném období kopíruje vývoj kapitálových výdajů. V roce 2021 se investiční transfery podílely na kapitálových výdajích 24 %. Výjimkou je rok 2017, kdy obce více investovaly, i když obdržely nižší objem investičních transferů. Korelace mezi vývojem investic a investičních dotací značí závislost obcí na investičních transferech.

Výdaje obcí v letech 2014–2021 – meziroční změny (v mld. Kč)

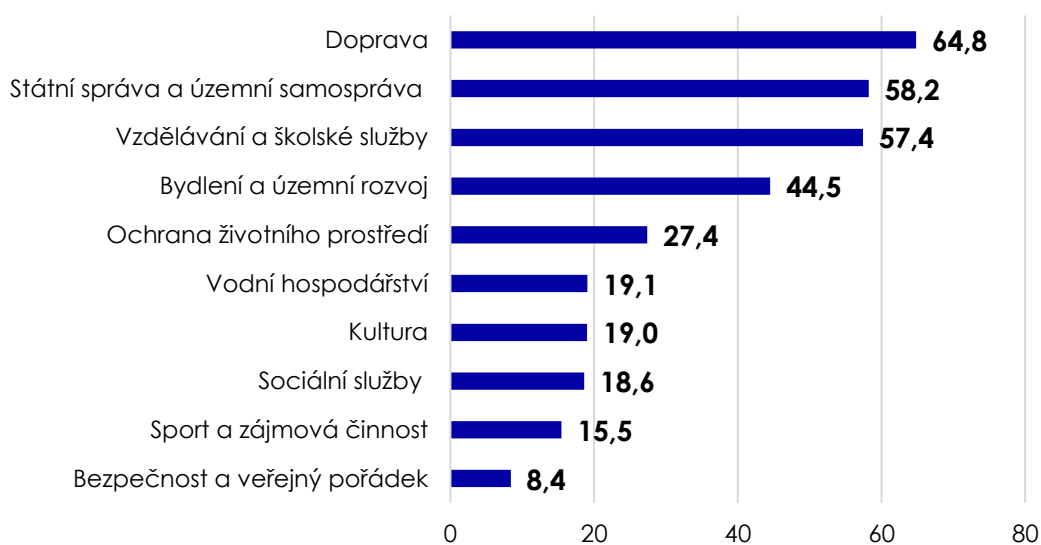

Vývoj investičních transferů a kapitálových výdajů obcí v letech 2013–2021 (v mld. Kč)

Odvětvové výdaje obcí v roce 2021 (v mld. Kč)

Největší výdaje obcí v roce 2021 směřovaly do **odvětví dopravy** (64,8 mld. Kč), **územní samosprávy** (58,2 mld. Kč) a do **vzdělání a školských služeb** (57,4 mld. Kč).

Hospodaření obcí za rok 2021 skončilo **přebytkem ve výši 33,3 mld. Kč**, přestože hospodaření státního rozpočtu v roce 2021 skončilo nejvyšším schodkem v historii

samostatné České republiky, a to ve výši 419,7 mld. Kč. Z provedené analýzy hospodaření obcí za rok 2021 vyplývá, že **obce se významně finančně nepodílely na sdílení nákladů vzniklých především v souvislosti s onemocněním COVID-19 a proti státu, který musel hospodařit na dluh, vykázaly výborný výsledek hospodaření.**

Výsledky hospodaření obcí za rok 2021 (v mil. Kč)

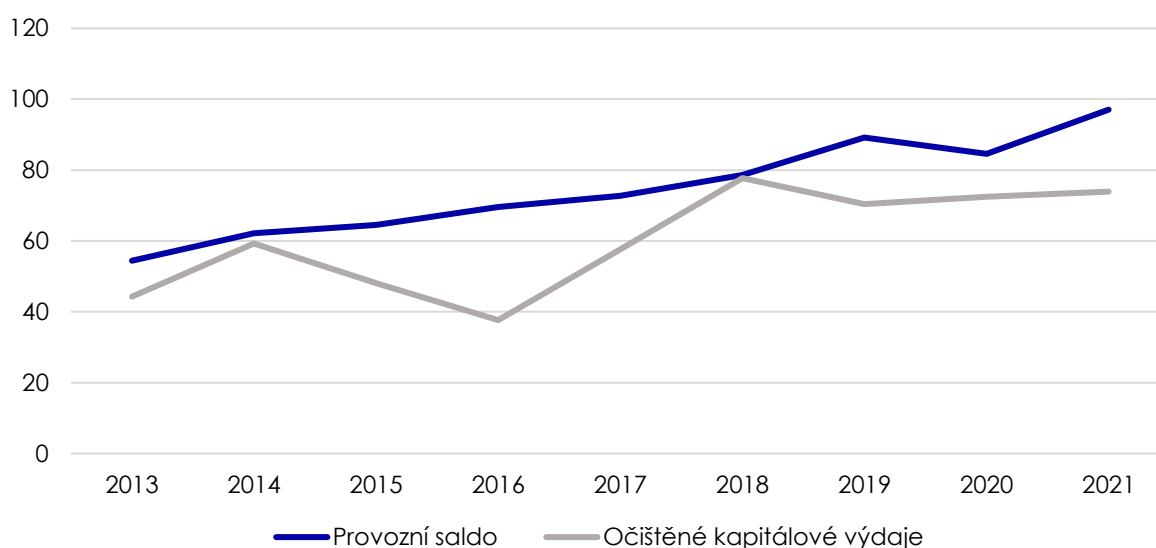
Výsledky hospodaření obcí za rok 2021

v mil. Kč	2021	% změna 2021/2020
Daňové příjmy	256 013,2	10,90%
Nedaňové příjmy	38 992,6	8,15%
Kapitálové příjmy	10 208,7	46,13%
Transfery	87 189,7	-8,30%
z toho:		
neinvestiční	63 971,0	-8,32%
investiční	23 218,7	-8,27%
Příjmy celkem	392 404,0	6,35%
Běžné výdaje	261 919,6	3,88%
Kapitálové výdaje	97 159,6	-0,66%
Výdaje celkem	359 079,2	2,61%
Saldo	33 324,9	
Provozní saldo	97 057,2	14,80%
Stavy na BÚ (vč. PO)	300 919,7	13,29%
Dluh (vč. PO)	69 559,2	-2,19%

Významným ukazatelem pro hodnocení ekonomické situace ÚSC je provozní saldo²² hospodaření vyjadřující volné peněžní prostředky z běžných příjmů daného roku, které mohou být využity na investice, případně splácení dluhů nebo na navýšení příspěvku PO v době krize atd. V případě obcí nebyl zcela využit jejich investiční potenciál, tedy obce mohly ze svých příjmů realizovat ještě více

investičních akcí nebo pomoci zřízeným PO navýšením příspěvku na provoz. Tato skutečnost je do značné míry ovlivněna hospodařením hl. m. Prahy, kdy provozní saldo od roku 2014 významně každoročně převyšuje realizované investiční akce z vlastních zdrojů, tzn. investiční možnosti hl. m. Prahy tak zůstávají pravidelně daleko za očekáváním.

Vývoj provozního salda vs. očištěných kapitálových výdajů²³ obcí v letech 2013–2021 (v mld. Kč)

Hospodaření krajů

Příjmy krajů

Celkové příjmy krajů v roce 2021 činily 291,3 mld. Kč, což znamená meziroční růst celkových příjmů o 11 %, tj. o 29 mld. Kč. Po očištění celkových příjmů krajů o přímé náklady na vzdělávání²⁴ celkové příjmy činí 145 mld. Kč. Od roku 2017 se na růstu celkových příjmů krajů

podílely zejména přijaté transfery, jejich nárůst představoval 18 mld. Kč. V roce 2021 došlo dále k meziročnímu růstu daňových příjmů o 12,8 %, tj. o 9,1 mld. Kč, nedaňových příjmů o 26,6 %, tj. o 1,7 mld. Kč i kapitálových příjmů o 104 %, tj. o 0,2 mld. Kč.

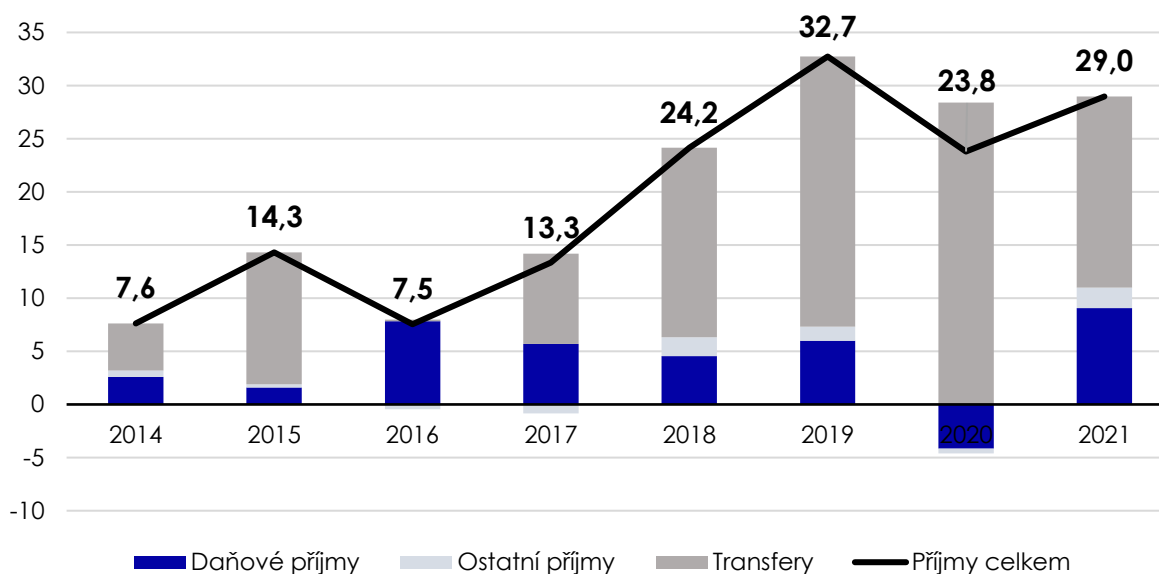
²² Provozní saldo = daňové příjmy + nedaňové příjmy + neinvestiční transfery – běžné výdaje

²³ Očištěné kapitálové výdaje představují kapitálové výdaje bez investičních transferů přijatých ze státního rozpočtu.

²⁴ Přímé náklady na vzdělávání představují peněžní prostředky ze státního rozpočtu (z kapitoly MŠMT),

kteřé kraje a hl. m. Praha rozepisují a přímo přidělují příslušným školám a školským zařízením. Jedná se tedy o průtokový neinvestiční transfer a kraj i hl. m. Praha nemůže s těmito prostředky nijak nakládat. Z tohoto důvodu se celkové příjmy a výdaje krajů a hl. m. Prahy očišťují, aby nedocházelo ke zkreslení jejich hospodaření.

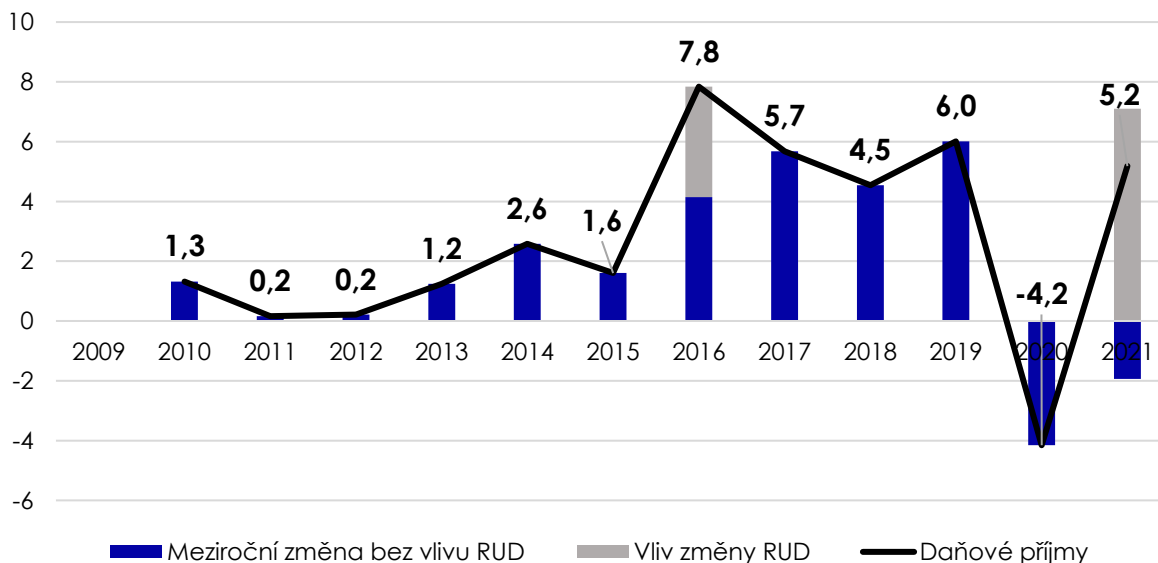
Příjmy krajů v letech 2014–2021 – meziroční změna (v mld. Kč)

Vlastní příjmy krajů činily 88,5 mld. Kč a meziročně zaznamenaly růst o 14,2 %, tj. o 11 mld. Kč. K nejvýznamnějšímu meziročnímu růstu na straně vlastních příjmů došlo u daňových příjmů, které se navýšily o 12,8 %, tj. o 9,1 mld. Kč, na 79,9 mld. Kč. Kraje tak překonaly hodnoty daňových příjmů z roku 2019, a to o 6,5 %, tj. o 4,9 mld. Kč. Přispělo k tomu především navýšení podílu krajů na celostátním hrubém výnosu daní dle zákona o rozpočtovém určení daní, a to z 8,92 % na 9,78 %. Největší meziroční růst byl zaznamenán u daní z příjmů právnických osob,

kteří vzrostly o 43,6 %, tj. o 6 mld. Kč a daně z přidané hodnoty, jejíž inkaso se zvýšilo o 17,5 %, tj. o 6,5 mld. Kč. Již na počátku roku 2021 došlo ke zrušení superhrubé mzdy vedoucí ke snížení zdanění mezd a tím pádem i ke snížení inkasa daně z příjmů fyzických osob u krajů, a to o 17 %, tj. o 3,4 mld. Kč. Tento pokles byl však také způsoben výplatou kompenzačního bonusu podnikatelům. Kraje v roce 2021 obdržely příspěvek ke zmírnění dopadů zákona o kompenzačním bonusu ve výši 1,1 mld. Kč.

Vývoj daňových příjmů krajů v letech 2009–2021 – meziroční změny (v mld. Kč)

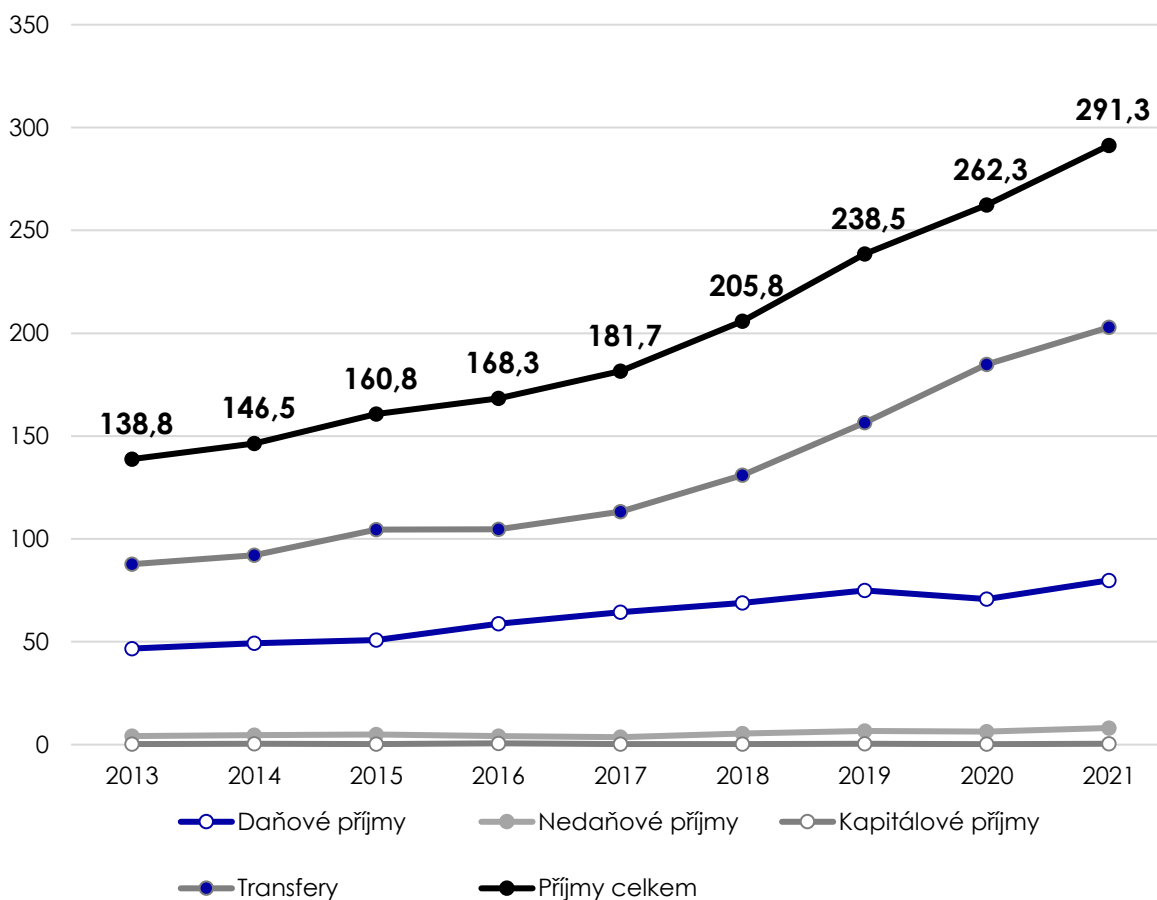

Objem přijatých transferů kraji pokračoval v trendu meziročního růstu, kdy v roce 2021 vzrostl o 9,7 %, tj. o 18 mld. Kč na 202,9 mld. Kč. Proti roku 2019 došlo dokonce k nárůstu o 29,6 %, tj. o 46,4 mld. Kč. **Na nárůstu se podílely pouze neinvestiční transfery, které se meziročně zvýšily o 11,5 % na 188,3 mld. Kč. Největší objem transferů obdržely kraje z rozpočtu kapitoly MŠMT, a to v hodnotě 154,6 mld. Kč, kdy se jednalo především o neinvestiční transfery určené na přímé náklady na vzdělávání ve výši 146,3 mld. Kč.** Následovaly transfery z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** (dále jen „MPSV“) v hodnotě **22,6 mld. Kč**, kdy většina prostředků (19,2 mld. Kč) byla vyplacena v rámci neinvestičních nedávkových transferů podle zákona č. 108/2006 Sb. Naopak **investiční transfery meziročně poklesly o 8,8 %, tj. o 1,4 mld. Kč, na 14,5 mld. Kč.** I přesto však

oproti roku 2019 vzrostly o 24,6 %, tj. o 2,9 mld. Kč. Největší část tvořily transfery poskytované z rozpočtu kapitoly MMR na projekty v rámci **Integrovaného regionálního operačního programu**, které dosáhly **7,3 mld. Kč** (meziroční pokles o 0,2 mld. Kč, tj. o 2,5 %), dále transfery poskytované ze **Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši 3,8 mld. Kč** a prostředky poskytované z kapitoly MŽP určené na projekty v rámci OP – Životní prostředí v hodnotě **1,2 mld. Kč.**

Struktura příjmů krajů zůstává dlouhodobě stejná. Největší část tvoří transfery, které představují 69,6 % z celkových příjmů krajů, dále s 27,4 % následují daňové příjmy. Nedaňové příjmy tvoří 2,8 % a zbylé 0,2 % tvoří kapitálové příjmy, které představují pouze marginální nepravidelný zdroj příjmů.

Struktura příjmů krajů v letech 2013–2021 (v mld. Kč)

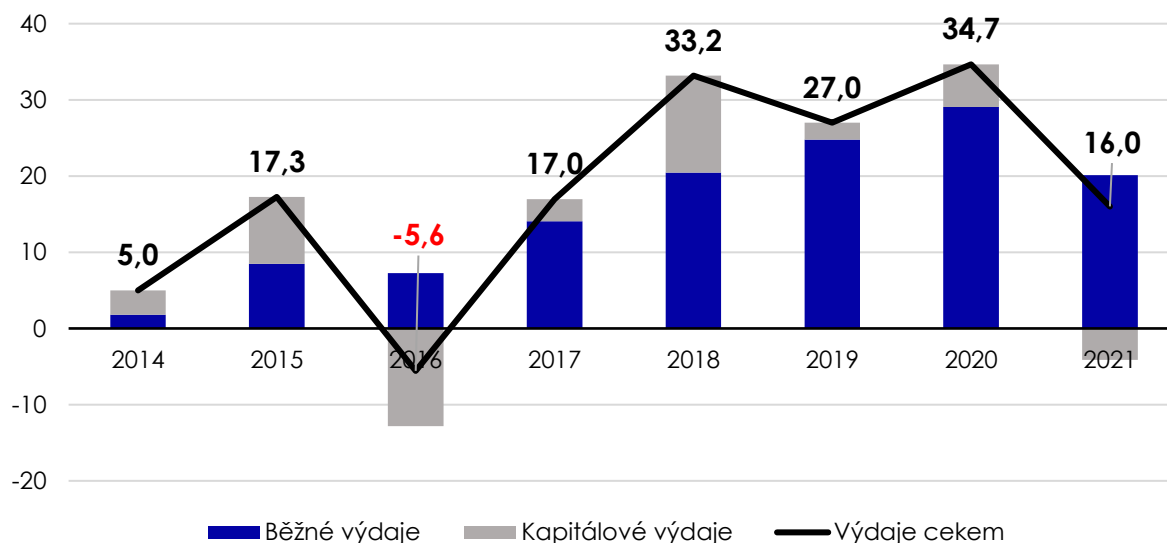
Výdaje krajů

Celkové výdaje krajů v roce 2021 činily 283,4 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 6 %, respektive o 16 mld. Kč. Po očištění celkových výdajů krajů o přímé náklady na vzdělávání² celkové výdaje činí 137,1 mld. Kč. **Vyšší růst byl vykázán u běžných výdajů, které meziročně vzrostly o 8,8 %, tj. o 20,1 mld. Kč na 249,6 mld. Kč.** Naopak **kapitálové výdaje** meziročně **klesly o 4,1 mld. Kč** na 33,8 mld. Kč.

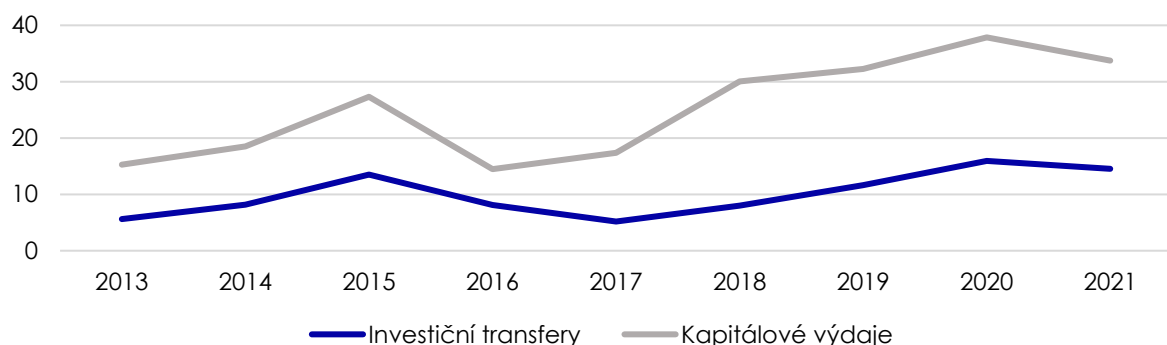
Růst celkových výdajů byl způsoben především růstem neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím, které se meziročně zvýšily o 8,5 %, respektive o 14,8 mld. Kč na 189,7 mld. Kč. Většina těchto prostředků (152,9 mld. Kč, meziročně o 13,7 mld. Kč, tj. o 9,8 % více) byla určena pro **organizace působící v oblasti školství.** Dále došlo k růstu

výdajů na **dopravní územní obslužnost, které se meziročně zvýšily o 2,2 mld. Kč, tj. o 11,9 %** a představovaly 21 mld. Kč. U **kapitálových výdajů** došlo k **meziročnímu poklesu o 10,8 %.** Nejvýraznější **pokles** byl vykázán v části **investičních nákupů a souvisejících výdajů, které meziročně klesly o 27,4 %, tj. o 5 mld. Kč.** Pokles ve výši 3,3 mld. Kč, tj. 99,1 % byl meziročně vykázán u výdajů na dopravní prostředky, které činily 29,5 mil. Kč a dále došlo k poklesu o 1,8 mld. Kč, tj. o 12,9 % u výdajů do budov, hal a pozemků, kdy jejich výše v roce 2021 činila 12,2 mld. Kč. **Vývoj kapitálových výdajů krajů do značné míry kopíruje vývoj přijatých investičních transferů** kraji (s výjimkou roku 2016), které v roce 2021 představovaly 43 % na celkových kapitálových výdajích.

Výdaje krajů v letech 2014–2021 – meziroční změna (v mld. Kč)

Vývoj investičních transferů a kapitálových výdajů krajů v letech 2013–2021 (v mld. Kč)

Z hlediska odvětví směřovalo nejvíce výdajů krajů do oblasti **vzdělávání a školských služeb (164,8 mld. Kč)**. Prostředky na tyto výdaje jsou krajům z naprosté většiny poskytovány ze státního rozpočtu v podobě **přímých nákladů na vzdělávání**, které činily **146,3 mld. Kč**. Dále směřovalo nejvíce prostředků z rozpočtů krajů do **oblasti dopravy (51,4 mld. Kč), sociálních**

služeb (23,4 mld. Kč) nebo zdravotnictví (13,6 mld. Kč).

Hospodaření krajů za rok 2021 skončilo **přebytkem ve výši 7,9 mld. Kč**. Od roku 2013 byl výsledek hospodaření krajů vyšší pouze v letech 2016 a 2017, kdy jejich výsledek hospodaření dosáhl 12,7 mld. Kč, respektive 9,1 mld. Kč.

Odvětvové výdaje krajů v roce 2021 (v mld. Kč)

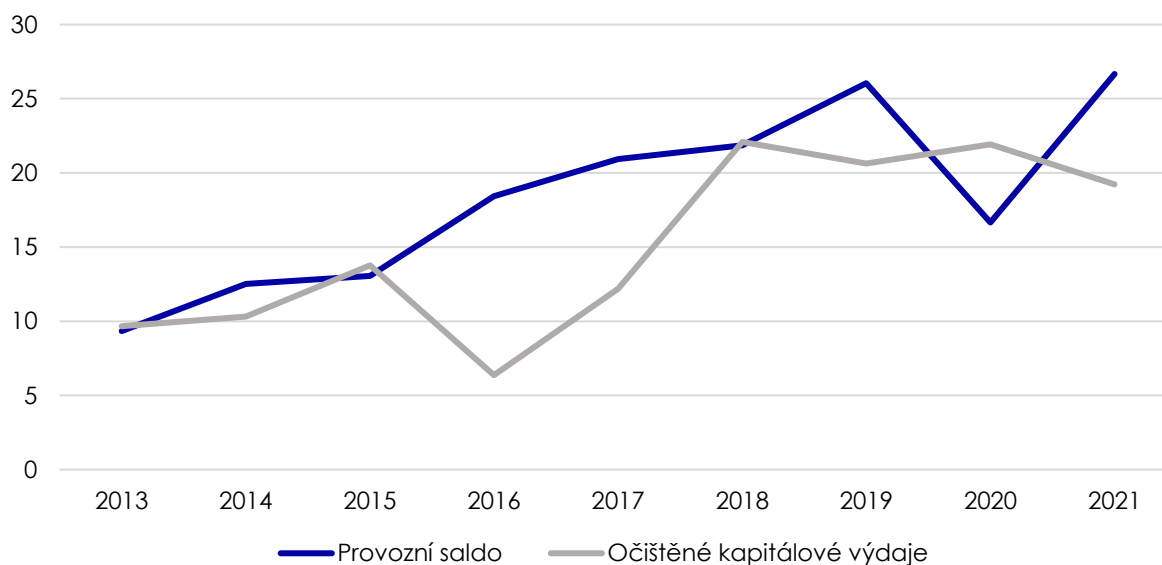
Výsledky hospodaření krajů za rok 2021 (v mil. Kč)

v mil. Kč	2021	% změna 2021/2020
Daňové příjmy	79 873,72	12,78 %
Nedaňové příjmy	8 102,49	26,57 %
Kapitálové příjmy	473,05	103,96 %
Transfery	202 856,93	9,72 %
z toho:		
neinvestiční	188 330,1	11,47 %
investiční	14 526,8	-8,82 %
Příjmy celkem	291 306,2	11,04 %
Běžné výdaje	249 637,18	8,77 %
Kapitálové výdaje	33 749,56	-10,85 %
Výdaje celkem	283 386,74	5,99 %
Saldo	7 919,5	
Provozní saldo	26 669,2	60,09 %
Stavy na BÚ (vč. PO)	41 705,1	27,03 %
Dluh (vč. PO)	20 803,0	16,63 %

Významným ukazatelem pro hodnocení ekonomické situace ÚSC je provozní saldo¹ hospodaření vyjadřující volné peněžní prostředky z běžných příjmů daného roku, které mohou být využity na investice, případně splácení dluhů nebo na navýšení příspěvku PO v době krize atd. V roce 2021 meziročně

poklesly kapitálové výdaje krajů z vlastních zdrojů a zároveň vzrostlo provozní saldo. Z pohledu krajů tak došlo v roce 2021 k nevyužití jejich investičního potenciálu. Kraje od roku 2013 využily svůj investiční potenciál pouze čtyřikrát (v roce 2013, 2015, 2018 a 2020).

Vývoj provozního salda vs. očištěných kapitálových výdajů¹ krajů v letech 2013–2021 (v mlrd. Kč)

HOSPODAŘENÍ DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ (DSO)

DSO představují specifickou a nejčastější formu **spolupráce mezi obcemi**. Vznikají za účelem prosazování společných zájmů členských obcí, zajišťování rozvoje jejich infrastruktury, případně provozování některých společných činností (například v oblasti vodního hospodářství, ochrany životního prostředí, bydlení a územního rozvoje, sociálních služeb). Jednotlivé DSO jsou právníckými osobami, sestavují rozpočet a hospodaří s majetkem, který členské obce vkládají do svazku a s majetkem, který získaly vlastní činností. **V roce 2021 působilo na území České republiky celkem 699 DSO, jejich počet se meziročně snížil o 1.**

DSO hospodařily s **příjmy ve výši 5,1 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 6,6 %**, respektive o 0,3 mld. Kč. Přesto celková výše příjmů DSO, stejně jako v předchozích třech letech, značně zaostávala za úrovní dosahovanou v období let 2010–2015, kdy průměrná roční výše příjmů činila 5,8 mld. Kč. Důvodem byl nižší objem přijatých transferů, které představují základní zdroj financování činnosti DSO.

Vlastní příjmy DSO byly v roce 2021 vykázány zhruba ve stejné výši jako v předchozích dvou

letech a činily **1,6 mld. Kč**. Tvořily je v zásadě pouze nedaňové příjmy, z toho: příjmy z pronájmu majetku ve výši 1,1 mld. Kč a příjmy z vlastní činnosti ve výši 0,4 mld. Kč.

Výdaje DSO v roce 2021 činily **5 mld. Kč**, meziročně **se zvýšily o 2,1 %**, tj. o 0,1 mld. Kč. Růst byl vykázan jak v části běžných výdajů, které činily 1,6 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 4 %, tj. o 59,1 mil. Kč, tak u kapitálových výdajů, které dosáhly 3,4 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 1,3 %, tj. o 45,2 mil. Kč.

Z hlediska odvětvové struktury směřovala největší část výdajů ve výši **3,3 mld. Kč**, stejně jako v předchozích letech, do odvětví **vodního hospodářství**. Dále výdaje směřovaly do oblasti bydlení a komunálních služeb (0,4 mld. Kč), ochrany životního prostředí (0,3 mld. Kč) nebo dopravy (0,2 mld. Kč).

Hospodaření DSO skončilo v roce 2021 s přebytkem ve výši 79,2 mil. Kč a proti loňskému roku se saldo hospodaření zvýšilo o 207,4 mil. Kč. **Z celkového počtu 699 DSO jich 437 hospodařilo s vyrovnaným nebo kladným výsledkem rozpočtového hospodaření** (v roce 2020 hospodařilo s přebytkem 415 DSO).

HOSPODAŘENÍ REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI

Regionální rady regionů soudržnosti (dále jen „Regionální rady“) vznikly v roce 2006 jako řídicí orgány regionálních operačních programů v programovém období 2007–2013. Jejich hlavním úkolem bylo prostřednictvím regionálních operačních programů administrovat peněžní prostředky z rozpočtů fondů EU.

Od poloviny roku 2016, tj. termín, do kdy bylo možné proplácet poslední projekty realizované v rámci regionálních operačních programů, spočívá úloha Regionálních rad především v monitorování a kontrole projektů v období jejich povinné udržitelnosti, kdy u posledních

proplacených projektů trvala až do konce roku 2021 a provádění činností spojených s postupným ukončováním jednotlivých regionálních operačních programů. V hospodaření Regionálních rad se proto promítalo **postupné utlumování jednotlivých činností** a postupné snižování počtu pracovníků. **V roce 2021 došlo ke schválení zákona²⁵, kterým se Regionální rady ke dni 31. 12. 2021 ruší.**

Celkové příjmy Regionálních rad v roce 2021 dosáhly meziročního **růstu o 3,7 %**, tj. o 18,9 mil. Kč a činily tak 536,3 mil. Kč. Nedaňové příjmy, které představovaly největší

²⁵ Regionální rady se uplynutím dne 31. 12. 2021 zrušily, a to na základě zákona č. 251/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře

regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

část příjmů, činily 456,1 mil. Kč (přijaté sankční platby, přijaté vratky transferů, příjmy z finančního vypořádání) a meziročně vzrostly o 101,3 %.

Výdaje Regionálních rad v roce 2021 činily **657 mil. Kč** a meziročně se zvýšily o 41,5 %, tj. o 192,8 mil. Kč). V rámci **běžných výdajů ve výši 639,5 mil. Kč** byla majoritní část těchto prostředků vynaložena v souvislosti s výdaji na vlastní činnost Regionálních rad, tj. výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně souvisejícího pojistného, výdaje

STAVY NA BANKOVNÍCH ÚČTECH

Stav peněžních prostředků na **bankovních účtech obcí, DSO, krajů, regionálních rad** a na účtech **příspěvkových organizací zřízených kraji a obcemi** dosáhl ke konci roku **2021 v souhrnu 367,5 mld. Kč**, meziročně se zvýšil o 47,4 mld. Kč, respektive o 14,8 %.

Při pohledu na vývoj stavu na bankovních účtech dle jednotlivých úrovní²⁶ je patrné, že k 31. 12. 2021 došlo **ve srovnání s předchozím rokem k růstu zůstatků u všech úrovní územních rozpočtů kromě regionálních rad.**

K **nejvýraznějšímu růstu** stavu na bankovních účtech v absolutním vyjádření došlo **u obcí** (meziročně o 32,2 mld. Kč, tj. o 14,0 %) a **krajů**

ZADLUŽENOST

Územní rozpočty včetně zřízených příspěvkových organizací vykázaly ke konci roku 2021 **důh²⁷ ve výši 96,1 mld. Kč**, což je o 1,8 %, respektive o 1,7 mld. Kč více než v roce předchozím. **Důh vzrostl na úrovni krajů** meziročně **o 2,9 mld. Kč**, tj. o 13,4 %, **u DSO o 309,4 mil. Kč**, tj. o 21,9 %. **Obce naopak v roce 2021 svůj důh meziročně snížily o 1,6 mld. Kč,**

na nákup služeb či vratky transferů poskytnutých z veřejných rozpočtů ústřední úrovně. V rámci **kapitálových výdajů** došlo k jejich výraznému **meziročnímu zvýšení o 178,1 %** na úroveň 17,6 mil. Kč. Jednalo se především o investiční transfery obcím, fundacím, ústavům a obecně prospěšným společnostem a nefinančním podnikatelským subjektům.

Regionální rady ukončily své hospodaření se schodkem ve výši **120,8 mil. Kč**, kdy v roce 2020 činil jejich přebytek hospodaření 53,2 mil. Kč.

(meziročně o 9,2 mld. Kč, tj. o 28,4 %). Přičemž růst byl vykázán také u příspěvkových organizací krajů (o 2,8 mld. Kč, tj. o 14,0 %) i obcí (o 3,1 mld. Kč, tj. o 8,7 %).

Stav na bankovních účtech **hl. m. Prahy** (bez PO) činil k 31. 12. 2021 **celkem 96,3 mld. Kč**. Stav na účtech příspěvkových organizací Magistrátu hl. m. Prahy a příspěvkových organizací městských částí hl. m. Prahy činil 10,1 mld. Kč.

U **DSO** došlo k **růstu** peněžních prostředků **o 234,6 mil. Kč**, respektive o 10,5 % a regionální rady vykázaly pokles o 125,8 mil. Kč (tj. o 78,4 %), přičemž stav jejich prostředků na bankovních účtech činil k 31. 12. 2021 pouze 34,7 mil. Kč.

tj. o 2,2 %. **Regionální rady dlouhodobě hospodaří bez dluhů.**

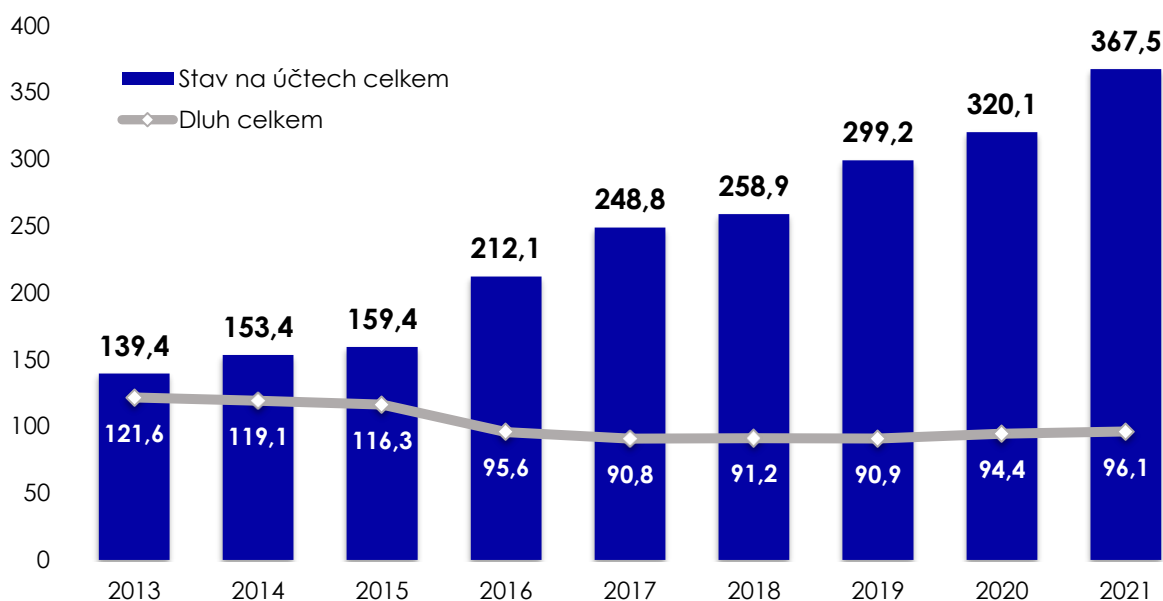
Ke konci roku 2021 **stav peněžních prostředků** na bankovních účtech **převýšil hodnotu celkového dluhu** územních rozpočtů **o 271,4 mld. Kč**, tj. více než trojnásobně (**3,8 krát**).

²⁶ Zahrnuty termínované vklady, bankovní účty, pokladna a peníze na cestě. Konkrétně jsou zahrnuty syntetické účty 068, 231, 236, 241, 244, 261, 262. V případě příspěvkových organizací se jedná o syntetické účty 068, 241, 243, 244, 261, 262.

²⁷ Do údajů o zadluženosti jsou od 1. 1. 2010 zahrnovány přijaté úvěry a zápůjčky, přijaté návratné

finanční výpomoci, vydané dluhopisy, eskontované směnky, směnky k úhradě, závazky z ručení a ostatní dlouhodobé závazky. Konkrétně se jedná o syntetické účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

Vývoj dluhu a stavu peněžních prostředků na bankovních účtech územních rozpočtů v letech 2013–2021 (v mld. Kč)

Nutné je podotknout, že stav peněžních prostředků na bankovních účtech územních rozpočtů nepředstavuje prostředky, se kterými je možné v celé výši volně disponovat. Na **bankovních účtech jsou také vykazovány peněžní prostředky**, které jsou zapojované do rozpočtu následujícího roku a jsou již například smluvně vázány.

V roce 2021 vykazovalo dluh 3 258 obcí z celkového počtu 6 254 obcí, což je 52,1 % obcí. Počet obcí, které vykazovaly v posledních letech dluh, zůstává v zásadě stabilizovaný, meziročně došlo k nárůstu o 43 obcí.

Obce včetně jimi zřizovaných příspěvkových organizací vykazovaly ke konci roku 2021 **celkový dluh** ve výši **69,6 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o **pokles o 2,2 %**, tedy snížení o 1,6 mld. Kč. V celkovém objemu dluhu obcí jsou zahrnuty přijaté bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. zápůjček ze státních fondů. **Obce si z republikového pohledu půjčovaly peněžní prostředky s pevně sjednanou úrokovou sazbou v mediánové výši 1,64 %**. Přičemž **nejvyšší** mediánovou úroveň úroků z půjček a úvěrů měly **obce z Karlovarského kraje**, jejichž výše dosáhla 1,96 %. Obce Karlovarského kraje následovaly **obce**

Libereckého kraje s hodnotou úroků ve výši 1,89 %. Naopak **nejnižší mediánovou hodnotu úroků** měly **obce z Kraje Vysočina**, jejichž výše činila 1,34 %. Nízkou úroveň úroků z úvěrů a půjček měly dále obce z Pardubického kraje (1,50 %), Jihomoravského kraje (1,51 %) nebo ze Zlínského kraje (1,53 %).

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí **dluh ostatních obcí celkem 47,1 mld. Kč**. U obcí bez těchto největších měst došlo k meziročnímu nárůstu celkového dluhu o 3,8 mld. Kč.

Celková výše **dluhu hl. m. Prahy** včetně příspěvkových organizací Magistrátu hl. města Prahy a příspěvkových organizací městských částí dosáhla **14,2 mld. Kč**. **Podíl dluhu hl. m. Prahy na celkovém dluhu obcí činil 20,4 %**.

Dluh příspěvkových organizací zřízených obcemi včetně organizací zřízených městskými částmi hl. m. Prahy dosáhl ke konci roku 2021 výše **1,1 mld. Kč**. Z celkového počtu 8 340 organizací vykazovalo dluh 413 organizací, tj. 5,0 %. V rámci zadlužených obecních příspěvkových organizací jich z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) působilo nejvíce **v oblasti předškolního a základního vzdělávání**.

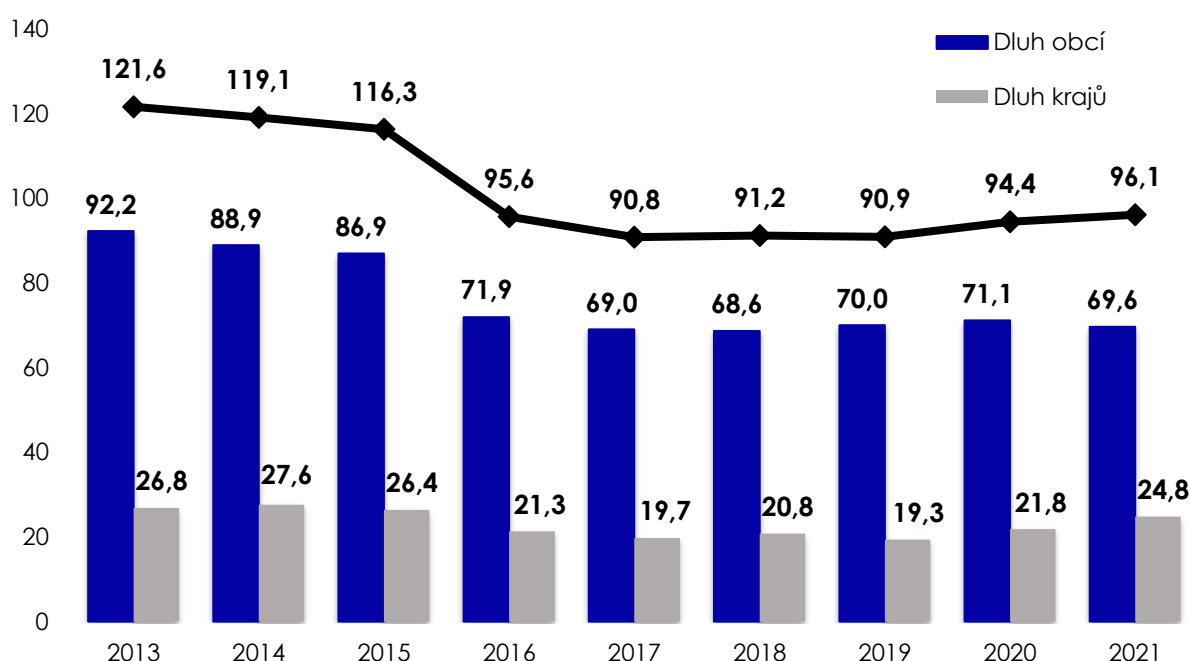
Dobrovolné svazky obcí vykázaly **dluh ve výši 1,7 mld. Kč**, což je o 309,4 mil. Kč, tj. o 21,9 % více než předchozí rok. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

Kraje včetně jimi zřízených příspěvkových organizací vykázaly ke konci roku 2021 dluh

v celkové výši 24,8 mld. Kč. Meziročně hodnota dluhu vzrostla o 13,4 %, tedy o 2,9 mld. Kč.

Dluh příspěvkových organizací zřízených kraji (z 1 844 organizací vykazuje dluh 246 organizací, tj. 13,3 %) dosáhl ke konci roku 2021 výše **4 mld. Kč**. V rámci zadlužených krajských příspěvkových organizací působilo z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) nejvíce organizací v oblasti středního všeobecného a odborného vzdělávání.

Vývoj dluhu obcí a krajů v letech 2013–2021 (v mld. Kč)

ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ

Koncem roku 2020 byl přijat zákon č. 609/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (dále jen „RUD“), jež s účinností od 1. ledna 2021 navyšuje podíly obcí a krajů na vybraných daních, a to v souvislosti se zrušením tzv. superhrubé mzdy. **U obcí** došlo

k navýšení **podílů z 23,58 % na 25,84 %**, což znamená **navýšení** výnosu ze sdílených daní ve výchozím roce 2021 o cca **19,1 mld.** **U krajů** byly **navýšeny podíly z 8,92 % na 9,78 %**, což znamenalo **navýšení** daňových příjmů o cca **7,1 mld. Kč**.

Obce

Vývoj RUD obcí v letech 2011–2021

Vývoj podílu obcí na stanovené části výnosu daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

PROCENTNÍ PODÍL OBCÍ	2001-2007	2008-2011	2012	2013-2015	2016	2017	2018-2020	od 2021
Daň z přidané hodnoty	20,59%	21,40%	19,93%	20,83%	20,83%	21,40%	23,58%	25,84%
Daň z příjmů právnických osob	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%	25,84%
Daň z příjmů fyzických osob - zvláštní sazba (= vybíraná srážkou)	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%	25,84%
Daň z příjmů fyzických osob - placená poplatníky (= daň z příznání)	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%	25,84%
Daň z příjmů fyzických osob - placená plátcí (= ze závislé činnosti)	20,59%	21,40%	21,40%	22,87%	23,58%	23,58%	23,58%	25,84%
Daň z příjmů fyzických osob placená plátcí (= ze závislé činnosti) podle počtu zaměstnanců s výkonem práce v obci	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
Daň z příjmů fyzických osob - placená poplatníky (= daň z příznání) dle bydliště FO podávající příznání	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Daň z nemovitých věcí dle umístění nemovité věci	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Kraje

Vývoj RUD krajů v letech 2002–2021

Vývoj podílu krajů na stanovené části výnosu daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

PROCENTNÍ PODÍL KRAJŮ	2002-2004	2005-2011	2012	2013-2015	2016	2017	2018-2020	od 2021
Daň z přidané hodnoty	3,10%	8,92%	8,29%	7,86%	8,92%	8,92%	8,92%	9,78%
Daň z příjmů právnických osob	3,10%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	9,78%
Daň z příjmů fyzických osob - zvláštní sazba (= vybíraná srážkou)	3,10%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	9,78%
Daň z příjmů fyzických osob - placená poplatníky (= daň z příznání)	3,10%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	8,92%	9,78%
Daň z příjmů fyzických osob - placená plátcí (= ze závislé činnosti)	3,10%	8,92%	8,92%	8,65%	8,92%	8,92%	8,92%	9,78%

Pasáže této kapitoly zpracovalo Ministerstvo financí ČR.

dozor a kontrola obcí

DOZOR A KONTROLA OBCÍ

Dozorová činnost

Ministerstvo vnitra zajišťuje plnění úkolů coby nadřízeného správního orgánu krajů ve vztahu k jejich samostatné působnosti. Drtivá většina těchto řízení se týká rozhodování při vyřizování žádostí o poskytnutí informací z oblasti samostatné působnosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

V roce 2021 bylo při poskytování informací ze samostatné působnosti krajů celkem **97 odvolání a stížností**. V 69 případech byli žadatelé zcela nebo zčásti úspěšní (tj. v 71 % případů). Ve 22 případech byly odvolání či stížnosti zamítnuty (postup kraje byl potvrzen), v 6 případech bylo řízení ukončeno jinak (podání bylo opožděné nebo bylo postoupeno jinému příslušnému orgánu). V roce 2021 pak byly vydány tři informační příkazy (v roce 2020 jich bylo 10).

Rozhodování o odvoláních a stížnostech proti orgánům krajů při vyřizování žádostí o poskytnutí informací ze samostatné působnosti krajů

	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně/předčasně	postoupeno
Hlavní město Praha	55	32	9	10	1	3
Středočeský kraj	9	5	0	4	0	0
Ústecký kraj	11	5	2	3	0	1
Liberecký kraj	2	2	0	0	0	0
Karlovarský kraj	2	1	0	0	0	1
Plzeňský kraj	2	0	0	2	0	0
Jihočeský kraj	1	0	0	1	0	0
Kraj Vysočina	10	9	0	1	0	0
Královéhradecký kraj	0	0	0	0	0	0
Pardubický kraj	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	0	0	0	0	0	0
Olomoucký kraj	1	0	0	1	0	0
Zlínský kraj	4	3	1	0	0	0
Jihomoravský kraj	0	0	0	0	0	0
Celkem	97	57	12	22	1	5

Dozor nad usneseními a dalšími opatřeními v samostatné působnosti

V oblasti dozoru nad usneseními a dalšími opatřeními orgánů obcí a krajů dominovaly nejčastěji následující věcné oblasti:

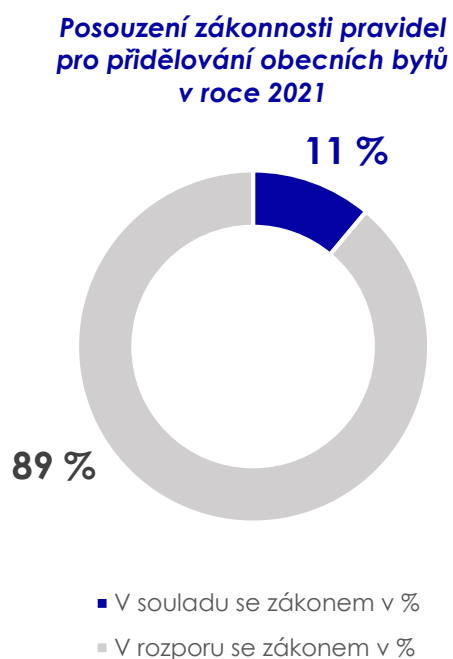
- nakládání s nemovitým majetkem,
- sazebníky úhrad za poskytování informací,
- zákonností pravidel pro přidělování bytů,
- zákonností jednacích řádů orgánů obcí.

Posuzování pravidel pro přidělování obecních bytů

V rámci plnění úkolů stanovených *Strategií sociálního začleňování 2021–2030* provádí Ministerstvo vnitra posuzování zákonnosti pravidel pro přidělování obecních bytů. Pravidla jsou posuzována po obsahové stránce z pohledu případné diskriminace a možnosti omezení přístupu k obecnímu bydlení.

V roce 2021 ministerstvo posoudilo celkem **27 pravidel pro přidělování bytů**, včetně jejich návrhů, z nichž ve **24 případech zjistil porušení zákona**.

Posouzení zákonnosti pravidel pro přidělování obecních bytů v roce 2021

Celkový počet posouzených pravidel	27	
Počet pravidel shledaných v souladu se zákonem	3	
Počet pravidel rozporných se zákonem	24	
Náprava nezákonných pravidel	Dobrovolně zjednána náprava	14
	Náprava je předmětem jednání s obcí	9
	Pravidla byla ve fázi návrhu	1

Za nejčastější porušení zákona lze označit:

- neprojednání žádosti občana obce v orgánu obce k tomu příslušném nebo nezařazení na seznam uchazečů na základě plošně stanovených podmínek (např. občanství České republiky, dluhy vůči obci či třetím subjektům, existence jiného bydlení apod.),
- nezařazení na seznam uchazečů z důvodu pobírání různých dávek sociální podpory,
- požadavek poplatku nebo nevratného daru za podání žádosti,
- posuzování trestní minulosti žadatele či posuzování všech členů žadatelovi domácnosti nebo rodiny.

Dozor nad vydáváním obecně závazných vyhlášek

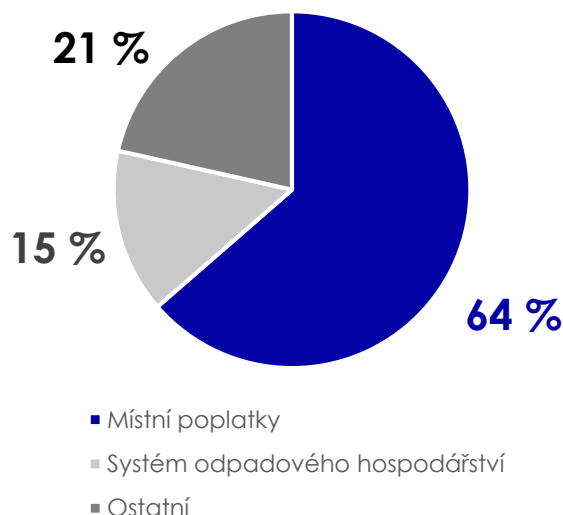
Dozor nad obecně závaznými vyhláškami

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem posouzených OZV	6 639	11 482	10 588	9 147	7 948	12 112	20 724	16 683
Z toho posouzených návrhů OZV	38 %	52 %	45 %	41 %	40 %	65 %	23 %	41 %

Za rok 2021 Ministerstvo vnitra obdrželo celkem **16 683 obecně závazných vyhlášek** (či jejich návrhů), což je v meziročním srovnání pokles o 4 041. Přelom roku 2019 a 2020 byl poznamenán enormním počtem obdržených obecně závazných vyhlášek v důsledku novely zákona o místních poplatcích. Z celkového počtu tvořily 64 % vyhlášky o místních poplatcích a další významnou skupinou byly obecně závazné vyhlášky stanovující systém odpadového hospodářství.

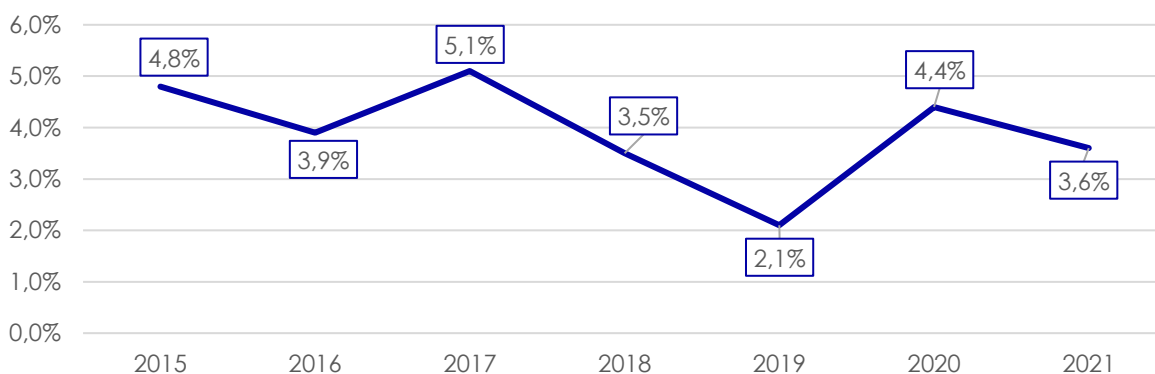
Vysoký podíl posuzovaných návrhů lze považovat za pozitivní a svědčí o aktivní metodické pomoci pracovníků územních oddělení dozoru.

Skladba vydaných obecně závazných vyhlášek v roce 2021

Podíl nezákonných obecně závazných vyhlášek za rok 2020 činil 3,6 %, což zásadním způsobem nevybočuje z dlouhodobého průměru.

Podíl vydaných nezákonných obecně závazných vyhlášek v jednotlivých letech

V průběhu roku 2021 byly Ústavnímu soudu podány 2 návrhy Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky či jejího ustanovení. Jednalo se o obecně závaznou vyhlášku města Heřmanův Městec č. 5/2019 o zákazu konzumace alkoholických nápojů na některých veřejně přístupných místech a obecně závaznou vyhlášku obce Přišimasy č. 1/2019 o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu kanalizace. Ústavní soud rozhodl o zrušení obecně závazné vyhlášky města Heřmanův Městec.

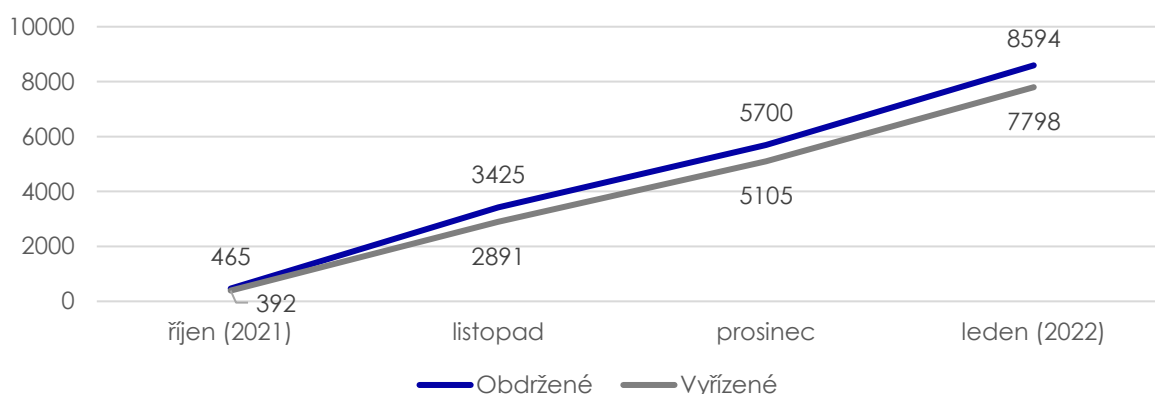
Zvýšený počet obecně závazných vyhlášek a jejich návrhů v souvislosti s novou odpadovou legislativou

Dne 1. ledna 2021 nabyla účinnosti nová odpadová legislativa, kterou byla mimo jiné dotčena i právní úprava zpoplatnění nakládání s komunálním odpadem i právní úprava systému nakládání s komunálním odpadem v obcích. Dle nové právní úpravy mohou obce od 1. ledna 2022 vybírat úhradu za komunální odpad pouze prostřednictvím jednoho ze dvou nových místních poplatků za komunální odpad.

Jedná se o:

- místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství a
- místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

Nárůst počtu obecně závazných vyhlášek a návrhů

Kontrolní činnost

Kontrola výkonu samostatné působnosti

Kontroly samostatné působnosti obcí mají výrazně preventivně-metodický charakter. Cílem kontrol není pouze popsání stavu výkonu samostatné působnosti a jeho srovnání se stavem žádoucím, včetně identifikace nedostatků, ale především poskytnutí metodické pomoci.

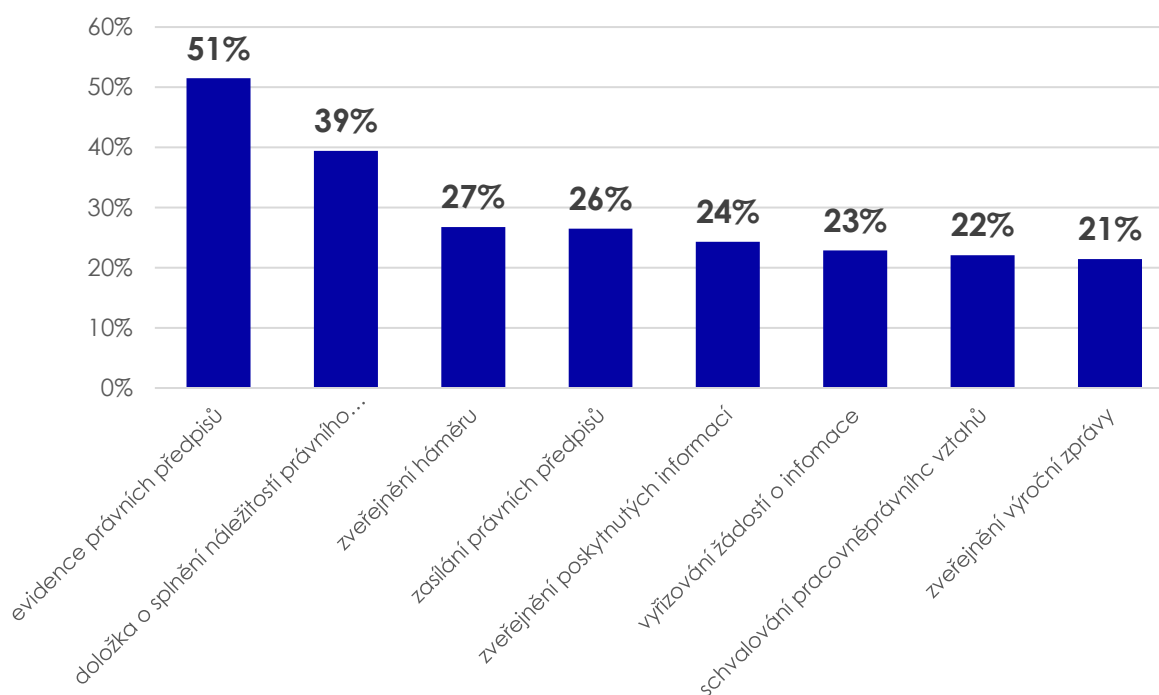
Rok 2021 byl, stejně jako rok 2020, podstatně ovlivněn pandemií onemocnění covid-19. Do značné míry byla ze strany Ministerstva vnitra kontrola výkonu samostatné působnosti obcí přímo na místě omezena. V důsledku omezení došlo v roce 2021 k celkovému snížení počtu ukončených kontrol (ve srovnání s rokem 2020 o 15 kontrol výkonu samostatné působnosti méně, tedy celkově **75 kontrol**).

Standardem se naopak stalo provádění kontrolní a s ní spojené metodické činnosti formou tzv. distančních kontrol, které jsou však s ohledem na nemožnost řešit konkrétní situace obratem a vyžádáním podkladů na místě, administrativně náročnější. Z celkového počtu 75 kontrol se jich 27 uskutečnilo právě distančním způsobem, tedy více než třetina. I v důsledku částečně omezenému rozsahu některých kontrol průměrný počet zjištěných porušení zákona v roce 2021 dosáhl 3 porušení zákona na provedenou kontrolu.

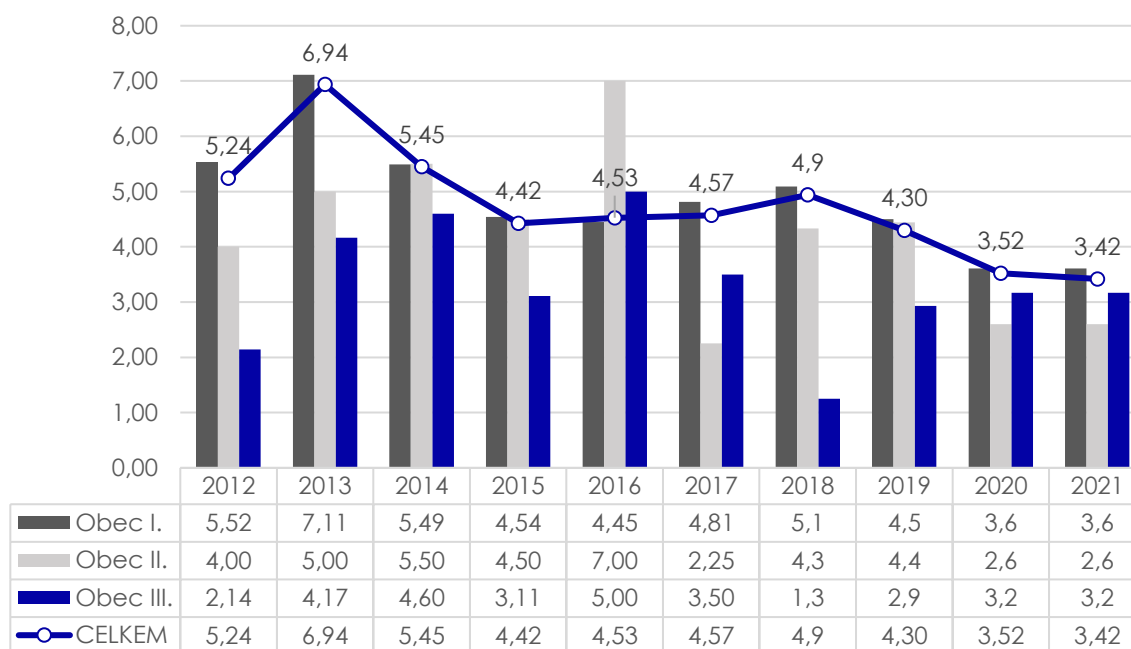
Přehled provedených (zahájených) kontrol obcí v roce 2021 dle velikostní kategorie

Typ obce	Obec I.	Obec II.	Obec III.	Celkem
Počet kontrol	67	2	6	75

Přehled nejčastěji zjišťovaných porušení zákona v roce 2021

Srovnání průměrného počtu porušení zákona na kontrolu dle typů obcí

Zdroj: Veškerá data v této části pochází od Ministerstva vnitra

PUBLIKACE A METODICKÉ MATERIÁLY

Metodické materiály odboru veřejné správy, dozoru a kontroly

Uplatňování postupů v souvislosti s platností mimořádných opatření – covid-19

- Metodické doporučení k problematice tzv. distanční účasti zastupitelů na jednáních zastupitelstva
- Metodické doporučení ke konání zastupitelstva v době koronaviru a metodika k úředním hodinám
- Testování v podmínkách územních samosprávných celků

Akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů

- Sdělení k tvorbě názvu vzdělávacího programu
- Metodické doporučení pro oblast akreditací
- Vzor osvědčení – vstupní vzdělávání, průběžné vzdělávání a vzdělávání vedoucích úředníků

Vydávání obecně závazných vyhlášek

- Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků – č. 1.2 Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – obecná část
- Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků č. 3.1 Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – místní poplatky
- Metodický materiál č. 4 k vydání obecně závazné vyhlášky obce k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů - aktualizace v návaznosti na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/21

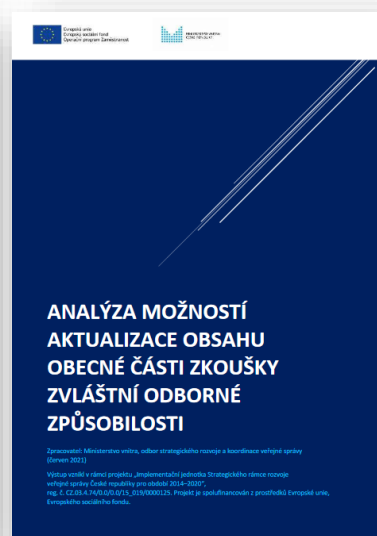
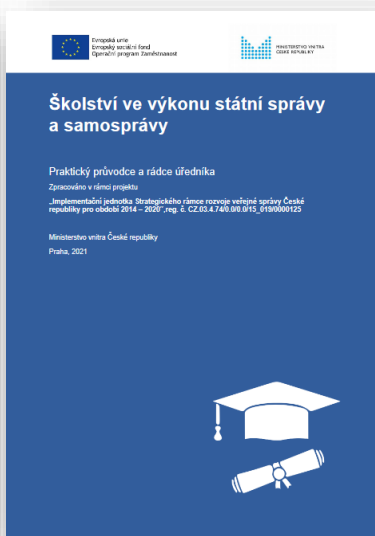
Stanoviska vydaná v roce 2021

- Provádění distančních kontrol dle kontrolního řádu
- Problematika převodu nevyčerpané dovolené na začátku a na konci uvolnění pro výkon funkce člena zastupitelstva územního samosprávného celku
- Výklad § 22 kontrolního řádu, možnost „identifikovat“ podatele během kontroly (při řešení podnětu) v případě, že s tím vysloví souhlas
- Udělování výjimek z povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou
- Stanovisko k platnosti akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů akreditovaných Ministerstvem vnitra na základě zákona č. 312/2002 Sb.
- Stanovisko k podmínkám konání zkoušek zvláštní odborné způsobilosti s ohledem na mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví s účinností od 22. listopadu 2021
- Doplňující stanoviska k alternaci formy vzdělávání

Metodické materiály a stanoviska naleznete na internetových stránkách ODK www.mvcr.cz/odk v rubrice [Metodické materiály a stanoviska odboru \(vč. vzorů obecně závazných vyhlášek obce\)](#).

Vybrané publikace Ministerstva vnitra vydané v roce 2021

Více na: www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-publikace

system měření a hodnocení

SYSTÉM MĚŘENÍ A HODNOCENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY

Za účelem zlepšování fungování veřejné správy je zásadní, aby byly identifikovány její problémové oblasti. Pro identifikování problémových oblastí je nutné výkon veřejné správy pravidelně monitorovat, měřit a sledovat, zda jsou naplňovány žádoucí trendy. Všechny tyto úkoly plní **system měření a hodnocení veřejné správy** (dále systém), který byl nastaven již v roce 2017 a používá se od roku 2018. V roce 2019 byl původní systém aktualizován, protože se ukázalo, že řada jeho součástí již nebyla relevantní. Navíc se příliš nesoustředil na výkon veřejné správy, ale spíše na popis aktuálního dění ve veřejné správě a aktuálního stavu veřejné správy.

Aktualizovaná verze systému měření a hodnocení veřejné správy byla schválena usnesením vlády č. 732 ze dne 13. 7. 2020. Nový systém se skládá ze dvou hlavních částí, kterými jsou **Výroční zpráva o stavu veřejné správy** za kalendářní rok a **výkonový datový set**.

Výroční zpráva o stavu veřejné správy se věnuje publikování vybraných statistik správních činností, financování veřejné správy, stavu eGovernmentu, lidskému potenciálu ve veřejné správě, přehledu novinek a zásadních témat daného roku, které jsou spjaté s veřejnou správou.

Datový set je souborem vybraných indikátorů, které vypovídají o výkonu veřejné správy a znázorňují žádoucí trendy. Indikátory jsou rozděleny do celkem šesti oblastí, kterými jsou služby veřejné správy, transparentnost veřejné správy, komunikace a participace občanů, hospodaření státu a územních samosprávných celků, management a právní prostředí. U každého indikátoru je k dispozici vývojová křivka. Všechny vývojové křivky indikátorů jsou součástí materiálu, který je přílohou Výroční zprávy o stavu veřejné správy v ČR. U každé jednotlivé oblasti je sledován výkon prostřednictvím tzv. rozvojového indexu.

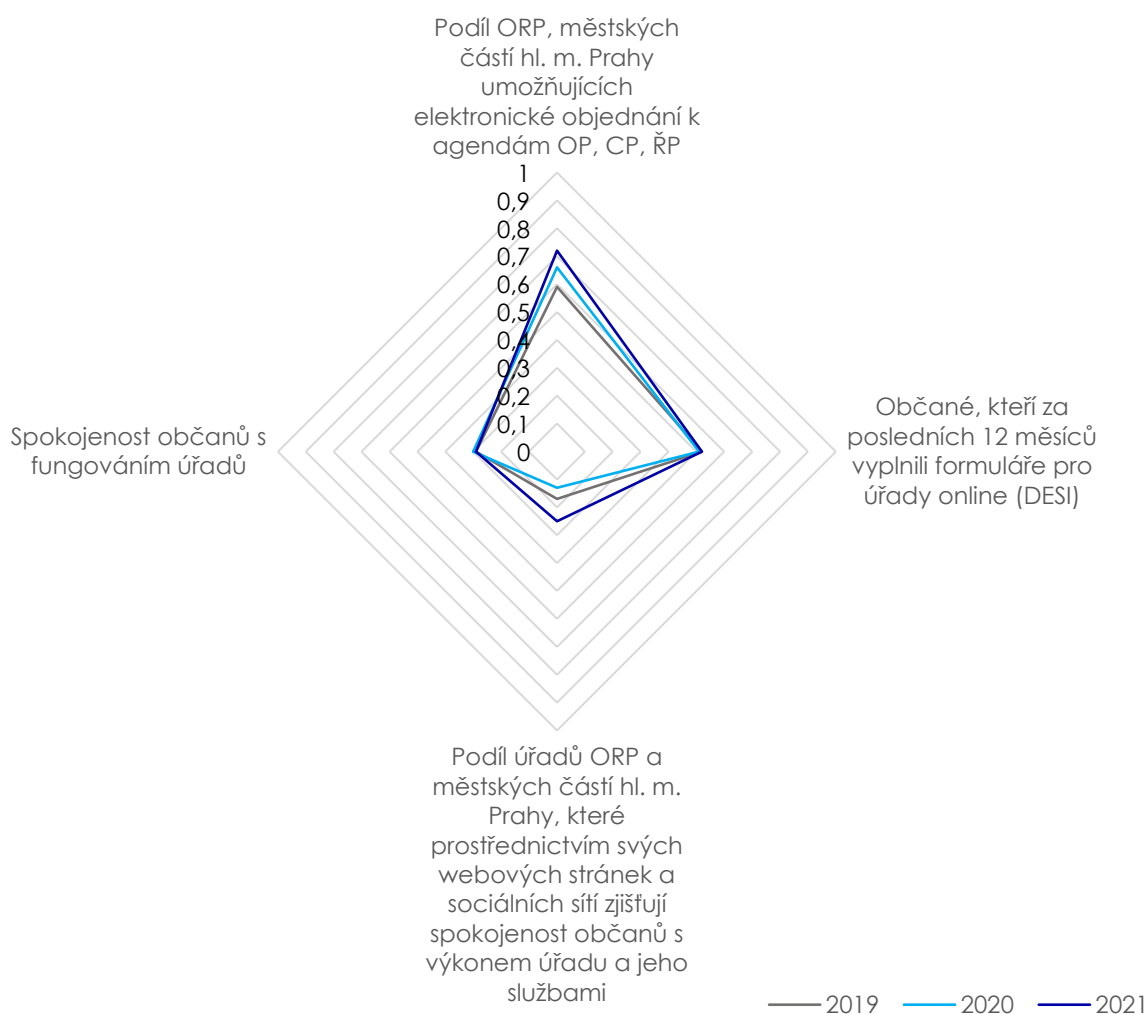
Index služeb veřejné správy

Index služeb veřejné správy zahrnuje indikátory hodnotící služby, které poskytuje veřejná správa občanovi. Jedná se o indikátory spjaté s problematikou CzechPointů, Portálu občana, digitálních služeb a datových schránek. Hodnotí se rovněž možnost občanů objednat se elektronicky k agendám osobních dokladů, případně zda úřady zjišťují spokojenost občanů s jejich výkonem, a zda školí své zaměstnance v přívětivé komunikaci s občany.

Pozitivně lze hodnotit, že se zvyšuje počet uživatelů na Portálu občana a počet elektronických služeb dostupných prostřednictvím Portálu občana, počet digitálních podání, které přijaly ústřední orgány státní správy prostřednictvím datových schránek a různých portálů a počet transakcí zaslaných prostřednictvím datových schránek fyzických a fyzických podnikajících osob. Větší podíl ORP a městských částí hl. m. Prahy rovněž vzdělává své zaměstnance v komunikaci s klienty.

U ostatních indikátorů došlo k minimálním změnám a vývoj má tedy spíše stagnující charakter.

Index služeb veřejné správy

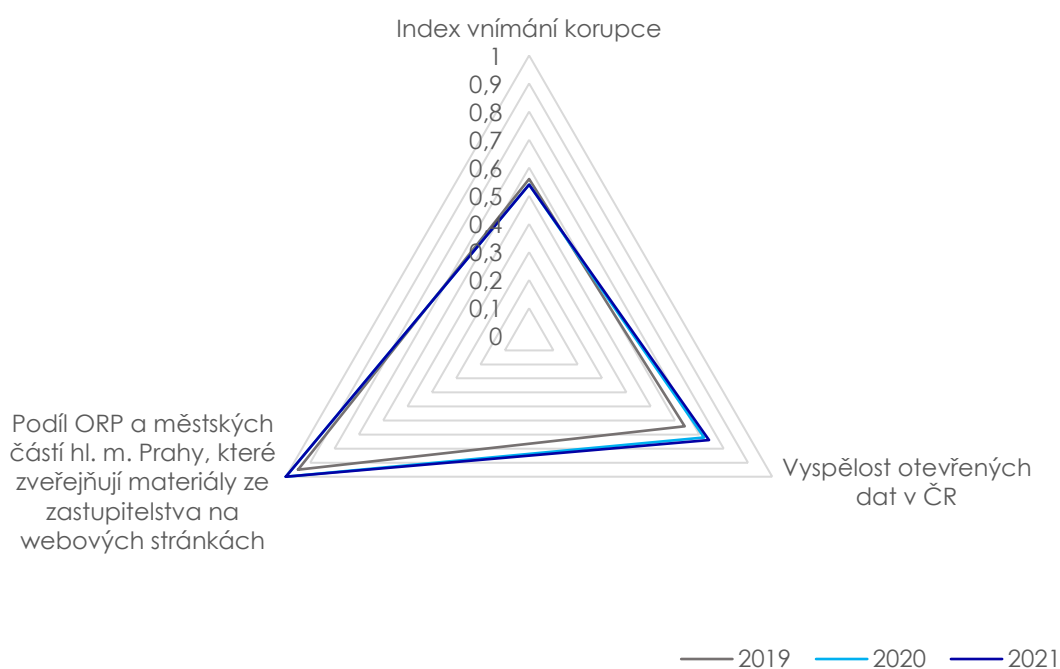

Index transparentnosti veřejné správy

Index transparentnosti veřejné správy obsahuje celkem tři indikátory. Tyto indikátory se zaměřují na sledování vývoje vnímání korupce mezi občany a na problematiku otevřených dat.

Pozitivně lze hodnotit vývoj otevřených dat v ČR, u kterých je patrné mírné zlepšení. Průběžně se zvyšuje počet institucí, které otevřená data publikují. Naopak stagnaci či mírné zhoršení lze identifikovat v souvislosti s mírou korupce a se spokojeností občanů s mírou korupce v ČR, která se v meziročním srovnání nepatrně zhoršuje.

Index transparentnosti veřejné správy

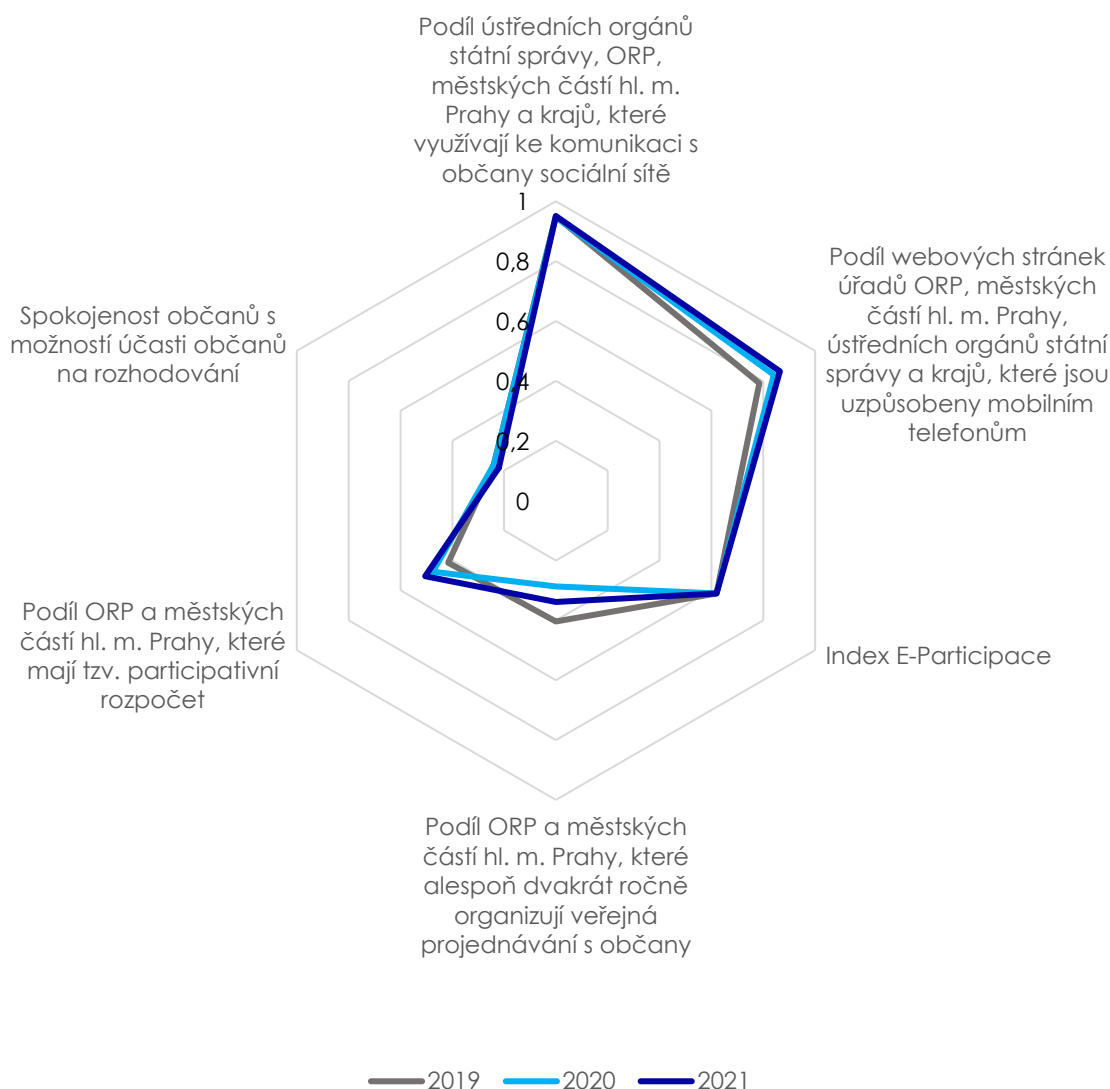

Index komunikace a participace občanů

Index komunikace a participace občanů obsahuje celkem osm indikátorů, které hodnotí, jak úřady využívají sociální sítě pro komunikaci s občany, zda mají úřady webové stránky uzpůsobené pro zobrazení na mobilních telefonech, konání místních a krajských referend, používání nástrojů participace na centrální i lokální úrovni a spokojenost občanů s možností účasti na rozhodování.

Pozitivně lze hodnotit, že úřady již standardně využívají pro komunikaci s občany sociální sítě a velmi často mají své webové stránky uzpůsobené pro zobrazení na mobilních telefonech. V roce 2021 rovněž vzrostl počet platných místních referend a mírně vzrostl podíl ORP a městských částí hl. m. Prahy, které organizují veřejná projednávání s občany. U ostatních indikátorů došlo v roce 2021 k minimálním změnám.

Index komunikace a participace občanů

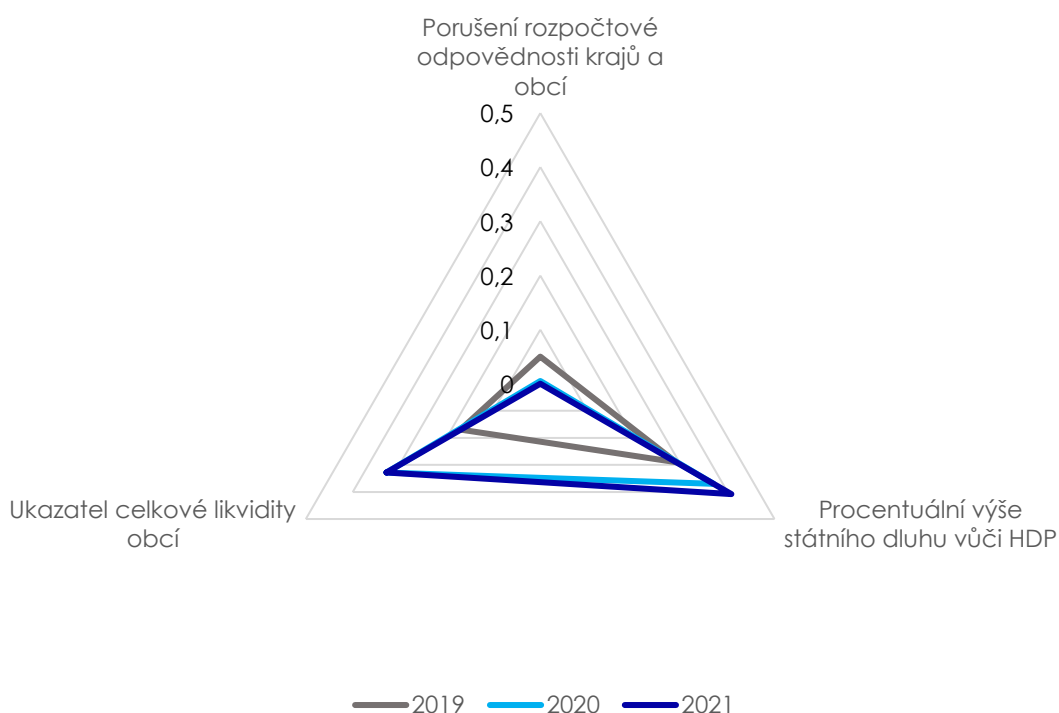

Index hospodaření státu a samosprávných celků

Index hospodaření státu a samosprávných celků obsahuje tři indikátory, které hodnotí hospodaření státu a samosprávných celků.

V souvislosti s pandemií COVID-19 došlo k mírnému zhoršení indikátoru Porušení rozpočtové odpovědnosti obcí, a to o 3 obce proti předchozímu roku. Zhoršení lze vyzorovat i u indikátoru procentuální výše státního dluhu vůči HDP, a to o 4 p.b. proti roku 2020.

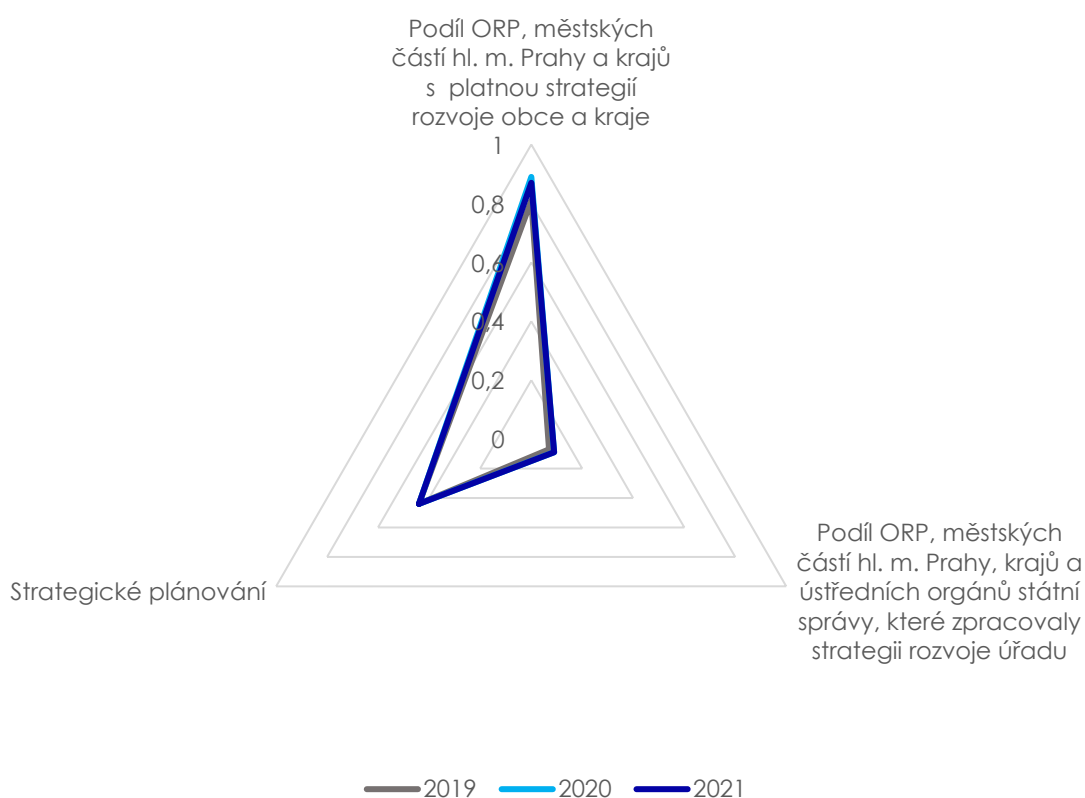
Index hospodaření státu a územních samosprávných celků

Index managementu

Index managementu obsahuje jedenáct indikátorů, které hodnotí zejména vnitřní fungování ústředních orgánů státní správy. Vzhledem k tomu, že většina indikátorů byla poprvé sbírána v roce 2020, nelze v tomto případě vyhodnotit jejich dlouhodobý vývoj. Nicméně přibližně polovina ústředních orgánů státní správy aplikuje při tvorbě politik principy projektového a strategického řízení. V roce 2021 je patrný i nárůst ústředních orgánů státní správy, které zavedly nějakou inovaci (v roce 2021 jich je přibližně polovina) a umělou inteligenci (v roce 2021 to je celkem 7 ústředních orgánů státní správy). Pozitivně lze hodnotit i to, že většina úřadů obcí s rozšířenou působností (dále ORP), městských částí hl. m. Prahy a krajů má platnou strategii rozvoje obce a kraje. U ostatních indikátorů nedošlo v roce 2021 k podstatnému vývoji.

Index managementu

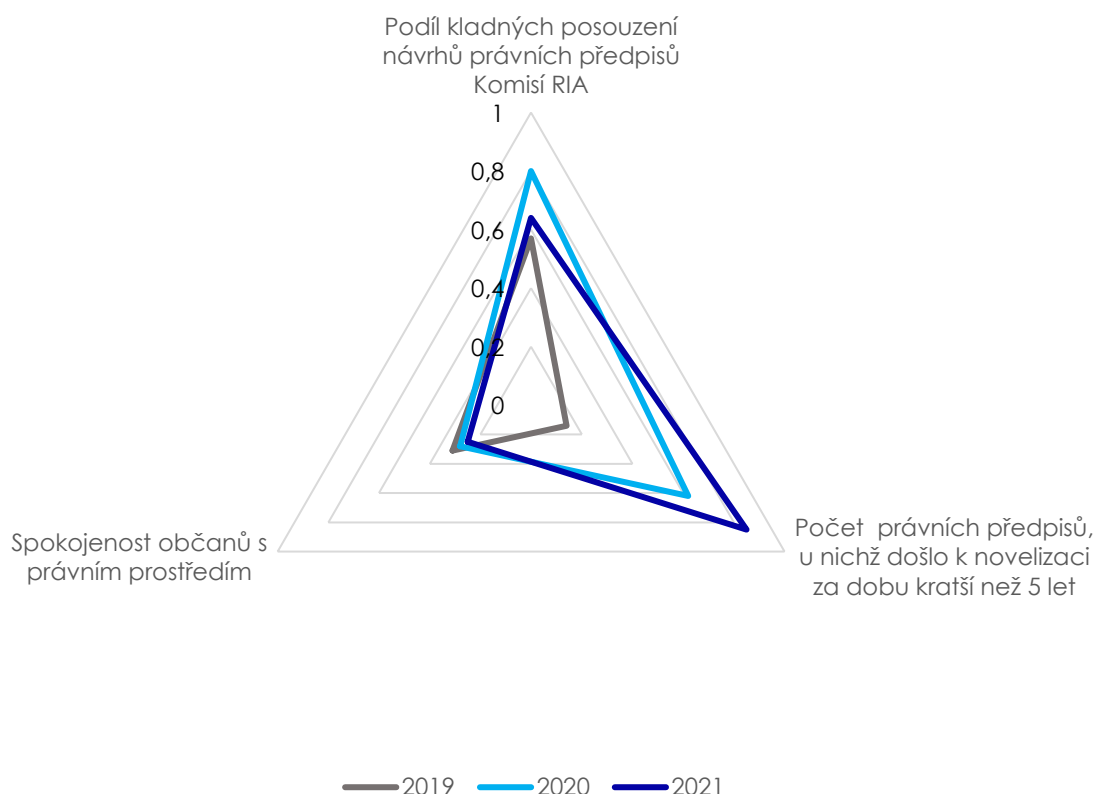

Index právního prostředí

Index právního prostředí obsahuje pět indikátorů, které hodnotí právní prostředí v ČR. Pozitivně lze hodnotit, že se snížil počet právních předpisů, u kterých došlo do pěti let od jejich vydání k novelizaci, snížil se počet nově přijatých právních aktů a zvýšil se počet zrušených právních předpisů.

Naopak se mírně snížil podíl RIA v návrzích právních předpisů a podíl kladných posouzení návrhů právních předpisů Komiséř RIA. Spokojenost občanů s právním prostředím má rovněž negativní trend.

Index právního prostředí

Vyhodnocením indikátorů bylo zjištěno, že nejvyššího hodnocení dosáhly oblasti služeb veřejné správy a komunikace a participace občanů. Na dobrém výsledku těchto oblastí se podílí hlavně rozvíjející se elektronizace veřejné správy a zkvalitňující se služby, které veřejná správa nabízí občanům, ale také zlepšující se komunikační schopnosti veřejné správy vůči občanům. Rozvoj elektronizace služeb byla urychlena pandemií COVID-19, kdy vznikl větší tlak na to, aby občané omezili návštěvy úřadů a více záležitostí si mohli vyřešit přes internet. Lze očekávat, že se v tomto trendu bude pokračovat i nadále.

V oblasti právního prostředí se pozitivním směrem vyvíjí stav legislativy, nicméně zaostává RIA, která se v roce 2021 nevyvíjela žádoucím trendem. Oblast managementu ještě není možné z dlouhodobějšího hlediska hodnotit, nicméně u části indikátorů sledujeme pozitivní vývoj (např. podíl ústředních orgánů státní správy, které aplikují principy strategického a projektového řízení, zavádí inovace a umělou inteligenci) a u ostatních spíše stagnaci.

Naopak oblast hospodaření státu a samosprávných celků a transparentnost veřejné správy horší výsledky. V oblasti hospodaření státu a samosprávných celků zaostává výkon nejvíce v souvislosti s pandemií COVID-19, která má dalekosáhlé ekonomické dopady. V oblasti transparentnosti veřejné správy je korupce vnímána jako zhoršující se problém.

POUŽITÉ DATOVÉ ZDROJE

Informace a data poskytnutá útvary Ministerstva vnitra – odbor správních činností, odbor voleb, odbor všeobecné správy, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, odbor legislativy a koordinace předpisů, odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy, odbor eGovernmentu.

ČSÚ – Zahájená a dokončená výstavba: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&f=TABULKA&z=T&skupId=1&filtr=G%7EF M%7EF Z%7EF R%7ET P%7E S%7E null null &katalog=30836&pvo=BYT10-B&pvo=BYT10-B&str=v242&c=v3~8 RP2021>

ČSSZ – Důchodová statistika: <https://www.cssz.cz/duchodova-statistika>

MD ČR – Končící řidičské průkazy: <https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Ridicke-prukazy/Statistika-koncicich-ridicckych-prukazu-v-roce-2021>

MD ČR – Registr vozidel – nová a ojetá vozidla: [https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Centralni-registr-vozidel/Statistika-II-pol-2021-\(k-1-1-2022\)?returl=/Statistiky/Silnicni-doprava/Centralni-registr-vozidel](https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Centralni-registr-vozidel/Statistika-II-pol-2021-(k-1-1-2022)?returl=/Statistiky/Silnicni-doprava/Centralni-registr-vozidel)

MD ČR – Statistiky přestupků a trestných činů 2021: <https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2021>

MD ČR – Statistiky bodovaných řidičů za rok 2021: <https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-bodovanych-ridicu/Statistiky-bodovanych-ridicu-za-rok-2021>

MPO ČR – Statistiky k podnikatelům a živnostem: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/>

MPSV ČR – Statistiky o trhu práce: <https://www.mpsv.cz/statistiky#statistiky-o-trhu-prace>

MV ČR – Informativní přehledy cizinců se zaevidovaným přechodným či trvalým pobytem na území České republiky: <https://www.mvcr.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem.aspx>

MV ČR – Informativní přehledy o obyvatelích v obcích: <https://www.mvcr.cz/clanek/informativni-pocty-obyvatele-v-obcich.aspx>

MV ČR – Dozor a kontrola obcí – Sborník Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly v roce 2021. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/sborniky-odboru-verejne-spravy-dozoru-a-kontroly.aspx>

MV ČR – Statistiky správních činností – osobní doklady: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-spravni-cinnosti.aspx>

MV ČR – Statistiky správních činností – lustrace: <https://www.mvcr.cz/clanek/lustrace-29644.aspx>

MV ČR – Systemizace služebních a pracovních míst: <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/systemizace-sluzebnich-a-pracovnich-mist.aspx>

MV ČR – Data k příspěvku na výkon státní správy v letech: <https://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>

MV ČR – Čtvrtletní zpráva o migraci za 4. čtvrtletí 2021:

<https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/ctvrtletni-zprava-o-migraci-za-4-ctvrtleti-2021.aspx>

STATISTIKA A MY (ČSÚ) – Statistiky: <https://www.statistikaamy.cz/statistiky/>

SDA – Skladba vozového parku ČR: <https://portal.sda->

[cia.cz/stat.php?v#rok=2021&mesic=12&kat=stav&vyb=&upr=&obd=m&jine=false&lang=CZ&str=vpp](https://portal.sda-cia.cz/stat.php?v#rok=2021&mesic=12&kat=stav&vyb=&upr=&obd=m&jine=false&lang=CZ&str=vpp)

ÚÚR – Pracovní podklady k analýze stavu na úseku stavebního řádu – obecné stavební úřady:

<http://www.uur.cz/default.asp?ID=5153>

ÚZSVM – Výroční zpráva za rok 2021: <https://www.uzsvm.cz/vyrocní-zprava>

Poznámka: Ve výroční zprávě je použita celá řada dat pocházejících z různých zdrojů (viz seznam v této části). Kvůli v některých případech odlišné metodice sběru dat jednotlivými subjekty je možné, že výsledky se ve stejných jevech mohou lišit.

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

Výroční zpráva o stavu veřejné správy České republiky za rok 2021
ISBN: 978-80-7616-148-1 (tisk) / 978-80-7616-149-8 (on-line PDF)

Kolektiv autorů

Editor: Ing. Mgr. David Sláma

Publikaci připravil a sestavil: Mgr. Filip Zavřel

Autor map: Mgr. Petr Svoboda

Praha, 2022

KONTAKTY

Ministerstvo vnitra

odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy

náměstí Hrdinů 1634/3

140 21 Praha 4

www.mvcr.cz/verejna-sprava

www.kvalitavs.cz

www.prispevekobce.cz

www.zastupitelvkurzu.cz

osr@mvcr.cz

ID datové schránky: 6bnaawp

Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

www.mvcr.cz

účelová publikace, není určena k prodeji

ISBN: 978-80-7616-148-1 (tisk) / 978-80-7616-149-8 (on-line PDF)